ALMANAHUL MUNCII

P I
3121

INTOCMIT DE N. COCA

1939

PLANETA

Maşini offset de mare randament în una, două şi patru colori, precum şi pentru tiparul la două feţe

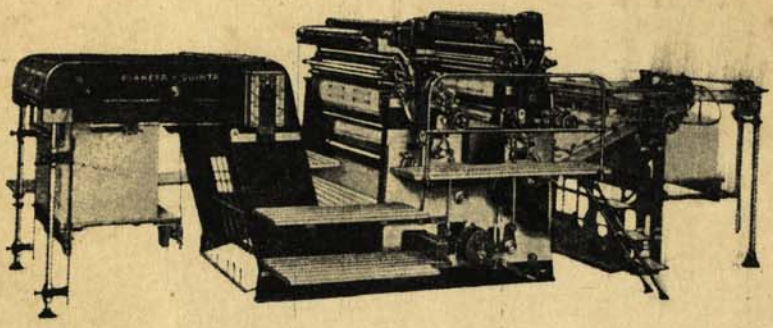

Maşina offset de mare randament în două colori „PLANETA-QUINTA" unica maşină offset-rapid cu acceleratorul de coale patentat.

Maşinele noastre PLANETA tip rapid, au obţinut admiraţia specialiştilor, fiindcă sunt de o construcţie perfectă, au dispozitive avantajoase şi mare capacitate productivă

„PLANETA"

Druckmaschinenwerk A.G. **Coswig (Bez. Dresden)**

REPREZENTANT:

HENRY & EMANUEL FRANKEL, s. i. n. c.

BUCUREŞTI, Str. Smârdan, 4

TELEFON: 3-1743

PT 3121

ALMANAHUL MUNCII 1939

Pv. 802/80

BIBLIOTECA NATIONALA
PERIODICE
ROMANIA

1939

ALMANAHUL MUNCII

INTOCMIT DE

N. COCA

CONSILIER AL UNIUNEI

CAMERELOR DE MUNCĂ

BUCUREȘTI

Inv Pv. 802/80

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ
PERIODICE
ROMANIA

◆

Tipărit în atelierele
Tipografiei
„FINANȚE ȘI INDUSTRIE"
Poetul Macedonschi, 3
București

◆

PREFAŢĂ

Neamul românesc a fost sortit să trăiască zile grele, ceasuri de panică şi de nesiguranţă.

In toate timpurile însă, tare pe credinţa lui, el a ştiut să îndure restriştea şi a scăpat de hoardele năvălitoare, ajungând la biruinţă.

Prin muncă şi prin luptă, înaintaşii noştri, au scris Istoria acestui neam, încercat cum n'a fost altul.

De atunci şi până acum, am trecut prin toate prefacerile sociale şi am clădit temeliile statului nostru, temelii de granit pe care se ridică organizarea de astăzi.

Insufleţiţi de patrotismul cel mai curat, preocuparea permanentă a oamenilor cu răspundere a fost să dea o cât mai temeinică organizare în toate domeniile de activitate a vieţii noastre publice.

Nu s'a neglijat nici o problemă, nici o profesiune, ci dimpotrivă, printr'o statornică colaborare a tuturor, s'a desăvârşit o operă de netăgăduit folos obştesc.

Să-mi fie îngăduit, să mă ocup în paginile ce urmează, de o singură problemă, deopotrivă de importantă, din complexul atâtor probleme, PROBLEMA MUNCITOREASCA, care formează obiectul preocupărilor noastre în special.

* * *

După întregirea patrimoniului nostru naţional, s'a constatat cu satisfacţie că întreaga muncitorime ar fi fost alături de toţi bunii Români, contribuind astfel la unitatea fraţilor şi integritatea hotarului strămoşesc.

Timp de 20 de ani ea a fost chemată să colaboreze statornic la toate legiuirile strâns legate de interesele ei profesionale, desemnând din sânul ei oameni cari să-i reprezinte, însă cari nu au corespuns, din nenorocire, în trecut, şi nu şi-au făcut pe deplin datoria.

Fac această reflexiune, ca să evidenţiez faptul că, dacă

muncitorimea română şi-a căpătat importanţa, asta nu se datoreşte decât faptului că dacă acei cari erau datori să se ocupe mai îndeaproape de soarta lui, nu a făcut-o, apoi a ştiut să se impună şi să o ceară singură.

Dealtfel, muncitorimea cuminte şi harnică, înţelegând ritmul vremurilor noui, s'a încadrat în marea armată care străjuieşte astăzi în faţa tronului şi ca atare este alături de M. S. Regele Carol II, ctitor de noui aşezări pentru Statul Român.

Astăzi, suntem mulţumiţi că aproape în toate posturile de conducere a instituţiilor muncitoreşti au fost chemaţi oameni pricepuţi şi apropiaţi sufleteşte de cei din câmpul muncii, şi satisfacţia va fi deplină, atunci când peste tot, cei răuvoitori şi cari pun piedici pentru ridicarea acestei clase, vor fi înlăturaţi şi înlocuiţi cu oameni cari s'au dovedit că lucrează fără patimă şi numai pentru binele şi ridicarea celor mulţi.

Exemplu strălucit ni-l dă însăşi d. prof. M. Ralea, ministrul muncii, care în toate ocaziunile a ţinut să aşeze la locul lor pe adevăraţii reprezentanţi ai muncitorimei române.

Vremurile noui, cari au impus o altă aşezare şi o altă atmosferă de purificare, au dat conducătorilor de azi ai Departamentului Muncii, o serie de secondanţi cari sunt creaţia acestor vremuri. In opera de realizări sociale pe care o iniţiază azi dl Minstru al Muncii cu atâta elan şi vocaţie, noi muncitorii de toate categorile vroim să fim stâlpi de reazim.

Nădăjduim că această operă, care se face cu toată truda şi pentru care suntem recunoscători, — se va realiza prin reprezentanţii noştri fireşti, bine pregătiţi şi bine intenţionaţi şi cari nu poartă legat de picioarele lor balastul luptei de clasă, care timp de 20 de ani a învrăjbit şi a despărţit naţiunea în straturi adverse, ridicându-se numai profitorii de ocazie şi interpuşii tuturor partidelor politice.

* * *

Paginile ce urmează, vor să fie oglinda reală a vieţii noastre sociale, dar şi un prilej de împăciuire şi de ataşament la nouile principii ale solidarităţii naţiunii. Muncitorimea îşi croeşte azi altă soartă, iar în această operă de reconstrucţie a Statului, muncitorul român vrea să ia parte integrală.

NIC. COCA
TIPOGRAF LINOTYPIST
CONSILIER AL UNIUNEI CAMERELOR DE MUNCĂ

CUVÂNT INAINTE
LA PRIMUL „ALMANAH AL MUNCII"

Armata celor cari câştigă o pâine salariată, în mine sau uzine, în birouri sau ateliere, a ajuns la oarecare grad de emancipare socială, datorită faptului că Statul Român, veşnic atent şi ocrotitor al muncitorului, a citit acestei lumi de salariaţi o legiferare, care s'a dovedit mai avansată, chiar decât aceia a surorei noastre, Franţa. Spre o pildă: Camerele de Muncă, instituţiuni de ocrotire şi reprezentare, sunt şi rămân cea mai elocventă dovadă a maturităţii noastre sociale.

Iar ALMANAHUL de faţă este o nouă dovadă a dorinţei noastre de emancipare socială.

Căci este cea dintâi ANTOLOGIE A MUNCII cu caracter de almanah, pentru a servi astfel unui scop de utilitate zilnică în casa muncitorului, adică acela de a urmări scurgerea vremii pe file de calendar.

In puţine pagini, Almanahul trece în revistă toate evenimentele sociale ale anului expirat şi oferă lectorilor un interesant material documentar din viaţa muncitorilor de toate categoriile.

Dacă seria începută de editor-redactor va spori în fiecare an, în preajma Crăciunului, cu câte un nou volum, ni-se va da în curând o mică bibliotecă documentară şi de întărire sufletească în opera de reconstrucţie morală ce vroim să o facem cu toţii, pentru realizarea unei **solidarităţi naţionale**, şi pentru a cărei temeinicie muncitorul român din toate câmpurile muncii, dă azi o contribuţie sinceră.

Pentru un atare Almanah şi după cum se cuvine la început de muncă, facem şi noi urarea de izbutire şi de serie lungă.

VIRGIL MOLIN
PREŞEDINTELE UNIUNEI CAMERELOR DE MUNCĂ

Bucureşti,
Noembrie 1938.

PARTEA CALENDARISTICĂ

SĂRBĂTORI LEGALE

1	Ianuarie	*Anul Nou*
6	„	*Botezul Domnului*
7	„	Sft. Ioan Botezătorul
24	„	*Unirea Principatelor* (sărb. națională)
2	Februarie	Intâmp. Domn. Iisus Hristos
25	Martie	Buna Vestire
9	Aprilie	*Sft. Paști*
10	„	„ „
11	„	„ „
23	„	*Sft. Gheorghe*
1	Mai	*Ziua Muncii*
8	„	Sfânta Treime
10	„	*Sărbătoare Națională*
18	„	*Înălțarea Domnului* (Ziua Eroilor)
21	„	Sft. Constantin și Elena
28	„	Rusaliile (Pogorârea Sft. Duh)
8	Iunie	*Ziua Restaurației* (sărb națională)
25	„	Nașterea Sft. Ion Botezătorul
29	„	Sft. Petru și Pavel
20	Iulie	Sft. Ilie
6	August	Schimbarea la față a Mânt. Hristos
15	„	Adormirea Maicii Domnului
8	Septemb.	Nașterea Maicii Domnului
14	„	Înălțarea Sfintei Cruci
16	Octombrie	Nașterea M. S. Regelui Carol II
26	„	Sft. Dumitru
8	Noembrie	Sft. Mihai și Gavril
21	„	Intrarea în biserică
6	Decembrie	Sft. Nicolae
25	„	*Crăciunul*
26	„	„
27	„	„

IANUARIE

Data	Ziua	31 ZILE. Ziua are 10 ore. Noaptea are 14 ore.
1	D	(†) **Anul Nou.** Tăerea împrejur a D-lui Sf. Vasile cel Mare. Liturghia Sf. Vasile.
2	L	Sf. Silivestru Papa Romei.
3	M	Sf. Prooroc Ma eahi.
4	M	Soborul Sf. 70 Apostoli.
5	J	Sf. M-ci Teopemt şi Teona şi Cuv. Singlit chia. (*Ceasurile împărăteşti cu Liturgh. Marelui Vasile*). (*Post*).
6	V	(†) **Botezul Domnului Isus Hristos.**
7	S	(†) Soborul Sf. Ioan Botezătorul.
8	D	Cuv. Gheorghe Hozevitul. Cuv. Domnica.
9	L	Sf. Mucenic Polievct.
10	M	Sf. Grigore Episcopul Nisei.
11	M	(†) Cuv. Teodosie Chinoviarh.
12	J	Sf. Muceniţă Ta iana.
13	V	Sf. M-ci Ermil şi Stratonic.
14	S	Cuv. Părinţi ucişi în Sinai şi Rait
15	D	Cuvioşii Părinţi Pavel şi Ioan.
16	L	Închinarea cinstit. lanţ al Sf. Ap. Petru
17	M	(†) Cuv. Antonie cel Mare.
18	M	(†) Sf. Părinţi Atanasie şi Chiril.
19	J	Cuv. Părinţi Macarie şi Arsenie.
20	V	(†) Cuv. Eftimie cel Mare.
21	S	Cuv. Maxim mărturisit şi Sf. M-c. Neofit
22	D	Sf. Apostol Timotei şi Sf. M-c. Anastasie Persul.
23	L	Sf. M-ci Clement şi Agatanghel.
24	M	**Cuvioasa Maica Xenia Romana** (*Unirea Principatelor*).
25	M	(†) Sf. Grigorie Teologul Arhiep. C-poleî
26	J	Cuv. Păr Xenofont şi cei împreună cu el.
27	V	(†) Aducerea Moaşt. Sf Ioan Gură de Aur
28	S	Cuv. Efrem Sirul.
29	D	Ad Moaşt. Sf-ţitu'ui M-c Ignatie.
30	L	(†) Sf. Trei Ierar.: Vasile, Grigore şi Ioan
31	M	Sf. Doctori fă ă de arginţi Chir şi Ioan

FEBRUARIE

Data	Ziua	28 ZILE Ziua are 11 ore. Noaptea are 13 ore
1	M	Sf Mucenic Trifon. (*Harţi*).
2	J	(†) Intâmpinarea Domn. Iisus Hristos.
3	V	Sfântul şi Dreptul Simeon şi Stânta Ana (*Harţi*)
4	S	Cuv. Părinte Isidor Piluziotul.
5	D	Sf M ţă Agata şi Teudola.
6	L	Cuv. Părinte Vucol. Ep. Smirnei.
7	M	Cuvioşii Părinţi Partenie şi Luca.
8	M	Sf. Mc. Teodor Stratilat şi Prooroc Zaharia
9	J	Sf. Mucenic Nichifor.
10	V	(†) Sfinţitul Mucenic Haralamb'e.
11	S	Sfinţitul Mucenic Vlasie, (*Moşii de iarnă*).
12	D	Sf. Meletie Arhiep. Antioh'ei.
13	L	Cuv. Părinte Martinian.
14	M	Cuv. Părinte Aaxentie.
15	M	Sf. Ap. Onisim. (*Harţi*)
16	J	Sf. Mucenic Pamfil şi cei împreună cu el.
17	V	Sf. Marele Mucenic Teodor Tiron (*Harţi*).
18	S	Sf. Leon Papa Romei.
19	D	Sf. Apostol Arhip.
20	L	Sf Leon Ep. Catanei. (*Inceputul postului*).
21	M	Cuv. Părinţi Timotei şi Evs'atie.
22	M	Af area moaştelor Sf. Mucenici din Evghenia.
23	J	Sf-ţitul M-c Policărp Ep. Smirnei.
24	V	(†) Aflarea capului Sfântului Ioan Botezătorul.
25	S	Sf. Tărasie Arhiep, C-polei (*Sân Toader*).
26	D	Sf Porfirie Episc Gazei.
27	L	Cuv. Procopie Mărturisitorul.
28	M	Cuv. Părinte Vasile Mărturisi'orul.

MARTIE

Data	Ziua	31 ZILE Ziua are 12 ore. Noaptea are 12 ore.
1	M	Cuv. Muceniţă Evdochia.
2	J	Sf-ţitul M-c. Teodot Episc. Cirineli.
3	V	Sf. Mucenici Eutropie, Cleonic şi Vasilisc
4	S	Cuv Părinte Gherasim de la Iordan.
5	D	Sf. Mucenic Conon.
6	L	Sf. 40 Mucenici din Amoreia.
7	M	Sf. M-ci din Herson: Vasilefs, Efrem, Aterie şi alţii.
8	M	Cuv. Teofilact Mărt. Ep'sc. Nicom.
9	J	(†) Sf. 40 Mucenici din Sevastia.
10	V	Sf. Mucenic Codrat şi cei împreună cu el
11	S	Cuv. părinte Sofronie Patr. Ierusalim
12	D	Cuv. Părinte Teofan Mărt. Grigorie.
13	L	Aduc. Moaşt. Sf. Nichifor Patr. C-polei.
14	M	Cuv. Benedict şi Sf. M-c. Alexandru.
15	M	Sf. M-c Agapie şi cei împreună cu dânsul
16	J	Sf. M-c. Savin Egipteanul.
17	V	Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu.
18	S	Cuv. Păr. Chiril Arhiep. Ierusalim.
19	D	Sf. Mucenici Hrisant şi Daria.
20	L	Cuv. Părinţi ucişi în mânăstirea Sf. Sava
21	M	Cuv Păr. Iacov. Mărturisitorul.
22	M	Sf-ţitul Mc. Vasile preotul. *(Denie)*
23	J	Sf. Mc. Nicon şi cei 199 ucenici ai lui.
24	V	Sf-ţitul mucenic Artimon. (*Denie*).
25	S	(†) Buna Vestire. (*Desleg. Peşte*).
26	D	Soborul Sf. Arhangheli Gavriil.
27	L	Cuv. Matrona din Tesalonic.
28	M	Cuv. Păr. Ilarion cel nou şi Ştefan făcătorul de minuni.
29	M	Cuv. Păr Marcu Episc. Aretuselor, şi Chiril disconul.
30	J	Cuv. Păr. Ioan Scărarul.
31	V	Sf-ţitul mc. Ipatie Episc. Gangrelor.

APRILIE

Data	Ziua	30 ZILE Ziua are 13 ore. Noaptea are 11 ore.
1	S	Cuv. Marie Egipteanca. Sf. şi drep. Lazăr
2	D	Cuv. Părinte Tit făcătorul de minuni.
3	L	Cuv. părinte Nichita egumenul mănăstirii Michid ei. (*Denie*).
4	M	Cuv. Iosif făcătorul de cântări şi Gheorghe din Maleo. (*Denie*).
5	M	Sf. mc Teodul, Agatopol şi cei împreună cu ei. (*Denie*).
6	J	Păr. Evtihie Arh. C-polei. (*Denie*)
7	V	Sf. m-c. Caliopie şi Cuv. Gheorghe Episc Mitilinei. (*Denie Prohodul*).
8	S	Sf. Apos Irodion, Agav. Ruf împr. cu ei.
9	D	(†) **Sf. Paşti, ziua I-a.**
10	L	(†) **Sf. Paşti, ziua II-a,**
11	M	(†) **Sf. Paşti ziua III-a.**
12	M	Cuv. Vasile Mărturisitorul. (*Harţi*)
13	J	Sf-ţitul mucenic Artemon.
14	V	Păr. Martin Papa Romei. (*Isvorul Tămăduirii*) *Harţi.*
15	S	Sf. Ap. Aristarh, Pud şi Trofim.
16	D	Sf. M-ţe Agapia, Irina şi Hionia.
17	L	Cuv. Păr. Simeon şi Acachie.
18	M	Cuv. Păr Ioan ucenicul Sf. Grigorie Decapolitul.
19	M	Cuv. Păr. Ioan cel de la Peştera cea veche
20	J	Cuv. Păr. Teodor Trihina.
21	V	Sf. m-ci Ianuarie şi Teodor.
22	S	Cuv. Păr Teodor Sicheo'ul.
23	D	(†) Sf şi Marele mucenic Gheorghe.
24	L	Sf. muc. Sava Stratilat şi cuv. Elisabeta
25	M	Sf Apostol şi Evang. Marcu.
26	M	Sf-ţitul m-c. Vasile Episc. Amasiei.
27	J	Sf-ţitul m-c. Simeon, ruda Domnrlui.
28	V	Sf. Apostoli Iason şi Sosipatru.
29	S	Sf. 9 mucenici din Cizic.
30	D	Sf. Ap. Iacov frat. Sf. Ioan Evang.

MAI

Data	Ziua	31 ZILE Ziua are 14 ore. Noaptea are 10 ore.
1	L	**Sf. Prooroc Eremia** (*Ziua Muncii*).
2	M	Aducerea moaşt. Sf. Atanasie cel Mare.
3	M	Sf. m-ci Timotei şi Mavra.
4	J	Sf. M-tă Pelaghia.
5	V	Sf. muceniţă Irina.
6	S	Sf. şi dreptul Iov mult răbdătorul.
7	D	Pomenirea semnului Sf. Cruci şi Sf. m-ci Achachie şi Codrat.
8	L	† Sf. Ap. şi Ev. Ioan şi cuv. Ars. cel Mare.
9	M	Sf. Prooroc Isaia. Sf. m-c. Hristofor şi aducerea moaşt. Sf. Nicolae.
10	M	**Sf. Apos. Simon Zelotul.** (*S. Naţională*)
11	J	Sf-ţitul m-c. Mochie.
12	V	Sf. Epifanie Ep. Ciprului şi Sf. Ghermano Patr. C-poleî.
13	S	Sf. Muceniţă Glicheria.
14	D	Sf. Mucenic Isidor din Hios.
15	L	Cuv. Pahomie cel Mare.
16	M	Cuv. Teodor cel sfinţit
17	M	Sf. Apostol Andronic şi Iunia.
18	J	(†) **Înălţarea Domnului.** (*Ziua Eroilor*)
19	V	Sf-ţitul m-c Patrichie Ep Prusiet.
20	S	Sf. Mucenic Talaleu.
21	D	(†) Sf-ţii Împăraţi Constantin şi Elena.
22	L	Sf. m-c Vasilic.
23	M	Cuv. Păr. Mihail mărt Ep. Sinadelor.
24	M	Cuv. Păr. Simeon cel din munt. minunat.
25	J	(†) A treia aflare a Capului Sf. Ioan Botezătorul.
26	V	Sf. Ap. Carp unul din cei 70.
27	S	Sf-ţii mucunici Eladie şi Terapont. (*Sâmbăta Moşilor*).
28	D	(†) **Rusaliile** (*Pogorârea Sf. Duh*).
29	L	(†) Sf. Treime.
30	M	Cuv. Păr. Isachie eg. mânăs. Dalmaţiei.
31	M	Sf. mucenic Ermeu. (*Harţi*).

IUNIE

Data	Ziua	30 ZILE Ziua are 15 ore. Noaptea are 9 ore.
1	J	Sf mucenic Justin filosoful.
2	V	(†) Sf. Nichifor Patr. C-polei şi Sf. m-c. Ioan cel nou dela Suceava. (*Harţi*)
3	S	Sf. m-c. Luchilian şi cei împreună cu el.
4	D	Sf Păr. Mitrofan Patr. C-polei.
5	L	Sf-ţ tul m-c. Dorotei Episc. Tirului, (*Începutul postului Sf-lor Apostoli*).
6	M	Cuv. Părinţi Visarion şi Ilarioe.
7	M	Sf-ţitul m-c. Teodot Episc. Anghirei.
8	J	**Sf. M. M-c. Teodor Stratilat.** (*Urcarea pe tron a M. S. Regelui*).
9	V	Cuv. Păr. Chiril Arhiep Alexandriei.
10	S	Sfinţitul m-c. Timotei Episc. Prusiei şi Sf. m-ci Alexandru şi Antonina.
11	D	Sf. Apostol Vartolomei şi Varnava
12	L	Cuv. Păr. Onufrie şi Petru al Afonului.
13	M	Sf. m-ţă Achilina şi Sf. Trifilie Episc. Leucusei.
14	M	Sf. Prooroc Elisei şi Sf. Metodie Patr. C-polei.
15	J	Sf Prooroc Amos.
16	V	Sf. Tihon Făcătorul de minuni.
17	S	Sf. m-ci Manuil, Save şi Ismail.
18	D	Sf. m-ci Leontie, Ipatie şi Teodul.
19	L	Sf. Apostol Iuda, fratele Domnului.
20	M	Sf-ţitul m-c. Metodie Episc. Patarelor.
21	M	Sf. mucenic Iulian din Tars.
22	J	Sfinţitul m-c. Evsevie Ev. Samosatelor.
23	V	Sf. muceniţă Agripina.
24	S	(†) Naşterea Sf. Ioan Botezătorul. (*Desleg. la Peşte*).
25	D	Cuv. muceniţă Fevron'a.
26	L	Cuv. Păr David din Tesalonic.
27	M	Cuv. Păr, Samson primitorul de străini.
28	M	Aduc. moaştelor Sf. Doctori Chir şi Ioan
29	J	(†) Sf. Apostoli Petru şi Pavel.
30	V	Soborul Sf. 12 Apostoli.

IULIE

Data	Ziua	31 ZILE. Ziua are 14 ore. Noaptea are 10 ore.
1	S	Sf. D-ri fără de arginţi Cosma şi Damian
2	D	Punerea Cinst tului Vestmânt al Maicii Domnului în Vlaherne.
3	L	Sf. mc. Iachint şi Sf. Anatol. Patr. C-polei
4	M	Cuv. Păr. Andrei Arhiep. Crifului.
5	M	Cuv. Păr. Atanasie al Aton. şi Lampadie.
6	J	Cuv. Păr. Sisoe cel Mare.
7	V	Cuv. Păr. Toma, Acachie Sf. m. Chiriachi
8	S	Sf. marele mucenic Procopie.
9	D	Sf-ţ tul m-c. Pancratie Ep. Tavromen
10	L	Sf. 46 m ci din Nicropolii Armeniei.
11	M	Sf. marea m ţă Eufimia.
12	M	Sf. m-ci Proclu şi Ilarie şi Cuv. Mihail
13	J	Sb-rul Arh. Gavril şi cuv. Şt. Savaitul.
14	V	Sf. Mucenic Achila unul din cei 70.
15	S	Sf. m ci Ghirie şi Iulita. maica lui.
16	D	Sf-ţitul m-c. Antinoghen şi cei 10 ucenici ai săi.
17	L	Sf-ta marea m-ţă marina,
18	M	Sf. m-ci Iachint şi Emilian.
19	M	Cuv. maică Macrina şi cuv. Păr. Dia.
20	J	(†) Sf. Prooroc Ilie Tesviteănu.
21	V	Cuv. Păr. Simeon, Ioan şi Sf. Pr. Iezechiil.
22	S	Sf. mironosiţă Maria Magdalina.
23	D	Ad. moaşt. Sf-itului m-c. Foca.
24	L	Sf-ta m-ţă Hristina.
25	M	Adormirea S-ta Ana şi Sf. femei Olimpiada şi Evpraxia.
26	M	Sf-ţitul m-c. Ermolae şi cuv. m-ţă Paraschiva.
27	J	(†) Sf. marele mucenic Pantelimon.
28	V	Sf. Apostoli şi Diaconi: Prohor Nicanor, Timon şi Parmena.
29	S	Sf. m-ci Caliuic şi Teodota.
30	D	St. Ap. Sila. Siluan şi cei împr. cu ei.
31	L	Sf. şi Drep. Evdochim. (*Lăsaiul secului*).

AUGUST

Data	Ziua	31 ZILE Ziua are 13 ore. Noaptea are 11 ore
1	M	Scoaterea Sf. Cruci şi Sf. 7 m-ci Macavei. (*Incep. postului Adormirii Domnului*)
2	M	Aducerea moaşt. Sf. Arhid Stefan,
3	J	Cuv. Păr. Isache, Dalmat şi Faust.
4	V	Sf. 7 tineri din Efes şi cuv. m-ţă Evdochia
5	S	Sf. mucenic Evsignie.
6	D	(†) Schimbarea la Faţă a Mântuitorului Hristos.
7	L	Sf. mucenic Diomid.
8	M	Sf. Emilian Mărturisitorul.
9	M	Sf. Apostol Matia.
10	J	Sf. m-c. şi Arhid. Lavrentie.
11	V	Sf. m-c. şi Arhid. Evplu.
12	S	Sf. M-ci Fotie şi Anichit.
13	D	Cuv. Păr. Maxim mărturisitorul.
14	L	Sf Prooroc. Miheea.
15	M	(†) Adormirea Maicii Domnului.
16	M	Aduc. Sf. mahrame şi Sf. m-c. Diomid.
17	J	Sf. mucenic Miron.
18	V	Sf. m-ci Flor şi Lavru.
19	S	Sf. m-c. Andrei Stratilat şi cei împr. cu el
20	D	Sf. Prooroc Samuil.
21	L	Sf. Apostol Tadeu şi Sf. m-ţă Vasa.
22	M	Sf. m-c. Agatonic şi cei împr. cu el.
23	M	Sf. mucenic Lup.
24	J	Sf-ţitul m-c. Evtihie ucenicul Sf. Ioan Teologul.
25	V	Aducerea moaştelor Sf. Ap. Vartolomei, Sf. Apostol Tit.
26	S	Sf. mucenici Adrian şi Natalia.
27	D	Cuv Părinte Pimen.
28	L	Cuv. Părinte Moisi Arapu.
29	M	(†) Tăerea Cap.. Sf. Ioan Botez, (*Post*).
30	M	Sf. Alexandru Ioan şi Pavel Patr. C-polei.
31	J	Punerea Cinstitului Brâu al Maicii Domnului.

SEPTEMBRIE

Data	Ziua	30 ZILE Ziua are 12 ore. Noaptea are 12 ore.
1	V	(†) Cuv. Simeon Stâlpnicul. *(Începutul indictului)*
2	S	Sf. m-c. Mamant şi Sf. Ioan Pustnicul
3	D	Sf-ţitul m-c. Antim Episc Nicom diei şi Cuv. Teoctist.
4	L	Sf-ţitul m-c. Vavila şi Sf. Prooroc Moisi
5	M	Sf. Prooroc. Zaharia.
6	M	Minunea din Colase a Sf. Arhang. Mihail.
7	J	Sf. mucenic Sozont.
8	V	(†) Naşterea Maici Domnului. (*Peşte*)
9	S	Sfinţii şi Drepţii Părinţ Ioachim şi Ana
10	D	Sf. m-ţe Minodora, Mitrodora şi Nimfodora.
11	L	Cuv. Teodora din Alexandria şi cuv. Eufrosin.
12	M	Sfinţitul m-c. Avtonom.
13	M	Pomenirea Innoirei Biser Invierii Domnului şi Sfinţitul m-c. Cornelie Sutaşu
14	J	(†) Înălţarea Sf. Cruci (*Post*).
15	V	Sf. m-c. Nichita Romanul.
16	S	Sf muceniţă Eufimia.
17	D	Sf. muceniţă Sofia cu 3 fice ale ei.
18	L	Cuv. Păr. Evmenie Episc. Gortinei
19	M	Sf. m-ci, Trofim, Savatie şi Dorimedont
20	M	Sf. m-c. Evstatie şi cei împr. cu el.
21	J	Sf. Apostol Codrat şi Sf. Prooroc Iona
22	V	Sfinţitul mucenic Foca.
23	S	Zămislirea Sf. Ioan Botezătorul.
24	D	Sf. I-a muceniţă Tecla.
25	L	Cuvioasa Maică Eufrosina.
26	M	(†) Mutarea Sf. Evanghelist Ioan.
27	M	Sf. m-c. Calistrat şi cei împr. cu dânsul.
28	J	(†) Cuv. Părinte Hariton mărturisit.
29	V	Cuv. Păr. Chiriac Sihastrul.
30	S	Sf-ţitul m-c. Grigore Episc. Armeniei.

OCTOMBRIE

Data	Ziua	31 ZILE Ziua are 11 ore. Noaptea are 13 ore.
1	D	Sf. Apostol Anan a. Cuv. Roman cântăreţul. Acoperământul Maicii Domn.
2	L	Sf. m-c. Cipr an şi Justina.
3	M	Sf-ţitul m-c. Dionisie Ariopagitul.
4	M	Sf-ţitul m-c. Ierotei Episc. Atenei.
5	J	Sf. muceniţă Haritina.
6	V	Sf. Apostol Toma.
7	S	Sf-ţii m ci Serghie şi Vakh.
8	D	Cuv Maică Pelachia.
9	L	Sf. Ap. Iacov al lui Alfeu. Cuv. Andronic
10	M	Sf. m-ci Evlampie şi Evlampia.
11	M	Sf. Ap. Filip şi Cuv. Teofan mărt.
12	J	Sf. m-ci Prov. Ta ah şi Andronic
13	V	Sf. m-ci Carp, Papil, Agatodor.
14	S	(†) Sf. Prea Cuv. maica Paraschiva.
15	D	Cuv. mucenic Luchian preotul.
16	L	Sf. mucenic Longhir Sutaşul. (*Naşterea M. S. Regelui Carol II*).
17	M	Sf. Prooroc Osie şi cuv m-c. Andrei.
18	M	Sf. Apostol şi Evanghelit Luca.
19	J	Sf. Prooroc Ioil şi Sf. m-c. Uar.
20	V	Sf. marele muc. Artemie
21	S	Cuv. Păr. Ilarion cel Mare.
22	D	Sfântul şi întocmai cu Apost. Averch'e Episc. Ierapoliei el Sf-ţii 7 Ucconi din Efes
23	L	Sf-ţitul m-c. şi Apos Iacov ruda D-nului.
24	M	Sf. m-c. Areta şi împreună cu el.
25	M	Sf. m-ci. Marchian şi Martirie.
26	J	(†) Sf marele m-c. Dimitrie isv. de mir.
27	V	Sf. m-c. Nestor şi cuv. Păr. Dimitrie Basarabov (*ale cărui Sf. moaşte se află în Sf. Mitropolie-Bucureşti*).
28	S	Sf. m-ci Terentie şi Păr. Ştef. Savaltul.
29	D	P. Cuv. m-ţă Anastasia Romana.
30	L	Sf. m-ci Zinovie şi Zinovia sora sa
31	M	Sf. Apostoli Stahie şi Sf. m-c. Epimah.

NOEMBRIE

Data	Ziua	30 ZILE Ziua are 10 ore. Noaptea are 14 ore.
1	M	Sf. D-ri fără arginţi Cosma şi Dam an.
2	J	Sf. m-ci Achindin, Pigasie, Afonie, Elpidifor şi Anempodist.
3	V	Sf. m-ci Achepsima, Altale, şi Iosif.
4	S	Cuv. Păr Ioanichie cel Mare şi Sf-ţiţii m-ci Galaction şi Epistimia.
5	D	Sf. m-ci Galaction şi Epistimia.
6	L	Păr. Pavel mărt. Patr. C-polei.
7	M	Sf. 33 m-ci din Melitina şi cuv. Lazăr.
8		(†) Sob Sf. Arhang. Mihail şi Gavril.
9	M	Sf. m-ci. Onisifor şi Porfirie. cuv maica
	J	Matona şi Teoctista.
10	V	Sf. Apos. Olimp. şi cei împreună cu el
11		Sf. m-ci Mina, Victor şi Vichentie.
12	S	Sf. Păr. Ioan cel milostiv Patr. Alexan-
	D	driei. Cuv. Nil pustnicul.
13	L	† Sf. Ioan Gură de Aur. Arhiep. C-polei.
14	M	(†) Sf. Apostol Filip. (*Lăsatul secului*).
15	M	Sf. m-ci Guri, Samona şi Aviv. (*I. P.*)
16	J	Sf. Ap şi Evang. Matei
17	V	Sf. Grigorie Ep. Neocesariei.
18	S	Sf. m-ci Platon şi Romano.
19	D	Sf. Pr. Avdie şi Sf-titul m-c. Varlam.
20	L	Sf. Grigorie Decapolitul Păr. Proclu
		Arhiep. C-polei.
21	M	(†) Intr. în B s. a M-cii Domn. (*peşte*)
22	M	Sf. Ap. Filimon şi cei împreună cu el.
23	J	Sf. Amfilofie Episc. Iconiel şi Sf. Grig.
24	V	Sf şi marea mucenită Ecaterina şi Sf.
		marele m-c. Mercurie.
25	S	Sf. Păr. Climent Papa Romei şi Petru
		al Alexandriei.
26	D	Cv. Păr. Alipie Stâlpnicul şi cv. păr. Nicon.
27	L	Sf m-c. Iacov Persul.
28	M	Cuv. mc. Ştefan cel Nou şi Sf. mc. Irinarh
29	M	Sf. m-c. Paramon şi cei impr. cu el.
30	J	(†) St. Apostol Andreiu cel întâi chemat

DECEMBRIE

Data	Ziua	30 ZILE Ziua are 9 ore. Noaptea are 15 ore.
1	V	Sf. Prooroc Naum.
2	S	Sf. Prooroc Avacum.
3	D	Sf Prooroc Sofronie.
4	L	Sf. m-ţă Varvara şi Cuv. Păr. Ioan Damaschin.
5	M	(†) Cuv. Păr. Sava cel sfinţit.
6	M	(†) Sf. Ier. Nicolae, Arh. Mira Lichiel.
7	J	Sf. Ambrozie Ep. Mediolanului şi Sf. M-ţă Filofteia.
8	V	Cuv Păr. Patapie.
9	S	Zămislirea Sf. Ana.
10	D	Sf. m-ci Mina, Ermoghen şi Evgraf.
11	L	Cuv. Daniil Sâ'pnicul.
12	M	(†) Sf. Ierarh Spiripon al Trimitundei.
13	M	Sf m-c. Evstatie şi cel împr. cu el şi Sf. m-ţă Lucia fecioara.
14	J	Sf. m-ci Tirs. Levchie şi cei împr. cu ei
15	V	Sf-ţitul m-c. Eleftherie şi Cuv. Păr. Pavel
16	S	Sf. Prooroc Agheu
17	D	Sf. Prooroc Daniil şi cei trei tineri.
18	L	Sf. mci Sevastian şi Zoe şi cei împr. cu ei
19	M	Sf. m-c. Bonifatie.
20	M	Sf-ţitul Ignatie, pürt. de Dumnezeu.
21	J	Sf. mucenită Iuliana.
22	V	Sf. m-ţă Anastasia izbăv't. de otravă.
23	S	Sf. 10 mucenici din Creta.
24	D	Cuv. m-ţă Evghenia. (*Ajunul Naşterii*).
25	L	(†) **Naşt. Domn. nostru Iisus Hristos**
26	M	(†) **Soborul Maicii Domnului, Cuv. Nicodim cel sfinţit.**
27	M	(†) **Sf. I-iul M-c. şi Arhid. Stefan.**
28	J	Sf. 20.000 m-ci arşi în Nicomidia.
29	V	Sf. 14.000 de prunci ucişi şi Irod.
30	S	Sf. M-ţă Anisia şi Cuv. Zotic preotul.
31	D	Cuv. Melania Romana.

Costul biletelor C.F.R.*) Tariful de mesagerii și bagaje

Km	Călători — Tren de persoane — Clasa I (Lei)	Călători — Tren de persoane — Clasa II (Lei)	Călători — Tren de persoane — Clasa III (Lei)	Taxa de transport în lei pt. 10 kg. — Mesagerii A — Alim. — în orice cantit.	Mesagerii B — Alte articole — sub 3000 kg.	Mesagerii B — Alte articole — c. puțin 3000 kg.	Bagaje
1—5	16	12	8	2	2	1	2
10	32	24	16	2	3	2	2
16	48	36	24	2	4	3	3
21	64	48	32	3	4	4	3
27	80	60	40	3	5	5	4
32	96	72	48	4	6	6	5
37	112	84	56	4	7	6	5
43	128	96	64	4	9	7	6
48	144	108	72	5	10	8	6
54	160	120	80	5	11	9	7
59	176	132	88	6	11	10	7
65	192	144	96	6	12	11	9
70	208	156	104	7	13	12	10
75	224	168	112	7	14	12	10
81	240	180	120	7	15	14	11
86	256	192	128	9	17	15	11
92	272	204	136	9	18	16	12
97	288	216	144	10	19	16	13
103	304	228	152	10	19	17	13
198	320	240	160	11	20	17	14
113	336	252	168	11	21	18	14
119	352	264	176	12	22	19	15
124	368	276	184	12	23	19	17
130	384	288	192	12	25	20	17
135	400	300	200	13	26	21	18
141	416	312	208	13	27	22	19
146	432	324	216	14	27	23	19
151	448	336	224	14	28	23	20
157	464	348	232	15	29	24	20
162	480	360	240	15	30	24	21
168	496	372	248	15	32	25	21
173	512	384	256	17	33	26	22
179	528	396	264	17	34	25	23
184	544	408	272	18	34	27	23
189	560	420	280	18	35	27	25
195	576	432	288	19	36	28	25
200	592	444	296	19	37	29	26
209	608	456	304	20	38	30	27
218	624	468	312	20	40	31	28
227	640	480	320	21	40	32	28
236	656	492	328	21	41	33	29
245	672	504	336	22	41	34	29
254	688	516	344	22	42	35	30
263	704	528	352	23	42	36	30
272	720	540	360	23	43	37	32
281	736	552	368	25	43	38	32
290	752	564	376	25	44	38	33
300	768	576	384	25	44	39	34
309	784	588	392	26	45	40	34
318	800	600	400	26	46	41	35
463	1056	792	528	35	56	53	44
472	1072	804	536	35	57	54	45
481	1088	816	544	36	57	54	45
490	1104	828	552	36	58	54	46
500	1120	840	560	36	58	55	46
509	1136	852	568	37	59	56	48
518	1152	864	576	37	60	56	49
527	1168	876	584	38	60	57	49
536	1184	888	592	38	61	57	50
545	1200	900	600	40	61	58	50
554	1216	912	608	40	63	59	51
563	1232	924	616	41	63	59	51
572	1248	936	624	41	64	60	52
581	1264	948	632	42	64	61	52
590	1280	960	640	42	65	61	53
600	1296	972	648	41	65	61	53
609	1311	984	656	43	66	62	55
618	1329	996	664	43	67	62	56
627	1344	1008	672	44	67	62	56
636	1360	1020	680	44	68	63	57
645	1376	1732	688	45	68	63	57
654	1392	1044	696	45	69	64	58
663	1408	1056	704	46	69	64	58
672	1424	1068	712	46	71	65	59
681	1440	1080	720	48	71	65	59
690	1456	1092	728	48	72	65	60
700	1472	1105	736	48	72	66	60
715	1488	1117	744	49	73	67	61
730	1504	1128	752	49	73	67	61
745	1520	1140	760	50	74	68	61
760	1536	1152	768	50	74	68	63
775	1552	1164	776	51	75	69	63
789	1568	1176	784	51	75	69	63
804	1584	1188	792	52	76	70	64
819	1600	1200	800	52	76	70	64
834	1616	1212	808	53	78	71	64
849	1532	1224	816	53	78	71	64
863	1648	1235	824	53	78	72	65
878	1664	1248	832	55	79	72	65
893	1680	1260	840	56	79	73	65
908	1696	1272	848	56	80	73	66
923	1712	1284	856	56	80	73	66
927	1728	1206	864	57	81	73	66
952	1744	1307	872	57	81	74	67
967	1760	1320	880	58	82	74	67
982	1776	1332	888	58	82	74	67
997	1792	1344	896	58	82	75	67
1011	1808	1356	904	59	83	75	68
1026	1824	1368	912	59	83	75	68
1041	1840	1380	920	60	84	75	68

*) Taxele pentru călători sunt socotite fără reducere.

Costul biletelor C.F.R.*) Tariful de mesagerii şi bagaje

Km	Călători			Taxa de transport în lei pt. 10 kg.				Km	Călători			Taxa de transport în lei pt. 10 kg.			
	Tren de persoane			Mesagerii					Tren de persoane			Mesagerii			
	Clasa			A	B				Clasa			A	B		
				Alim.	Alte articole							Alim.	Alte articole		
	I	II	III	In orice cantit.	sub 3000 kg.	c. puţin 3000 kg.	Bagaje		I	II	III	In orice cantit.	sub 3000 kg.	c. puţin 3000 kg.	Bagaje
	Lei								Lei						
327	816	612	408	27	46	42	35	1056	1856	1392	928	60	84	75	69
337	832	624	416	27	48	43	36	1071	1872	1404	936	61	86	75	69
345	848	636	424	28	48	44	36	1085	1888	1416	944	61	86	76	69
354	864	648	431	28	49	45	37	1100	1904	1428	952	61	86	76	69
363	880	660	440	29	49	46	37	1136	1920	1440	960	63	87	76	71
372	896	682	448	29	50	47	38	1172	1936	1452	968	63	87	77	71
381	912	684	456	30	50	47	38	1208	1952	1564	976	64	88	77	72
390	928	696	464	30	51	47	40	1244	1968	1476	984	64	88	77	72
400	944	708	472	30	51	48	40	1280	1984	1488	992	64	88	77	72
409	960	730	480	32	52	49	41	1316	2000	1500	1000	65	99	77	73
418	976	732	488	32	53	50	42	1353	2016	1512	1008	65	89	77	73
427	992	744	496	33	53	50	42	1388	2032	1524	1016	65	89	78	73
436	1008	756	504	33	55	51	43	1224	2048	1536	1024	66	90	78	74
445	1024	768	512	34	55	52	43	1460	2064	1548	1032	66	90	78	74
454	1040	780	520	34	56	52	44	1500	2080	1560	1040	66	90	78	74

*) Taxele pentru călători sunt socotite fără reducere.

Tariful trenurilor accelerate.

Pentru întrebuinţarea trenurilor accelerate, călătorii vor plăti taxele de tren de persoane şi clasa respectivă, plus suplimentele de mai jos:

Preţurile suplimentelor de tren accelerat, preţ întreg

Kilometri	Cl. I	Cl. II	Cl. III
1—100	60 lei	40 lei	20 lei
101—200	100 „	70 „	30 „
201—300	130 „	100 „	40 „
301—400	160 „	120 „	50 „
peste 401	190 „	130 „	60 „

Tariful trenurilor rapide

Călătorii nu sunt admişi în trenurile rapide decât în limita locurilor disponibile şi numai dacă, pe lângă legitimaţia de călătorie valabilă la trenurile accelerate, mai posedă şi *tichetul de rapid* pentru rezervarea locurilor. Călătorii cari iau loc în vagoanele de dormit ale Comp. internaţionale W.L., transportate cu trenurile rapide, nu mai plătesc tichetul de rapid. Asemenea călătorii ce sosesc din străinătate în vagoanele clase directe. Rezervarea locurilor se poate face şi anticipat, cel mult cu 10 zile înainte de ziua plecării trenului, la orice staţie C.F.R., la Biroul Oficial de Voiaj C.F.R. din Bucureşti şi la concesiunile de bilete C.F.R. special autorizate. Costul rezervării unui loc este cel de mai jos:

Kilometri	Cl. I	Cl. II	Cl. III
orice distanţă	30	20	10

În schimbul căruia călătorul primeşte un tichet pentru locul ce i s'a rezervat în tren rapid.

Aceste tichete se plătesc numai de posesorii de abonamente sau orice altă legitimaţie valabilă pentru trenuri e accelerate.

Asupra acestor tichete nu se acordă nici o reducere.

Bilete de peron

In anumite staţii intrarea nu e permisă decât cu bilete de peron.

Costul unui asemenea bilet este de 5 lei, abonament 100 lei pe lună.

Cei ce vor fi găsiţi fără astfel de legitimaţii vor fi supuşi la plata unei suprataxe de 20 lei.

PARTEA LITERARĂ

FIZIONOMIA STATULUI DE MÂINE

Dezastrul şi anarhia vechiului regim în ordinea socială nu erau întrecute decât de acela al ordinei publice a ţării.

Toată problema socială a României se reducea la o goană pentru plasarea mai bună a funcţionarismului politic. In pătura suprapusă domnea, ajutată de beneficiile guvernării, o plutocraţie care din când în când apucată de instinctul de conservare făcea nepotrivite concesii demagogice. Noţiunea patrimoniului public şi acelui individual se confundau. Puterile creatoare ale naţiunei trebuiau să facă mii de concesii, de umilinţi, ca să-şi exercite dreptul lor de viaţă.

In acest jaf al tuturor contra tuturor, s'au ridicat în ultimii ani din rândurile unui tineret nerăbdător şi nu îndestul de luminat, glasuri profetice care întrebuinţând metoda haiducească de altă dată, nu ne vorbeau decât de asasinate, de retragere în păduri şi de masacre generale.

Şi totuşi în toate ţările continentului nostru lumea modernă se transformă după alte principii. Vechea democraţie liberală cu preamărirea individului crescută monstruos deasupra societăţii e unif în disparifie. Democraţia socială pe baze naţionale ia locul democraţiilor individuale şi libertine. Economiile private după vechea regulă uzată de „laissez faire, laissez passer" sunt înlocuite de către

economii dirijate. Statul intervine grupând și orientând și fenomenele politice și fenomenele economice. Interesul colectiv al națiunei primează.

TRADIȚIE ȘI REVOLUȚIE

Dacă marile democrații occidentale nu s'au adaptat întru totul la aceste transformări, aceasta e datorită tradițiilor adânci și vechi după care profesiile, clasele, partidele sunt instituții și realități istorice. La noi însă, țara virgină, unde majoritatea instituțiilor sunt improvizații recente, totul este disponibil.

Singurul care a înțeles cu un moment înainte vremea lui, care cu intuiție minunată a simțit frământările epocii lui, s'a întâmplat să fie cel mai înalt factor de Stat. In alte părți, acești reformatori porneau dintr'o origină proletară. Ei aduceau astfel, poate fără voia lor, resentimente de răsbunare și un nemăsurat dor de noutate. La noi marele păstrător de continuitate istorică, a trebuit să devină și marele revoluționar. S'a împlinit astfel într'un fericit echilibru, ferind țara de crude sguduiri, tradiția cu revoluția.

Iubitul și marele nostru Suveran a impus revoluția păstrând totuși liniile istorice ale datinilor noastre. N'a fost o revoluție jacobină, care să distrugă fără urme trecutul, ci o armonioasă îmbinare între spiritul istoric și spiritul revoluționar.

După această privire retrospectivă a trecutului, întrebarea care se pune pe bazele tuturor este: ce vom face de azi înainte? Care sunt perspectivele viitorului? Rolul de profet în țara lui, știu, e greu. Intrevăd însă câteva puncte cardinale, câteva idei conducătoare în jurul cărora se vor grupa viitoarele evenimente ale politicei românești.

1. IDEIA DE PROFESIE. Ceiace caracteriza vechea politică era lipsa de profesie a politicianului, care nu avea altă meserie decât însăși politica. Cetățeanul nu avea nici o încadrare economică precisă.

2. Cea de a doua idee conducătoare va fi aceia a selecției calitative a conducătorilor. Morala de breaslă presupune deja această selecție calitativă. Nu va mai importa criteriul cantitativ al voturilor, ci selectarea individualităților și a caracterelor alese după aspre examene. Răspunderea, inițiativa, capacitatea, talentul, vor forma noua etică a personalităților. Nu e vorba aici, iubiți muncitori, de formarea unei vechi aristocrații de clasă. Oricine și oricând se va putea ridica la cele mai înalte trepte de conducere, dacă merită.

Din sânul oropsitei voastre bresle, se vor putea ridica conducătorii de mâine, dacă vor avea virtuțile omenești cerute. Aceste rare exemplare de înaltă umanitate, vor trebui să formeze statul major al conducătorilor. Breslele vor trebui echilibrate în viața lor. Nu se vor putea ridica unele contra altora, nu va putea domina o breaslă sau un grup de bresle pe celelalte.

Va trebui ca rolul fiecăruia din ele să fie distribuite după dreptate și utilitate națională.

Arbitrii care vor armonia rolul breslelor în interesul general al națiunei pentru ca ele să nu cadă într'un fel de feudalism economic, vor trebui să fie aceste personalități și aceste valori intelectuale. O structură de bresle și o supra structură de intelectuali dezinteresați și capabili, iată ce cred eu că va trebui să fie tabloul politic al României de mâine.

3. IDEIA DEMOCRAȚIEI ECHITABILE. Națiunea astfel organizată pe un picior de desăvârșită egalitate, nu va putea să fie ca regimul vechi, un regim oligarhic. După munca și importanța sa, ne mai fiind un regim al unei clase sau al unui partid, ci al națiunei întregi, regimul nou trebuie să fie un regim popular, care dacă nu excită la ură și la dorinți nerezonabile, el trebuie totuși să țină scamă de suferințele și nevoile adânci ale maselor. O democrație cu rezonanțe profunde pentru nedreptate și pentru sărăcie.

CELE TREI GENERAȚII

4) IDEIA DE GENERAȚIE. Toată istoria omenirii nu e decât istoria emulației dintre generații. In această goană de încredere stă tot secretul progresului.

Toate evenimentele mari, toate perioadele de răscruce, de transformări revoluționare se leagă de numele unei generații. Așa a fost la noi generația dela 1848, generația junimistă, generația tinerilor generoși liberali, etc. In fiecare veac deosebim trei generații, prima e aceia a bătrânilor care și-au acordat odată contribuția lor la prosperitatea națiunei. Evenimentele însă i-au depășit încetul cu încetul și toată activitatea lor nu constă decât în rememorări a unor fenomene și împrejurări dezactualizate. Cu rare excepții, osificați, sclerozați, în idei fixe, ei nu mai pot înțelege pulsul vremii, noile transformări sociale, cerințele momentului actual. Mulți din ei, adeseori cu o îndărătnicie funestă, nu vor să cedeze locul persistând în prejudecățile lor depășite de vremuri. Lipsiți de elan, de entuziasm, ei se bazează numai pe experiența lor rutinată. La polul apus stă generația proaspătă, a primii tinerețe, plină de un elan facil, de visuri utopice, adesea de impulsii mistice, e incapabilă de a pricepe precis și clar cerințele unei epoci care nu se lasă ignorată. Dar misticismul lor, lipsit de verificarea experienței și a trăirii evenimentelor nu e decât un fel de ignorare entuziastă a realității.

Un bun echilibru social nu se poate baza nici pe forțele unui entuziasm excesiv, nici numai pe sfaturile rutinate ale experienței. Orice națiune bine condusă trebuie să stabilească un just echilibru între entuziasm și experiență. A trăi numai pe delirul mistic al primii tinereți, e tot așa de eronat ca și a trăi numai pe lipsa de orizont a experienței zilnice. Pentru a îmbina aceste virtuți, pentru a le complecta una prin alta, e necesară generația de mijloc, generația oamenilor războiului, care, încă tânără nu și-a pierdut forțele de ideal și de entuziasm și

care e destul de înțeleaptă prin experiența câștigată până la acea vârstă. Generația Marelui Nostru Rege, trebuie să-l înconjoare cu devotament, cu iubire, cu putere de sacrificiu, punându-I la dispoziție toate forțele ei de muncă și de talent. Această generație e făcută mai bine ca oricare alta prin afinitate de vârstă, de mentalitate și de atmosferă socială să înțeleagă pe marele ei suveran și să-L secundeze în marea sa operă.

Din aceste idei și din aceste elemente se va desemna structura Statului român de mâine.

M. RALEA

Bucureşti 29 Octombrie 1938

Almanahul Muncei este menit să aducă servicii muncitorimei şi meseriaşilor români.

Un mare artist spunea că lumea nu va fi fericită decât atunci când fie-care om va avea un suflet de artist, adică atunci când îşi va face datoria cu bucurie.

Din cercetarea trecutului muncei şi meseriilor româneşti vom trage izvor de viaţă pentru viitor. Vom trage bucuria muncei. Cinstirea ei.

Repet şi pentru cetitorii acestui Almanah:

„Munţii noştri aur poartă
Vrem prin muncă altă soartă".

Toţi cei ce preamăreşte munca e menit să contribuie la înălţarea şi consolidarea patriei noastre.

Şi Almanahul acesta...

TRANCU-IAŞI
INTEMEIETORUL MINISTERULUI MUNCII

GR. TRANCU-IAȘI
Întemeietorul Ministerului Muncii

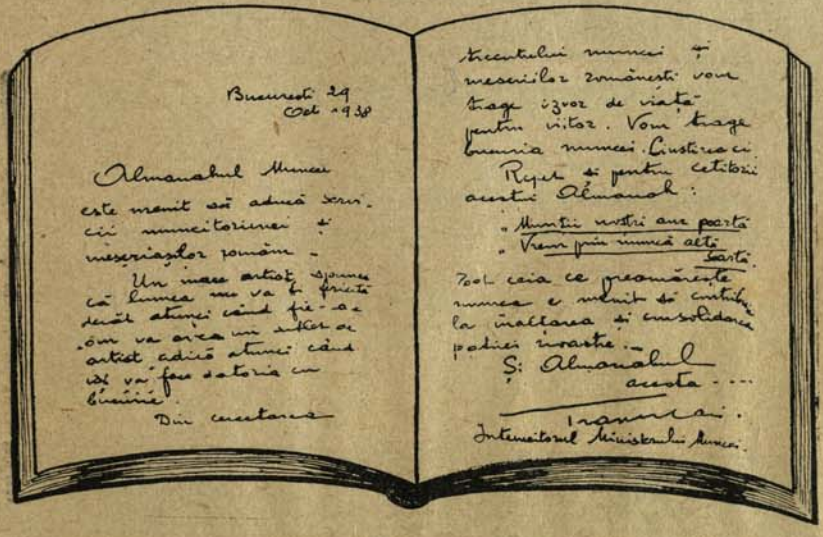

MUNCITORII

I

Sunteți o apă vie; din voi bea lumea toată.
Roboți de energie cu mușchii, încordați.
Voi cuceriți pământul bucată, cu bucată
Și pe altarul muncii, o piatră ridicați.

II

In zumzet, de mofoare și scrâșnet de ofele
Vă văd: plini de unsoare și lac de nădușală.
De sub ciocanul aprig, se furișează stele
Când fierul se 'ncovoaie supus, pe nicovală.

III

Voi sfrediliți pământul adânc de tot în pântec.
Cu târnăcopul rupeți din carnea-i de cărbune,
Desprinderea din rocă în trosnet, e un cântec,
Grozava prăbușire, o aspră rugăciune.

IV

Armată îndârjită a 'mpărătesei muncii
Mă 'nchin la truda voastră de harnice albine.
Cuminți, sunteți o forță când ascultați poruncii,
Să crezi în Tron și 'n Rege, așa cum crezi, în tine.

REFLECȚIUNI ASUPRA MUNCII ROMÂNEȘTI

Astăzi se insistă foarte mult asupra factorului muncă, nu atât ca element social, ci ca disciplină în cadrul noilor conștiințe obștești care se formează.

In Straja Țării, în cadrul organizațiilor muncitorești, pretutindeni se consideră munca ca un factor menit să puie în valoare specificul național. Totuși trebuie să constat că până azi nimeni n'a încercat să puie în evidență factorul „om" din munca românească și să organizeze expoziții permanente în marile centre din țară și străinătate, produsele meseriașului român să fie puse la îndemâna tuturor și să se facă cunoscută marilor mulțimi, puternica înclinare artistică a poporului român.

Se tinde a se creia o artă românească, dar cum a spus un mare gânditor „arta trebuie regăsită în toate domeniile", *și cred că faptul că cea mai reușită expoziție a secolului al XX-lea — mă gândsc la expoziția din 1937 din Paris — a fost numită „Expoziția Arta și Tehnica", e edificator.*

Această filosofie socială trebuie să fie adecvată realităților naționale.

Marii gânditori au insistat asupra sensului etic al muncii. „Cuprinsul unei civilizațiuni nu se întemeiază decât pe muncă", *pe care Carlyle o numește* „noblețâ neperitoare și sfințenie", *munca este viața.*

„Nici ziare", *adaogă marele nostru poet,* „nici legi, nici academii, nici organizări asemănătoare cu cele mai înainte, nu sunt în stare de a înlocui munca. O stare de lucruri care nu se întemeiază pe ea, este o fantasmago-

rie care va dura, mai mult sau mai puțin, dar se va preface în fum, la suflarea recei realități".

Pierre Hamp, în „Arta și Munca", *ne învață că s'a apropiat momentul când* „înălțarea prin muncă va fi una din forțele mari morale ale umanității".

Geniul național al poporului românesc a îmbinat arta și tehnica mai înainte decât doctrinarii au formulat sinteza filosofică.

„Privind o veche scoarță bătută în flori de mărgăritar ca picătură de lacrimă, nu vedem noi oare sufletul și sentimentele unei fecioare sau tinere soții, care, în nopțile lungi de iarnă, la lumina de opaiț, a țesut cu fir dorul și gândul ce sbura departe, lângă logodnicul sau soțul straje la hotar?

Privind altă scoarță, cu chipuri de ctitori, de pe zidurile bisericilor, clădite de domni și boeri spre întărirea credinței și păstrarea graiului, nu vedem noi oare mama care printr'o scoarță făcea educația feciorilor și fecioarelor ei?

Dar în culorile dulci și cu măiestrie combinate, nu e oare liniștea sufletească și gustul artistic al jupânițelor, cari fugeau de culorile strigătoare și bătătoare la ochi, înțelegând să atragă privirile mândrilor oșteni prin modestie în purtare și port?"

Dar nu numai în domeniul țesăturilor s'a realizat această sinteză în mod intuitiv.

In arta grafică de asemeni se pot cita înfăptuiri strălucite. Ce frumoasă oglindă pentru evoluția unui popor ar presenta o expunere a lucrărilor grafice dela tipăriturile diaconului Coresi până la frumoasele monografii și marea enciclopedie a României.

Să privim cu atenție buletinul Arta și Tehnica Grafică. Cred că ochiul cel mai pretențios n'ar avea nimic de obiectat asupra modului cum sunt reproduse: Amurgul la Balcic de Francisc Sirato, Florile lui Ștefan Luchian,

portretul necunoscutului de Lecca și Maternitatea de Nicolae Grigorescu.

Citez din același buletin următoarele cuvinte ale M. S. Regina Maria scrise în 1938:

„Toate manifestările artei noastre — fie că sunt ele opera artiștilor bine cunoscuți sau creația anonimă a artistului — meșteșugar din popor — redau prin graiul lor simbolic cutele sufletului românesc — simțirea delicată și gustul ales al poporului român.

Iată decе, întotdeauna mă simt alături de orice încercare care își pune drept țel să facă cunoscută comoara noastră artistică, să dea prilej s'o înțeleagă acei cari nu o cunosc..."

De ani de zile propovăduesc necesitatea de a se face cunoscută munca meseriașilor noștrii. Cred că aceste cuvinte regale vor contribui și mai mult la trezirea conștiinței muncii românești.

Prin evidențierea personalității meseriașilor, prin evidențierea meritelor lor și prin expoziții numeroase în țară și în străinătate permanente sau temporare vom realiza scopul propus.

GR. TRANCU-IAȘI

Intemeietorul Ministerului Muncii

Noembrie 1938

Un Almanah muncitoresc este totdeauna bine venit, — pentru-că el reprezintă oglinda vieţei şi revendicărilor meseriaşilor la o anumită epocă.

Strădaniile D-lui Consilier Coca sunt în această privinţă încununate de succes — pentru care îl felicităm din toată inima.

D. R. IOANIŢESCU

D. R. IOANIȚESCU
Prof. Universitar
fost Ministru al muncii

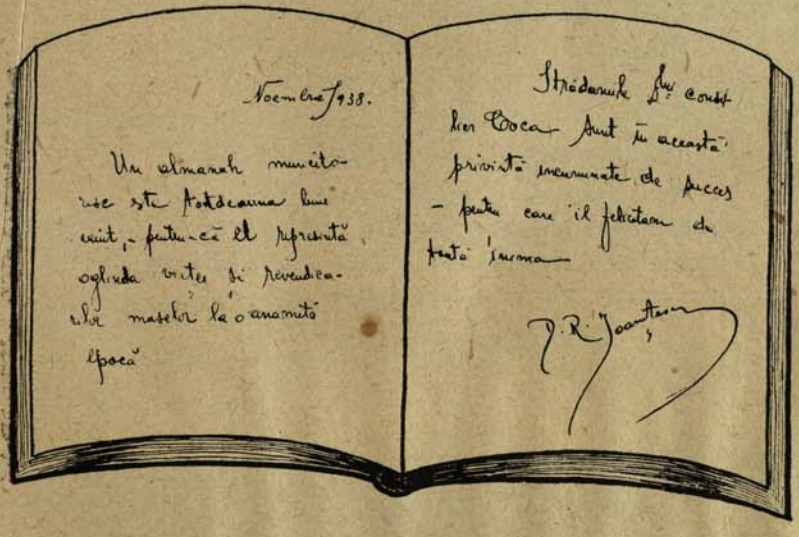

DE CRĂCIUN!

I

Ca niște inimi care nu mai bat,
Motoarele uzinelor au stat.
Și din gâtlejul marilor furnale
Nu se mai suie fum, în rotogoale.

II

S'a risipit pe la casele lor
Forfota vie a lucrătorilor.
Tinerii s'au dus să se cinstească
Din ajun Crăciunul, să-l prăsnuiască.

III

Cei însurați însă, și cu copii
Au apucat-o, spre prăvălii:
Din obiceiul vechi și creștin
Să intre 'n casă, cu brațul plin.

IV

Ninge cu fulgi mari, ca 'ntr'o poveste.
Mi-a picat de Crăciun mosafir fără veste,
Un prieten vechi; sondor, la Moinești
Am scos damigeana; — hai noroc, să trăești.

MIHAIL THEODORESCU

PENSIA DE BĂTRÂNEȚE

Cea mai de căpetenie revendicare a salariaților din întreaga lume, este asigurarea unei pensii de bătrânețe.

Pentru atingerea acestui obiectiv, se frământă toate clasele muncitoare, dar mai ales, clasa lucrătorilor și a funcționarilor particulari, cari simt mai mult decât toate celelalte clase nevoia asigurării bătrâneței.

In foarte multe țări, pensia de bătrânețe este o realitate. A fost organizată, chiar înaintea asigurării contra boalei și accidentelor, pentrucă dacă boala și accidentele amenință pe toți, dar nu lovește decât pe unii, bătrânețea pândește pe toți și vine sigur la toți.

Sunt destul de cunoscute țările care au organizat pensiile de bătrânețe și invaliditate înaintea tuturor celorlalte asigurări.

In România, regimul de azi al Asigurărilor Sociale, asigurarea pensiei de bătrânețe este înglobată în pensia de invaliditate profesională.

In adevăr, se dă pensie de invaliditate, tuturor celor care sunt loviți de incapacitate de muncă.

Este incapacitate de muncă, când a pierdut $^2/_3$ din puterea de muncă.

Bătrânețea, deși nu este un caz patologic ca la accidente, totuși lucrătorul care a atins vârsta de 60 și 65 de ani se consideră ca fiind în stare de invaliditate profesională, și deci i se dă pensia de invaliditate.

In acest moment pensia de invaliditate se confundă cu pensia de bătrânețe.

Trebuie să menționăm însă și alte două cazuri,

când legea din 1923 asigura formal pensia de bătrânețe unor anumite categorii de muncitori și anume:

1. Celor care erau cotizanți în regimul pensiilor, li se respectă drepturile câștigate;

2. Funcționarilor particulari cari aveau un drept de pensie prevăzut prin statutele „Caselor Speciale" ale marilor întreprinderi comerciale și industriale.

Regimul acestor pensii este reglementat prin art. 125 din lege.

Atât avem în legea actuală a asigurărilor, cu privire la pensia de bătrânețe. Mai mult nu se putea face, deoarece tot fondul asigurărilor sociale, pentru boală, maternitate, accident, invaliditate profesională și batrânețe, era plafonat la 700.000.000 lei.

Ori, pentru o serioasă pensie de bătrânețe ne trebuia cel puțin 2.000.000.000 lei și la data alcătuirii legii din 1933, azi în vigoare, nu aveam mai multe surse financiare.

Astăzi, fondurile s'au mărit, și regimul pensiilor de bătrânețe trebuie să fie rezolvat în întregime.

Nu mai există piedicile dela 1933; timpurile s'au schimbat și fondurile s'au mărit.

Trebuie o acțiune bărbătească pentru ca să se majoreze cotizațiile cari, trebuie să recunoască toți, și, mai ales patronatul român, că actuala cotă este cea mai mică din omenire.

Suntem siguri că nimeni nu mai poate rezista dreptei revendicări a muncitorimei: asigurarea pensiei la bătrânețe.

Deasemeni suntem siguri că în scurtă vreme pensia de bătrânețe va fi o realitate.

Ținem să atragem atenția, că oricine o va înfăptui trebuie să țină cont că pensia de bătrânețe nu trebuie să se oprească asupra titularului, adică asiguratului, ci ea trebuie să meargă dincolo de viața asiguratului, la familia sa, la urmașii săi.

Fără posibilitatea de transmitere dela titular la soție și copii nu se poate concepe existența pensiei de bătrânețe.

Socotim inutil să mai insistăm pentru cei cari cunosc problema.

Muncitorul, în momentul în care se gândește la asigurarea pensiei de bătrânețe, el se gândește în prim rând, la familia lui, la urmașii lui, care trebuie să aibă existența asigurată, în cazul nedorit al morții.

D. R. IOANIȚESCU

LUI MOŞ CRĂCIUN

I

Moşule cu barba de zăpadă
Şi cu opinci de fier, să nu se roadă;
Te-aşteaptă ochişori de copilaşi
Ca jucării din traistă, să le laşi.

II

Un an întreg au fost cuminţi mereu:
S'au închinat frumos lui Dumnezeu,
Şi învăţând au luat, doar note bune
Şi fiecare ştiu, o rugăciune.

III

In casă este cald; ei s'au culcat
Dar perna să şi-o'nchine n'au uitat.
Că dorm, ei se prefac să te înşele
Ca să-ţi zărească sacul, plin cu stele.

IV

. . . . . .

Dar fragedele pleoape s'au închis,
Blând chipul tău li-se arată'n vis
Şi fericirea îi luminează;
Doar la icoană candela, e trează.

MIHAIL THEODORESCU

CULTUL MUNCII

Măria Sa Regele Carol II-lea perfect cunoscător al rostului muncii, familiei, casei, şi ogorului, caută să apere ţara noastră de prăpădul din ţările comuniste pe cari nu le mai citez, şi cere românilor să muncească şi să ridice munca până la înălţimea de cult, alături de cultul iubirei de Patrie şi de Dumnezeu.

El însuşi lucrează şi îndrumează pe scumpul Său fiu, Voevodul Mihai de Alba Iulia să lucreze, să iubească munca şi să iubească pe muncitorii din orice clasă şi din orice ramură de activitate ar fi ei.

In concepţia Măriei Sale Regelui, munca este capital, iar banul numai un slujitor al acestui capital, nu un duşman al muncii.

Aşa dar nu lupta muncii contra capitalului ci dreapta distribuţie dintre ele; nu lupta între classe ci înţeleapta colaborare dintre ele.

Lupta classelor între ele şi a muncii contra capitalului, s'ar putea asemăna cu revolta braţelor şi a picioarelor pe motivul că ele muncesc şi gura mănâncă.

Prin Inalta grije şi orânduire a M. S. Regelui pentru ridicarea muncii până la cultul asemănător cu acela al Patriei şi al credinţei strămoşeşti, se face legătura cu trecutul nostru care s'a sprijinit numai pe muncă şi pe credinţă, atunci când ştiinţa şi technica nu le venise încă în ajutor.

Vă închipuiţi dar la ce progres şi la ce cultură va ajunge neamul nostru prin reînvierea cultului muncii — care a fost şi este tradiţională la noi —, ajutaţi astăzi şi de ştiinţă şi de technică.

Munca poate fi nedreptățită de multe ori de către cei chemați să o sprijine, dar ea nu nedreptățește pe acei cari o săvârșesc, din contră îi ajută întotdeauna să creadă, să iubească, să prețuiască ogorul, atelierul și casa lor, să aibă răbdare, să se bucure de înfăptuirile proprii și să se îngrijească de continuarea și perfecționarea acestor înfăptuiri prin urmași, precum și să respecte ierarhia necesară în organizația muncii.

Mai ales i-a păzit să li se fure gândurile și să li se turbure sufletul, cum se întâmplă cu acei cari își otrăvesc viața cu gânduri rele și își turbură sufletul cu ură, gelozie și răutate, din lipsă de ocupațiune și de iubire pentru muncă.

Străjeria îndeplinește tocmai rolul de îndrumare către muncă, de colaborare între frați și de solidarizare a tuturora, în jurul comandantului suprem, cu scopul de a apăra Țara și pe Regele ei, contra acestor rătăciri care se ivesc fatal acolo unde nu există căldura cultului muncii și unde nu se muncește cu credință.

Pe cultul muncii și pe rostul ei sufletesc se reazimă un capitol de seamă din Pedagogia noastră națională.

Omul care lucrează cu credința în aceste rosturi, ajunge la voluptatea muncii creatoare și la contopirea ființei lui în planul divin al muncii.

In această stare de voluptate a muncii creatoare, omul lucrează exact după planul divin realizat chiar în om, în felul următor:

Toate organele ființei omului, inegale ca mărime, ca forță și ca ființă lucrează necontenit, constant și armonic, fără cârtire, fără împotrivire și fără precupețire, pentru producerea bunului comun: sângele. Din acest bun comun (analog cu banul din organizarea socială), se distribue în mod automat fiecărui organ cât îi trebue și când îi trebue, ca să se poată hrăni și să poată funcționa bine în interesul general al ființei „Omului".

Această muncă generală organizată după planul divin,

ne arată că fiecare celulă şi organ din om au specialitatea lor, au timpul lor de repaos şi de activitate, de interdependenţă, de armonie şi de solidaritate perfectă pentru întreţinerea vieţii omului.

Omul, prima celulă a naţiunii, se organizează pe aceiaşi bază pe care este organizat el însu-şi în celule superioare erarhice de familie, de sat, de regiune şi de Patrie ca să execute munca generală ordonată, care duce la progres prin evoluţie şi la desăvârşire prin credinţă.

Dacă această muncă este întreruptă din cauza lenii şi a dezordinei sociale, urmează, — ca o pedeapsă divină — distrugerea totului, adică a naţiunii din care facem parte şi a statului care ne întăreşte şi ne ocroteşte.

In altă ordine de idei, şi din punct de vedere practic, cea mai bună valorificare a omului nu este atât certificatul, cât calitatea realizărilor lui. Orice realizare cere muncă. Aşa dar munca creatoare este cea mai bună probă a valorificărei oamenilor.

Când educaţia a despărţit cunoştinţele teoretice, de preocupaţiunile imediat practice, a dat naştere, în mod fatal, altei concepţii de valorificare a omului, trecând dela calitatea realizărilor la cantitatea conştiinţelor şi la pendantismul formelor.

Astfel s'a produs dezechilibrul de astăzi caracterizat pedeoparte, prin lipsa de credinţă care dă avânt muncii, şi prin criza de realizare calitativă, care nu se asociază cu exagerateie abstractizări ale realităţilor.

De aceea, cultul muncii, care a stat şi stă la baza evoluţiunii noastre etnice, şi pe care îl reînviază astăzi străjeria, punându-l alături de credinţa şi de iubirea de Ţară şi Rege prin deviza străjerească, constitue unul din capitolele de seamă ale pedagogiei noastre naţionale, şi ale misionarismului nostru ca străjeri.

Atât cât am putut simţi personal voluptatea realizărilor, în modesta mea activitate socială şi naţională, — care mi-a fost şi-mi este atât de scumpă — am curajul să spun că

ideile irealizabile sunt pentru noi oamenii de muncă practică, seducătoare ca luminile pentru gâze, dacă ne luăm numai după ele şi după acei cari ni le spun.

Fără îndoială că la baza schimbărilor binefăcătoare din istoria evoluţiei noastre, a stat şi stă câteva idei cardinale, dar cine poate să susţină că a lipsit din realizarea lor, *credinţa şi munca*, cele două suporturi pe care se sprijină ideia ca să devină forţă.

Neamul românesc este pildă vie şi necontestată că la început a fost realizarea şi apoi ideia, cale pe care ne îndrumează astăzi geniul pedagogic al M. S. Regelui Carol al II-lea comandantul nostru suprem.

GENERAL MANOLESCU

BINE AI VENIT!

I

E miezul nopţii: lămpile sunt stinse.
Te aşteptăm copile drag, să vii.
Având cu tofii, sufletele prinse,
In plasă de nădejdi şi bucurii.

II

Nu ciocăni: sunt uşile deschise
Şi foc în sobă mult, să te 'ncălzeşti.
Răsfoarnă-ne din tolbă alte vise
Şi fă-ne iar, să credem în poveşti.

III

Bine-ai venit! copile răsfăţat.
In cinstea ta, ciocnesc închinătorii;
Din suflete necazul a plecat,
Bine-ai venit! îţi spunem, munciforii!

MIHAI THEODORESCU

DREPTUL MUNCITORULUI LA CULTURĂ

Judecând bine, putem spune că, niciodată muncitorii n'au avut un adevărat drept la cultură. Abia acum, târziu, în zilele noastre, începe a se înfiripa un asemenea drept.

Fără îndoială că şi acum o sută, două de ani, dacă un lucrător în loc să se ducă la treburile meseriei sale, lua o carte şi începea să citească, nu venea poliţia să-l aresteze. Dar ereau alte lucruri care-l împiedecau, mult mai sever şi mai sigur decât jandarmul.

Intreaga societate era clădită astfel încât muncitorului să-i fie închis drumul spre cultură. Dacă el ar fi încercat să înveţe, să dobândească cunoştinţe înalte de cărturar, ar fi murit de foame. Gustul pentru îndeletnicirile acestea ale cunoaşterii si ale sentimentului se pedepseau cu moartea în clasa lui, de vreme ce o zi petrecută astfel însemna o zi de nelucru şi deci de lipsă.

Numai în clasele înstărite, cu avere pusă deoparte, copiii îşi puteau îngădui luxul de a petrece câţi-va ani fără a avea nevoie să câştige bani şi erea cu adevărat liber să-şi întrebuinţeze vremea câştigând bunuri de celelalte, bunuri sufleteşti, culturale.

Dacă vreodată, când şi când în clasa muncitorească, câte vreun tânăr cu suflet mai îndârjit se îndărătnicea împotriva tuturor greutăţilor şi, în loc să se odihnească noaptea, buchisea la cărţi pricepute de el cu uriaşe sforţări, — un asemenea om avea întrînsul orecum ceva de hoţ, căci se fura pe el însuşi, îşi fura din somn, din odihnă, din sănătate, din viaţa sa însăşi. Ş'apoi câţi oare putea face asta? Trebuia să se nimerească, într'un acelaş om, râvnă la învăţătură, putere trupească, supraomenească, deşteptăciune deosebită, şi multe alte însuşiri.

Cam greu ca toate acestea să-şi dea de întâlnire într'un singur om.

In asemenea împrejurări, cum am putea vorbi de un drept la cultură? Se poate numi „drept" ceva îngăduit doar la câte unul din o mie? Drept adevărat este numai acela de care toţi deopotrivă se pot folosi.

Nu. Multă vreme, şi într'o anumită măsură şi azi, în clasa muncitorului care trăeşte doar din banul câştigat zi de zi, se poate zice: cine învaţă nu mănâncă.

Dar, cum spunem, lucrurile par azi a începe să se schimbe. Sunt câte-va zeci de ani de atunci. Din ţara aceea a tuturor minunilor şi a tuturor avânturilor, din Franţa cea mare, a venit o lege, care pe urmă s'a răspândit cu iuţeală neaşteptată în toată lumea.

Este legea prin care şcoala ajungea nu numai un drept pentru toţi, dar şi o îndatorire, a cărei călcare atrăgea pedeapsă. Decât, această instituţie a învăţământului primar obligator nu era încă şi într'adevăr „cultură".

Era doar o primă pregătire spre cultură, aşa precum copilul nou născut, dacă are două picioare, nu înseamnă că prin asta chiar şi poate umbla.

Trebue desigur să ştii ceti şi scrie ca să te poţi cândva cultiva. Dar cultura este cu totul altceva. Şi dacă azi, din fericire, domneşte, în cugetele multor oameni, o cinstită dorinţă şi plăcere de a vedea norodul ridicându-se la o treaptă de cultură cât de înaltă, trebue să fim totuşi cu ochii în patru ca nu cumva această cultivare să se facă greşită, dând astfel prilej vrăşmaşilor poporului să triumfe zicând: Vedeţi! Incercările voastre de a lumina pe cei de jos nu pot să izbândească! Nu-i oricine făcut pentru asemenea lucruri subţiri. Asta-i treabă bună pentru noi, care suntem făcuţi pentru ea. Pentru „ei" însă ea nu poate duce la nimic. Ii poate doar face să vorbească pocit, schimonosit; le poate da un fel de a gândi caraghios şi fără folos, nici pentru dânşii nici pentru ţară.

Sunt mulţi acei cari cugetă astfel. Şi trebue să ne silim a-i împedica să aibă dreptate. Căci ei tocmai n'au dreptate.

Simplul muncitor omul care n'a citit, în viaţa lui o carte, este totuşi întocmai tot atât de primitor şi înţelegător la toate acele lucruri „subţiri" cât toţi cei ce socot că subţirimea e făcută numai pentru dânşii, cei câţiva aleşi. Ba chiar se poate spune că adesea omul zis „de jos" este în stare a se simţi mişcat în faţa frumuseţii, în faţa adevărurilor ascunse îndărătul tainelor care ne împresoară, sau în faţa bunătăţii pe care o desveleşte cutare purtare omenească, — mult mai mişcată, zic, decât atâţia feciori de bani gata care nu au trândăvit atâţia ani prin şcoli decât pentru ca la urmă, să ştie doar a întrebuinţa cum nu trebuie cuvinte noui şi în schimb să nu priceapă nimica din ce-i cu adevărat adânc în această lume.

Dar tocmai pentru că-i greşit a se preţui mai prejos decât este subţirimea sufletească a omului zis „de jos", trebue să-l ferim de a cădea în cursă, să-l ferim de toate acele împrejurări care dau prilej duşmanilor săi de a părea că au dreptate împotriva lui.

Din nefericire aceste prilejuri azi sunt multe. Căci „cultura masselor", aşa cum e ea practicată acum, nu poate duce pe muncitor, la cultură, ci la o spoială caraghioasă, căpătată cu sforţări istovitoare.

Mai întîi de toate, ar fi bine să luptăm împotriva unui vechiu şi prost obiceiu de a se socoti lucrătorul ca un fel de copil mai în vârstă, căruia, chiar când vrei să-l luminezi, trebue să-i serveşti lucruri uşoare, ca pentru o minte uşoară de minor necopt.

Aţi văzut desigur câte vreunul din acei mii de proşti, care, când vorbeşte cu copiii se cred obligaţi să-şi miorlăiască vocea şi să pronunţe dinadins peltic.

Copiii, în faţa acestor caraghioşi bătrâni, se silesc să-şi ascundă un zâmbet batjocoritor şi un simţământ de dispreţ. Copilului îi place să fie „luat în serios", aşa cum el însuşi ia cele mai multe din lucrurile şi faptele de pe acest pământ. Tot astfel şi muncitorul. El e învăţat cu lucruri grele şi grave, cu probleme serioase şi necruţătoare. El are — cum zic cărturarii — „o concepţie tragică a existenţii", adică îi place să

BIBLIOTECA NATIONALA PERIODICE ROMANIA

privească partea adâncă şi grea a vieţii. Scamatoriile, şurubăriile şi panglicăriile îl interesează prea puţin. Iar atunci când vreun isteţ din pătura cultă se trudeşte să-i vorbească, chipurile, pe înţelesul lui, arătându-i că două şi cu două fac patru, omul din popor clipeşte dintr'un ochiu către prietenii lui, râzând subt mustaţă. Cât despre cultură, e de prisos să spunem că nu poate fi vorba de aşa ceva aici.

Pe lângă acest greşit obiceiu de a prosti învăţătura pentru a o face „pe înţelesul prostimii", mai este şi un altul, tot atât de rău: acela de a amesteca împreună două lucruri foarte deosebite, anume cultura cu educaţia profesională. Imi amintesc de un fapt care mi s'a întâmplat de zeci de ori, aproape oridecâte ori vorbesc unui om, mă rog „cult", despre dorinţa mea de a înfiinţa biblioteci sau cinematograf pentru muncitori.

— „Da, desigur (îmi spune atunci acel om foarte, foarte cult), excelentă idee, vezi, ar fi interesant să alegi filme anume pentru ei, de pildă ceva cu fabrici, cu maşini, cu industrie, cu muncă în uzină, să înveţe şi ei ceva. Nu filme de acelea cu amor, sau cu psihologie, bune pentru noi, care înţelegem lucrurile astea. Pentru muncitorime, trebue găsite filme care să-i complecteze instrucţiunea profesională, ceva care să *îi rămână*. Nu poveşti, pe care omul de rând le uită, cinci minute după aceea".

Aşa — aproape cuvânt cu cuvânt — mi-au vorbit foarte mulţi. Şi în această vorbire a lor, se află grămădită, toată neînţelegerea oamenilor faţă de pătura muncitorească. Filme cu fabrici, cu technică, cu unelte? Cum? Deabia a scăpat dela lucru şi să-i dăm iarăşi să vadă ciocane, şi maşini şi toate cele de care el este sătul până în gât? Să nu-i dăm poveşti, nu-i aşa? Dar de ce? El le înţelege mai bine ca oricine altul. Muncitorul este doar părintele poveştii, basmul, legenda, s'au născut în ceasurile de liniştire între două munci, ca o odihnă a gândului care, ţintuit toată ziua de pământ, caută să zboare, o clipă, pe aripile închipuirii. Poveşti — mai ziceau domnii aceia foarte-foarte culţi — poveşti pe care

muncitorul le „uită" numaidecât. Şi de ce nu? Unde este scris că numai bogătaşul are *voie să uite?* Dar să nu ne mirăm. Este, din păcate, prea adevărat că dreptul de a uita e un drept pe care veacuri întregi muncitorul nu l-a avut şi care — cum vedeţi bine — chiar şi azi se încearcă a i se tăgădui. Închipuiţi-vă, o clipă, pe lucrătorul care în timp ce face coadă în faţa unei fabrici unde se cere mână de lucru, se apucă a privi, la cer, cum o pasăre se aşează pe o cracă înflorită de pom. Nu bagă de seamă că un altul i-a luat rândul şi a intrat înaintea lui, în biroul fabricii. Iar când soseşte în fine şi dânsul în faţa funcţionarului uzinei, i se spune că nu mai este nevoie de el. O singură clipă de uitare de sine, şi o zi întreagă de nemâncare îi va urma, pentru dânsul şi toţi ai lui. Sau închipuiţi-vă pe muncitor lucrând cu uneltele şi maşinile. Pe când învârteşte la roată sau întoarce şuruburi, mintea lui călătoreşte spre cine ştie ce amintire de altă dată. Un moment, îşi uită de leviere, de menghine şi de roţi dinţate zâmbind trecutului. Dar roţile, ele, nu uită şi nu iartă. Roata îi prinde mâna şi i-o sfarămă. Şi iată-l osândit la mizerie, multă vreme, el şi familia lui.

De ani de zile, de veacuri, lucrătorul n'a avut dreptul să uite, decât subt pedeapsa schilodirii sau a foamei. Azi trebue să i se dea acest lucru nespus de dulce, dreptul de a mai uita, din când în când, să tot stea încordat deasupra vieţii, dreptul de a uita, orice ar vrea el să uite, de a ţine minte numai ce-i face lui plăcere să ţină minte. Ştiţi dumneavoastră cum a botezat cuvântul cultură un mare şi înţelept gânditor francez? „Cultura — spunea el — e ceea ce-ţi rămâne după ce ai uitat tot ce ai învăţat".

Pare ciudată această zicătoare la prima vedere.

Cercetând însă mai în deaproape, ea ne apare plină de înţelepciune.

Înţelegem prea bine că a fi cult nu înseamnă a ţine minte tot, ca un papagal. Ce poate fi mai supărător decât acei ţepeni caraghioşi care ştiu, tot ce ştiu, ca o lecţie spusă pe dinafară? Cultura ca să placă celui care te ascultă, trebue

să ni se înfăţişeze ca ieşind dinnăuntru, din fundul miilor de lucruri uitate, ca o mireasmă care a stat ascunsă şi acum a isvorât din nou, strecurându-se unduitoare printre crăpăturile şi surpăturile amintirii.

Cultura nu ne face atotştiutori. Toată ştiinţa din lume adunată în capul unui om nu-l poate, totuşi, face atotştiutor. Cultura, însă, tot poate da un fel de atotştiinţă, căci dă deprinderea de a învăţa ş'apoi de a uita, lăsând toate cunoştinţele să lunece la fund şi să se topească într'un fel de cocă moale din care, cînd va fi nevoie, vom scoate tocmai ce trebue pentru împrejurarea care trebuie. Înţelepţii şi marii învăţaţi s'au născut, până azi, mereu în clasa avută fiindcă numai acolo se putea învăţa înţelepciunea, — şi asta fiindcă numai acolo omul avea răgaz să uite, o clipă, ceea ce învăţase.

Dreptul acesta de a uita, pe care lucrătorul nu l-a avut niciodată, iată că azi i se tăgăduieşte din nou, când i se spune: citeşte, du-te la teatru, la cinematograf; dar să ţii minte, cu sfinţenie, tot ce ţi se va spune. Căci altminteri vom zice că nu meriţi cultură şi că degeaba ne străduim pentru tine.

Nu. Nu e bine aşa. Nu trebue aplicată cultura aşa cum se administrează o doctorie sau cum se predă o lecţie de meşteşug. Cultura nu-i instrucţiune profesională. Aceasta din urmă e bună şi ea, dar e *altceva*. Cultura, la pătura muncitorească, trebue să fie întocmai cum ea este în clasa avută, adică, o seamă de cunoştinţe culese la întâmplare, răzleţe si neasemănătoare, ca plăcerile presărate dealungul unei plimbări, plăceri care, dacă le uităm numaidecât după, este pentru ca ele să răbufnească mai tare în amintirea noastră mai târziu, înbogăţite cu miile de alte lucruri uitate.

Acest drept de a învăţa lucruri de toate soiurile şi de a le uita când vrem şi câtă vreme; această învăţătură slobodă şi feluriţă, ea este adevărata cultură pe care noi, cei dela „Muncă şi voie bună", vrem să o prefacem într'un drept al muncitorimei. Un drept pe care, o mai spunem încăodată, muncitorimea nu l-a prea avut încă.

D. I. SUCHIANU

GÂNDUL MĂRIEI SALE

Urarea M. S. Regelui, adresată țării și sfetnicilor săi anul trecut, cuprindea par'că — dacă v'aduceți aminte — o frântură de amărăciune...

Trebuiau realizate în țara aceasta, atât de mari opere și s'au înfăptuit atât de puține!

Mai invedera însă ceva; o neîndoioasă cunoaștere a realităților, pentrucă M. S. mai presus de patimile noastre și în afara cercului care-L înconjoară, Suveranul trăește viața alături de adevăratele frământări ale poporului său. Ca și el cunoaște realitatea acestor zvârcoliri, legate strâns de atâtea neajunsuri, atâtea piedici și atâtea patimi...

Spunându-și gândul limpede, Măria Sa pipăe curajos toate rănile și le găsește leacul; apreciază „pesimismul" unora — în el mai găsește izvorul adevărului — și detestă „optimismul" altora...

„In țara aceasta — a spus Măria Sa — nu trebue să mai facem decât gospodării" — și noi înțelegem tâlcul gândurilor sale.

In țara aceasta s'a făcut mai mult politică decât administrație, conducătorii au fost sclavii partidelor și cele mai bune intenții, s'au frânt ingenuchiate...

Rareori conducătorii treburilor noastre publice au trăit în realitate, rare ori au căutat adevărul la izvoarele lui...

Poate n'au fost ei de vină, miniștrii vin și pleacă, fără să-și cunoască ministerele, streini de viața care pulsează acolo.

Își împărțeau activitatea între parlament și club politic și n'aveau timp să cunoască ascunzișurile... și ministerele noastre toate, au numai ascunzișuri.

In fiecare ministru mocnește dorința] — să nu-i zicem manie — legiferatorie.

Intrând în minister, dorința aceasta s'aprinde mai vie, dibaci scormonită de unii...

Nici n'a apucat ministrul să-şi ia în primire departamentul şi primeşte vizita directorilor — toţi sunt la fel în toate ministerele, înarmaţi cu proecte de noui legiuiri. Foarte puţini miniştrii rezistă, şi, îi vedem în parlament, apărând legi de spiritul cărora sunt streini.

Iată dece am avut prea multe legiuiri, iată dece am aplicat prea puţine şi am călcat foarte multe... Nu mai putem dori, astăzi cel puţin, la începutul unui an nou, decât aplicarea legilor existente, într'un spirit de atentă gospodărie. Spiritul acesta ne-a lipsit până acum.

La noi, nu există mai rău gospodar decât statul — au dovedit-o atâtea experienţe triste — iar gospodăria noastră administrativă n'a însemnat decât risipă.

Intr'un minister oricât de mic ar fi el se risipeşte prin lipsa aceasta de spirit gospodăresc, cam 25 la sută din budgetul său.

Dacă s'ar aplica cu strictete legea contabilităţii, foarte puţini ar scăpa de urmările ei... nu pentruca au furat, dar pentru neglijenţă şi rea gospodărire.

Conducătorii sunt de vină, pentrucă la noi dăinueşte încă o neînţeleasă mentalitate: Un conducător trebue să se ocupe numai de lucrările mari, un ministru nu trebue să-şi intineze prestigiul... şi gospodărie, nu se poate face, cunoscând numai liniile mari ale unui administraţii.

Am dat puţină importanţă lucrurilor mici şi am uitat că dela ele pornesc înfăptuirile mari.

Ne-am ocupat totdeauna de „faţada" instituţiilor noastre şi am nesocotit temeinica lor aşezare. Ne-a călăuzit poate ritmul vremurilor de astăzi... trebue s'ajungem repede, cât mai repede, sunt momente care nu se mai întorc în viaţă. Gospodăria cere timp, migală, răbdare şi cere atâtea şi atâtea abdicări.

N-am avut virtutea să ni le impunem, iar aşezarea noastră socială ne-a impiedicat şi ea de cele mai multe ori.

A venit vremea să schimbăm această rânduială... apelul Măriei Sale este un semnal şi este o chemare la realitate.

Vom avea virtutea să-l urăm?

VINTILĂ F. PANTAZOPOL

DESCREŞTEREA ŞOMAJULUI MONDIAL E REALĂ

Am arătat în altă parte, datele sugestive din raportul d-lui Butler, în legătură cu declinul reprizei economice. Spuneam că ceeace indică cu egal interes, gradul de intensitate al redresării economice, este faptul notoriu al descreşterii şomajului mondial. Lucrul dovedeşte, în primul rând, o mărire a plasării braţelor de muncă în întrebuinţări productive.

Ceiace va trebui să se cerceteze şi ceiace în parte, s'a şi cercetat este în ce măsură această descreştere este reală şi în ce măsură întrebunţarea productivă a foştilor şomeuri va putea să dăinuiască în viitor.

D. Butler constată, în raportul său, că fenomenul şomajului a început să scadă, cu regularitate, încă dela începutul anului 1933. In primele luni ale anului 1937, situaţia s'a ameliorat în aproape toate ţările.

Considerând cifra 100 ca indice al şomajului în 1929, începutul crizei, avem următoarele cifre-indice, pentru anii următori: 160 în 1930; 220 în 1931; 300 în 1932; începutul anului 1933; 320, sfârşitul aceluiaş an: 260; 200 în 1934; 180 în 1935; 140 în 1936; începutul lui 1937, sub 100; (cifra 80), sfârşitul anului cifra 120. D. Butler ne prezintă şi următorul tablou interesant, pe ţări, cuprinzând procentajul naţional al şomajului între 1932—1937:

	1932	1935	1937
Germania	30.1	11.6	4,5
Austria	26.1	23.4	20.4
Belgia	39.7	30,7	21.3
Statele-Unite	23.8	18,5	10.5
Marea Britanie	21.1	15.5	10.3
Japonia	6.8	4.6	3.7

	1932	1935	1937
Polonia	11.8	16.7	14.6
Suedia	22.8	16,1	11.6
Elveţia	21.3	17,7	12.5
Cehoslovacia	13.5	15.9	8.3
Canada	22.0	15.4	10.3

Natural, paralel cu această descreştere a şomajului am avut, în fiecare ţară, o creştere a indicelui de plasare de lucru.

In următoarele ţări, indicele întrebuinţării la lucru a atins un nivel superior aceluia din 1929 (100); Germania 104; Danemarca 133; Estonia 144; Finlanda 109; Marea Britanie 112; Ungaria 109; Italia 105; Japonia 128; Letonia 117; Suedia 117; Jugoslavia 113. Iar în următoarele ţări, indicele plasării la lucru a fost inferior cifrei 100 din 1929: Austria 67; Belgia 88; Canada 96; Statele-Unite 95; Franţa 79; Luxemburg 75; Polonia 88; Elveţia 78; Cehoslovacia 90.

Evident, cifrele în legătură cu statistica şomajului nu pot fi considerate perfect exacte şi mai ales nu pot fi comparate cifrele dintr'o ţară cu cele din altă ţară. Variază şi metoda de adunare a datelor şi însăşi definiţia şomerilor.

In unele ţări lucrătorii care muncesc numai câteva zile pe săptămână, nu sunt înscrişi la şomeri, în timp ce în alte ţări sunt înscrişi. Pe lângă aceasta, există în fiecare ţară, o serie de şomeri inapţi de lucru, cari vor rămâne întotdeauna în sarcina colectivităţii.

Nu trebue apoi să se uite faptul esenţial că, în cea mai mare parte din ţări, ridicarea nivelului de plasare la lurcu este datorat creşterii producţiei industriale, dar în deosebi, efortului general pentru înarmare. Nu avem cifre precise, dar nu încape îndoială că sute de mii de oameni şi-au găsit întrebuinţare în industriile de armament, în Japonia, în China, în Germania şi Italia. In Spania, cea mai mare parte din populaţie este sub arme. In alte ţări ca, Franţa şi Olanda, a fost prelungită durata serviciului militar obligatoriu. In Marea Britanie, personalul marinei şi aviaţiei, a crescut simţitor.

Ceeace este interesant de remarcat, susţine d. Butler în

analizele sale, e faptul că înarmările nu au adus numai o diminuare a şomajului şi o creştere a plasării de lucru, dar chiar o criză a mâinii de lucru calificată. Armatele moderne au nevoe de tehnicieni în aceiaşi măsură ca şi de luptători.

In Franţa şi în Germania lipsesc lucrătorii calificaţi în industriile grele. Lipsa de lucrători calificaţi a obligat Belgia să solicite venirea în ţară a câtorva mii de lucrători minieri.

Creşterea plasării în ocupaţiuni productive a şomerilor dădea speranţe mari în ceiace priveşte redresarea economiilor naţionale, deşi cum am văzut, această creştere nu era nici generală şi nici de profunzime.

Declinul reprizei economice este indicat şi de pauza ce se observă în fenomenul de descreştere a şomajului. In multe ţări începutul anului 1938 indică o creştere parţială a şomerilor în unele categorii de industrii.

Din cauza lipsei de materii prime, există şomaj în Germania în industria textilă şi în industria pielăriei. Când acţiunea de înarmare va fi peste tot pe punctul de a fi încheiată, vom asista, desigur, la o recrudescenţă a şomajului. In Suedia s'a şi întocmit de un plan de combatere a crizei viitoare şi a şomajului perspectivă. Aceleaşi măsuri se iau în Belgia şi Australia.

Dar despre politica socială în noua conjunctură economică, vom face cu altă ocazie, un eaxmen mai larg.

N. N. MATHEESCU

COLINDĂ!

I

Bună dimineaţa călăforule,
Meseriaşule, muncitorule.
Bună dimineaţa feciori,
Fete, neveste şi lucrători.

II

Am pornit de cu seară
Cu colinda prin ţară.
Din stele ne-am făcut opinci
Şi din crivăţ, sfârc de bici.

III

Bună dimineaţa gospodari,
Cinstite fete de plugari.
Ne daţi ori nu ne daţi?
Ori pe afară ne lăsaţi
Degeraţi şi înghemaţi?

IV

Că urarea-i pe sfârşite,
Glasurile răguşite.
Aşteptăm să ne primiţi
Buni la inimă să fiţi,
Cu colaci şi gologani,
La Anu şi la mulţi ani!

MIHAI THEODORESCU

ŞTIINŢA CAPITALEI

Intr'o veche clădire boerească de pe podul Mogoşoaei — Casa Moruzi — se adăposteşte de câţiva ani. Muzeul Municipiului Bucureşti, grupând un preţios material artistic, etnografic şi documentar în legătură cu istoria Capitalei.

Organizat din îndemnul şi sub supravegherea d-lui Dem. Dobrescu, muzeul acesta a scăpat dela pierzare toate urmele civilizaţiilor găsite în săpăturile din cărămidăriile şi gropile de nisip aflate în cuprinsul oraşului nostru.

După mărturiile specialiştilor, descoperirile făcute în săpăturile sistematice dela Jilava, Tei şi Vidra sunt de o importanţă covârşitoare pentru istoria Capitalei şi pentru istoria ţării noastre.

Muzeul cuprinde şase secţii:

Secţia Preistorică, pusă sub privigherea conservatorului muzeului, d. D. V. Rosetti, în care se poate urmări cultura locuitorilor ce au trăit în ţinutul acesta din cele mai vechi timpuri ale epocii de bronz şi până după colonizarea Daciei de Romani.

Secţia Artistică, cuprinzând operele artiştilor români care au locuit în Capitală: imagini caracteristice ale Bucureştilor de odinioară.

Secţia Cartografică, unde sunt expuse planurile vechi ale oraşului, precum şi hărţi reprezentând trunchierile sau întregirile etnice la care a fost supusă ţara în decursul veacurilor.

Secţia Documentelor şi stampelor, unde sunt strânse o serie de documente ale domnitorilor ţării româneşti, acte dintre care o bună parte privesc istoria Capitalei.

Secţia Numismatică, în care se află înfăţişate în mod riguros ştiinţific, monetele ce au circulat pe pământul nostru, din cele mai vechi timpuri şi până în secolul trecut. Comitetul de direcţie a crezut necesar să dea o deosebită desvoltare a-

cestei secțiuni, știut fiind că până în prezent nu avem în țara noastră nici un cabinet numismatic capabil să oglindească întreaga știință și să poată servi pe cercetători în studiile lor.

Secția Breslelor, a urbanisticei și a obiectelor eclesiastice complectează muzeul.

Imaginile, obiectele și documentele expuse sunt tot atâtea icoane vii ale evenimentelor petrecute dela ivirea celei dintâi așezări omenești pe meleagurile acestea și până la Bucureștii din zilele noastre.

Intre civilizațiile ilustrate de secțiunile muzeului se află și una veche de mai bine de trei mii de ani, pe care d. D. V. Rosetti a numit-o „Civilizația de tip București" (expusă într'una din sălile secțiunii istorice).

Menirea acestui așezământ a fost admirabil sintetizată de creatorul lui: Muzeul comunal trebue să fie o arhivă documentară care să servească la complecta cunoaștere științifică a orașului, atât în privința caracterelor fizice ale populației sale dealungul timpului, cât și sub aspectul fenomenelor sociale, urbanistice și edilitare.

..Muzeul trebue să cuprindă documentele relative la entologia orașului nostru, adică cele relative la caracterele psihice și sociale ale diferitelor rase care au locuit aceste ținuturi ale Capitalei. Numai cunoscând aceste rase, cu caracterele specifice fiecăreia, putem să ne lămurim multe din caracterele populației actuale. Trebue să găsim, deasemeni, datele procurate de istorie pentru timpurile recente.

...Acolo, unde încetează istoria, trebue să avem datele tradiției, folclorului, ale inscripțiilor. Acolo unde încetează istoria și tradiția, trebue să găsim documentele date de arheologie, pentru rasele sau popoarele din aceste ținuturi descoperite fără izvoare scrise sau orale.

Știința Capitalei, cuprinsă în acest muzeu, va putea forma baza politicei comunale.

...Prin documentele pe care le cuprinde Muzeul Municipal vom putea stabili continuitatea dintre prezentul și trecutul orașului nostru, pe care se va putea baza dezvoltarea lui viitoare.

Dar un muzeu este un oragnism viu. El nu trebue considerat niciodată ca o operă desăvârşită, ci trebue necontenit desvoltat şi completat. Pentru aceasta e necesar concursul tuturor acelora care, prin donaţiuni, ar putea contribui la întregirea colecţiilor.

D. Prof. Iorga a înţeles acelaş lucru atunci când a spus că ar dori să vadă această modestă casă boerească adăogită larg, pentru ca să adăpostească atâtea alte amintiri pe care ignoranţa le ţine încă ascunse în dauna culturii naţionale.

Ştiinţa Capitalei şi-a trasat în aceşti ani din urmă drumul său luminos, prin activitatea rodnică a Muzeului Municipal, care a strâns, a coordonat, a expus şi a descifrat pentru publicul mare, mărturii mereu înoite ale etapelor prin care a trecut oraşul nostru — din antichitate până în prezent.

H. BLAZIAN

ANUL NOU

I

E miezul nopții: lămpile sunt stinse.
Te așteptăm copile drag, să vii
Având cu tofii, sufetele aprinse
In plasă de nădejdi și bucurii.

II

Nu ciocăni; sunt ușile deschise
Și foc în sobă mult, să te 'ncălzești.
Răsfoarnă-ne din tolbă alte vise
Și stai cu noi, paharul să ciocnești.

III

Bine-ai venit! copile răsfățat.
In cinstea ta, ciocnesc închinătorii;
Din suflete necazul a plecat,
Bine-ai venit! îți spunem, munciforii!

MIHAI THEODORESCU

ST. VLĂDESCU
Preşedintele Federaţiei Naţionale
a Presei din Provincie

Un cuvânt din inimă,

Un Almanah, în paginile căruia se vor desbate cât mai documentat problema muncitorilor noştri din fabrici, uzine şi ateliere va însemna desigur, un adevărat eveniment.

Presa din întregul cuprins al ţării mărite care şi-a împletit totdeauna preocupările ei sociale cu ale muncitorilor români, credincioşi ideiei Regalităţii şi aşezământului Statului nostru naţional va îmbrăţişa cu entuziasm şi de data aceasta iniţiativa vrednică de laudă a prietenului Niculae Coca, Consilier al „Uniunii Camerilor de Muncă din România".

Iată pentru ce „Federaţia Naţională a Presei din Provincie" înţelege ca prin mine, să aducă omagiul ei, redactorilor şi colaboratorilor „Almanahului muncii româneşti".

ST. VLĂDESCU
Preşedintele Federaţiei Naţionale a Presei
din Provincie

Noembrie 18, Bucureşti

Un cuvânt din inimă

Un Almanah, în paginile căruia se vor desbate cât mai documentat problema muncitorilor noştri din fabrici, uzine şi ateliere va însemna desigur, un adevărat eveniment

Presa din întregul cuprins al ţării mărite care şi-a împletit totdeauna preocupările ei sociale cu ale muncitorilor români, credincioşi ideiei Regalităţii şi aşezământului Statului nostru naţional va îmbrăţişa cu entuziasm şi de data aceasta iniţiativa vrednică de laudă a prietenului Niculae Coca consilier al Uniunii Camerilor de muncă din România. —

Iată pentru ce „Federaţia naţională a Presei din Provincie" înţelege ca prin mine, să aducă omagiul ei, redactorilor şi Colaboratorilor „Almanahului Muncii româneşti" —

St. Vlădescu
Preşedintele Federaţiei Naţionale
a Presei din Provincie. —
Noembrie 18 Bucureşti. —

POETUL

Ninsoarea se cerne; tăcut, funerar,
Şi nuferi de ghiaţă pe geamuri răsar.

Şi focul în sobă se stinge încet:
Îi dă agonia de roz-violet.

Condeiul se frânge pe ultimul punct...
Şi simţul şi gândul şi visul defunct.

Şi ninge în pace şi luferi de ghiaţă
Se'nfind pe sub streşini, de jgheaburi se-agaţă.

Năluci mişcătoare apar pe pereţi
Din harfe ciudate plâng alte tristeţi.

Eu cad într'un haos de'nghet şi pustiu...
Şi creşte zăpada şi nu mă mai ştiu.

ION NEGESCU

O MANIFESTAŢIE A MUNCII ŞI A COMERŢULUI MONDIAL

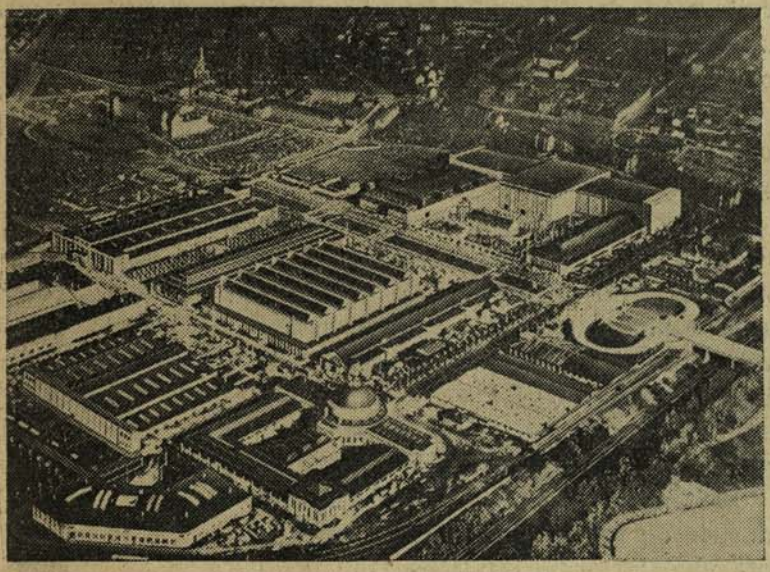

„Bâlciul" dela Lipsca

Se cuvine să spunem câteva cuvinte despre cel mai proeminent „bâlci" din lume.

In fiecare an, cu deosebire primăvara, arhaica Lipscă, leagăn al unui cult de cântec și de carte, dar și leagănul târgurilor de monstre, concentrează tot ceea ce are munca și comerțul mondial mai activ și mai preocupat de schimbul de mărfuri.

Inainte de-a demonstra importanța acestui târg în relativitate cu economia țării noastre, să conturăm prin câteva rânduri proporțiile „bâlciului" dela Lipsca.

Statistica oficială cu date ce nu pot fi constatate arată că

Lipsca a devenit un târg mondial. Numărul participanţilor — expunători de mărfuri şi maşini — a crescut cu 7½ procente faţă de anul trecut şi cu 49% faţă de 1933.

Deşi suprafaţa târgului a fost lărgită cu 16% şi totuşi zeci de amatori n'au găsit loc pentru a expune.

In cartierul târgului technic în afară de oraş au fost construite patru pavilioane, în total 23 pavilioane şi cu toate astea n'au fost în stare să cuprindă pe toţi participanţii doritori de a-şi expune fabricatele.

Numărul expozanţilor din alte ţări a scăzut cu 113. Anul trecut au fost 931, iar anul ăsta 818, singura scădere ce s'a înregistrat.

Pe bună dreptate a afirmat Ministrul Economiei Naţionale, d. dr. Funk, inaugurând târgul, că politica primează economicului. Prin schimbările de front în străinătate şi ale Germaniei faţă de străinătate, s'a dovedit acum că politica are foarte puternică influenţă asupra comerţului. Lipsa Algeriei, scăderea participanţilor Cehoslovaciei, creşterea numărului participanţilor Bulgariei şi Austriei, etc., iată câteva consecinţe cari demonstrează relaţiile între politicul şi economicul.

Prezenţa Elveţiei, o ţară cu o industrie prosperă şi cu o industrie de preciziune a dovedit un lucru, că, o ţară concurentă vine la târgul din Lipsca nu pentru a vinde produsele sale Germaniei, *ci pentru a cuceri din clientela sosită acolo*. Elveţia caută legături comerciale între clienţii statornici ai Germaniei.

Cele 14 expoziţii colective ale celor 14 state din Europa, Asia, Africa şi America de Sud, au fost o senzaţie a târgului de primăvară. Locul întâi îl avea Olanda, cu expoziţia sa colectivă, care în baza unor noui principii în materie de expoziţie, nu mai prezenta firme individuale, ci totalitatea categoriilor produselor industriei şi agriculturei sale. Apoi expoziţia colectivă a Cehoslovaciei, s'a remarcat prin colecţia concernului de export „KOTVA" cu renumita industrie a sticlăriei şi obiectele de lux şi artă de sticlă şi celelalte materii manufacturate.

Jugoslavia este în zodia economică a Germaniei. Apropierea politică între cele două țări s'a reflectat în expoziția colectivă a Jugoslaviei, căci a fost prezentată cu minereurile și lemnul — și materiile prime atât de dorite în Germania (zinc, aramă, fer, lemn, cereale, etc.)

Târgul de mostre de anul trecut au dat vizitatorului posibilitatea de a vedea perspectiva planului economic de patru ani al Germaniei; Târgul din primăvara anului 1938, demonstrează planul și executarea lui în mod sistematic.

Noua Germanie este în plin marș economic, în plin progres material.

Nu lipsesc noutățile și nici invențiile cele mai surprinzătoare, cu toate acestea însă vedem că punctul de greutate nu este pus asupra noutăților, ci asupra perfecționării în toate domeniile și asupra extinderii utilității mașinilor și invențiilor în viața de toate zilele. Aci vedem adevărata față a Germaniei industrializate. Aci ni se arată cum cruță cu zgârcenie technica germană, metalele, mai ales cele așa numite „devisenpressender Metale", minereuri și produsele mâncătoare de devize. Orice sfărâmătură este întrebuințată și stoarsă pe cale chimică de tot ce are nevoe Germania. Tot așa în industria textilă, dela mătasea artificială, la lâna artificială, toate materiile manufacturei ce pot fi născocite de geniul omului pe cale chimică, sunt inventate pentru a scuti economia germană de import.

Prestigiul nostru economic...

Dar printre cele 14 state expozante a figurat și România. Firește în mod rudimentar, primitiv și sub orice demnitate. Nu cercetăm cine sunt organizatorii, cine poartă vina, dar întrebă mMinisterul Economiei Naționale, dacă pe viitor va mai permite ca sub emblema țării noastre să se compromită prestigiul nostru de țară producătoare, prestigiul nostru economic pe care titularul economiei noastre naționale, d. Mitiță Constantinescu, a reușit cu eforturi supraomenești să-l ridice la nivelul european.

Munca românească și târgul dela Lipsca

Trebuie să subliniem repercusiunea ce are în mod fatal asupra tuturor pieselor comerciale din lume, prezența sau absența noastră, dela acest aeropag al comerțului mondial.

Azi când materia primă este cheia tuturor negocierilor comerciale, azi când o țară ca a noastră, producătoare de materii prime, prezența noastră pe piața unde se face schimbul de mărfuri și anfajamente cu adânci repercusiuni, credem că se impune în mod imperativ.

Nu mai putem înfrunta rușinea de a vedea o prezență plină cu demnitate pe care o afișează în dauna noastră vecinii noștrii; bulgarii, jugoslavii și ungurii.

Munca românească merită să fie cunoscută de lumea întreagă. Nu mai puțin materiile noastre prime.

La expoziția dela Berlin am dovedit doar că nu suntem ultima națiune muncitoare pe acest glob.

Am înfruntat acolo spiritul de eumlație a 27 națiuni, dece n'am fi prezenți cu aceiași energie creatoare și pe piața târgului dela Lipsca?

V. M.

DESFIINŢAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ

DEFINIŢIE. — In conformitate cu dispoziţiunile art. 37 din legea asupra contractelor de muncă din 5 Aprilie 1929, „contractul individual de muncă este convenţiunea prin care una din părţi, denumită salariat, se oblibă să presteze munca sau serviciile sale pentru un timp determinat, sau pentru o lucare determinată, unei alte părţi, denumită patron, care, la rândul său, se obligă să remunereze pe cea dintâi".

Ţinem să arătăm dela început că această definiţie nu este complectă, deoarece nu vorbeşte nimic de contractele de muncă cu durată nedeterminată. Definiţia de mai sus se potriveşte foarte bine pentru contractele de muncă scrise, în care durata legăturilor dela patron la salariat este precizată. Dar cum majoritatea contractelor de muncă o formează contractele verbale, care de obicei nu prevăd nici un termen, se înţelege dela sine insuficienţa definiţiei de mai sus. Desigur că legiuitorul, când a formulat definiţia de mai sus, s'a gândit la contract numai în sensul de act scris (instrumentul probationis), iar nu în sensul mai larg al cuvântului de raport juridic.

Desfiinţarea contractului. — Conform cu dispoziţiunile art. 74 şi urm. din legea asupra contractelor de muncă, contractul individual de muncă se desfiinţează pentru una din următoarele cauze:

a) Expirarea termenului convenit sau terminarea lucrării;

b) Voinţa ambelor părţi sau a uneia din ele, în acest din urmă caz, cu respectarea celor prevăzute la art. 78 din aceeaş lege;

c) Culpa uneia din părţi în executarea obligaţiilor legale sau contractuale;

d) Injurii grave, acte imorale, calomnii, violenţe, maltratări comise de una din părţile contractante sau de cei însărcinaţi de ei cu conducerea întreprinderei;

e) Forţa majoră;

f) Decesul salariatului;

g) Decesul patronului, însă numai în cazul când, în urma acestui deces, încetează exploatarea respectivă;

h) Inchiderea stabilimentului, încetarea de plăţi sau falimentul înreprinzătorului.

Preavizul. — Am văzut mai sus la punctul b) că se poate desfiinţa un contract inidividual de muncă şi prin voinţa uneia din părţi. Această operaţiune este îngăduită numai în contractele cu durată nedeterminată, iar partea care voeşte să rupă contractul — fie salariatul fie patronul — este datore să înştiinţeze din timp pe cealaltă parte despre acest lucru. Această denunţare de contract se numeşte *preaviz,* care se dă după următoarele distincţiuni:

1) Contractul de muncă încheiat cu un saalriat industrial poate fi denunţat de acesta sau de patronul său cu cel puţin 14 zile înainte de data fixată pentru încetarea obligaţiunilor contractuale.

2) Pentru funcţionarii din industrie şi comerţ, termenul de preaviz variază în raport cu vechimea în serviciu, după cum urmează:

a. — De o lună, când salariatul are o vechime în serviciu de 6 luni până la 1 an;

b. — De 3 luni, când salariatul are o vechime în serviciu de 1 an până la 5 ani;

c. — De 4 luni, când salariatul are o vechime în serviciu de 5 ani până la 10 ani;

d. — De 6 luni, când salariatul are o vechime în serviciu de 10 până la 15 ani;

e. — Pentru fiecare an în plus peste 15 ani, preavizul se va spori cu o lună.

Totalul termenului de preaviz nu va putea depăşi însă 12 luni.

Termenele de preaviz încep a curge dela 1 ale fiecării luni.

Consecinţe în caz de nerespectare a termenelor de preaviz.

Vom distinge două feluri de consecinţe şi anume:

1. Consecinţe decurgând din dispoziţiunile art. 82, 95 şi 96:

a. — Denunţarea contractului de muncă fără preaviz sau cu un preaviz mai scurt decât cel legal dă dreptul părţii lezate la o îndemnizaţie egală cu salariul şi toate accesoriile cuvenite pe tot timpul până la împlinirea termenului de preaviz fixat de lege.

b. — Dacă contractul de muncă a fost încheiat pentru o durată determinată, denunţarea sa înainte de termen, fără just motiv, dă drept părţii lezate la o îndemnizare egală cu salariul şi toate accesoriile datorite până la expirarea termenului.

2. Consecinţe decurgând din „legea pentru modificarea legei Nr. 36 din 1939, asupra contractelor de muncă", publicată în Monitorul Oficial Nr. 178 din 4 August 1938. Această lege modificatoare introduce o inovaţie de o netăgăduită importanţă pentru lucrători şi funcţionarii particulari: cere ca preavizul să fie scris şi motivat, iar în caz că preavizul nu este motivat, concedierea se socoteşte drept abuzivă.

Tot această lege modficătoare spun că „abuzul comis în exerciţiul dreptului de denunţare a contractului de muncă dă drept la daune interese distincte de îndemnizaţia prevăzută de art. 82 şi 95".

De aici rezultă următoarele consecinţe:

a. — Salariaţii particulari dobândesc o oarecare stabilitate, întrucât nu pot fi concediaţi decât cu un preaviz scris şi motivat. Se înţelege dela sine că motivele de concediere trebue să fie serioase, altfel preavizul se consideră ca şi nemotivat. In schimb, şi patronul este ocrotit de lege, fiindcă preavizarea motivată este obigatorie şi atunci când se dă de salariat patronului.

b. — Concedierea abuzivă dă drept părţii lezate şi la daune interese, în afară de îndemnizaţia fixată de legea din 1929.

Este adevărat că şi înainte de legea din 4 August 1938, unele instanţe judecătoreşti acordau părţii lezate, daune. Însă legiuitorul din 4 August 1938 legiferează dreptul la daune, ceeace înseamnă că instanţa judecătorească, învestită cu judecarea unui proces iscat în urma unei concedieri abuzive, este obligată să acorde aceste daune, al căror quantum îl stabileşte nu în mod tarifar, ci prin apreciere, în baza dovezilor ce se produc de către cel care le solicită.

Legea modificătoare din 4 August 1938 însemnează un remarcabil progres al legislaţiei muncitoreşti, constituind o frână solidă, care mânuită cu pricepere de instanţele de judecată, pot curma în bună parte sau chiar radical concedierile abuzive.

MIRCEA ST. IONESCU
Secretar General al Camerei de Muncă Bucureşti

RÂNDURI PENTRU LUCRĂTORUL TIPOGRAF

Meseria mea de slujitor al condeiului, ca profesor, tocmai pentru aceasta a-i aprecia după cuviință.

Meșteșugul tiparului în sine, mi-a devenit prin urmare în chip firesc drag; aș putea zice chiar că m'a pasionat. Câte ceasuri din viața mea — în care nu am prea avut ceasuri de risipit — le-am petrecut eu astfel, cu plăcere și folos pentru mine, în tipografiile „Ramuri" ori „Scrisul Românesc", alături de lucrători, interesat a vedea crescând *spaltul cules*, apoi la *corectură* sau la *paginație*, la a căror înfățișare estetică ținem toți cu o egală grijă!

Deopotrivă, mi s'a legat sufletul și de lucrătorul ce a transpus — cu multă trudă pentru ochii săi — slova mea nu tocmai citeață, în *cicero, cursive* și *aldine* chipeșe; care a priceput, ghicind-o și și-a însușit — plătind-o cu osteneala lui — dorința mea de o cât mai perfectă prezentare grafică a unei tipărituri; și care, mai mult încă, se interesa în același timp și de cuprinsul paginilor pe care el le întruchipa în caractere tipărite! Explicația pe care cutare modest culegător tipograf ți-o solicită cu privire la textul vreunui articol, la înțelesul cutărui cuvânt mai cărturăresc sau de specialitate, ca și exprimarea mulțumirii sale de om sărac — dar care are ochi și știe să vadă cu ei, chiar dacă... vorba ceea ca „limba boului" —, atunci când în rândurile mele găsea înfierarea unei ticăloșii ori a unui tâlhar al avutului public, — toate acestea mi-au pricinuit satisfacții la care sufletul meu a fost adânc simțitor.

PROF. C. D. FORTUNESCU

Craiova, 6 Oct. 1938 *Director al Revistei „Arhivele Olteniei"*

PREGĂTIREA PROFESIONALĂ ŞI RIDICAREA MESERIILOR PRIN SELECŢIONARE

Reflecţii pe marginea legii breslelor:

Cel ce scrie aceste rânduri, este un vechiu luptător, care a militat decenii dearândul pentru ridicarea clasei meşteşugarilor români, în rândurile cărora îşi face o cinste de a se prenumăra.

A trebuit lupte acerbe ca meşteşugarul român să fie descătuşat din simţământul inferiorităţii sale, simţământ în care l-au crescut regimurile politicianiste, astăzi definitiv înmormântate.

In prezent, când Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a consacrat comandamentul egalităţii şi al muncii şi când numai munca cinstită, aprigă şi continuă poate conferi drepturi, noi, meseriaşii români, cu satisfacţie vedem cum suntem ţinuţi în seamă şi cum înţeleapta conducere a ţării este gata să asculte doleanţele şi iniţiativele noastre.

Meşteşugărimea română, prin noua legislaţie a muncii, are noţiunea clară, că păşeşte spre un nou sistem de orânduire şi în astfel de împrejurări fie-mi şi mie îngăduit să aduc modesta mea contribuţie de păreri şi constatări personale, bazate pe o lungă experienţă.

Se tinde prin noua legiuire la o strictă delimitare a noţiunilor de profesie şi de breaslă.

Inainte vremuri, meseriaşul îşi învăţa meseria parcurgând ani de ucenicie şi — s'o recunoaştem că mulţi dintre aceşti meşteri, deşi fără şcoală şi diplomă — îşi cunoşteau meseria la perfecţie. Dar vremurile noi cari condiţionează noi reguli de viaţă, cer şi noi criterii de muncă.

S'a prevăzut o strictă reglementare a uceniciei, învăţă-

mântul industrial pentru ucenici, ocrotire socială a ucenicilor ş. a. m. Toate aceste orândueli sunt bune şi noi nu ne putem îndeajuns felicita, că Statul şi-a asumat răspunderea formării morale, intelectuale şi profesionale, a viitorilor meseriaşi.

Se impune însă o exactă distincţie între teorie şi practică. Nu orice elev bun fie el chiar premiant al liceului industral, poate fi un bun meseriaş. Meseriaşului îi trebue şi iniţiativă, concepţie proprie şi profundă şi o cunoaştere a condiţiunilor de viaţă. Un meseriaş, care nu întruneşte aceste condiţiuni nu numai că va repurta eşecuri în viaţă, dar va compromite şi prestigiul breslei sale. Pentru a se evita aceste consecinţe posibile, preconizez o cât mai mare atenţiune la examenele de calificare a meseriaşilor.

Din comisiunile de examinare pentru calificare, să facă parte un examinator meşter în meseria pentru care se prezintă candidatul, un examinator pentru noţiuni teoretice necesare candidatului şi în fine un examinator pentru cercetarea aplicaţiunilor generale profesionale ale viitorului meseriaş.

La acest examen — în interesul meseriilor şi viitorului meseriaş, — este de dorit să fie supuşi absolut toţi tinerii, cari doresc să îmbrăţişeze o meserie, fie că au învăţat-o ca ucenici la un meşter, fie că sunt absolvenţi ai şcolii industriale.

Numai în felul acesta Ţara va dispune de cadre meşteşugăreşti apte şi corespunzătoare menirei lor în Ţară. In felul acesta vor putea devni meseriaşi destoinici, cari prin priceperea lor să contribuie la ridicarea economică a României şi la înălţarea lor materială şi socială, înălţare de pe urma căreia meseriaşii români vor atinge idealul lor vechi, de a forma cu adevărat pătura mijlocie a societăţei româneşti.

La această expunere, care este rezultatul unor păreri pur personale, nu mă pot abţine să adaug un deziderat, care se poate reduce în trei cuvinte: „înlături cu formalismul".

La acordarea calificărei profesionale să nu primeze nici un alt considerent decât acel al capacităţii profesionale. Să nu se micşoreze elanul şi bunele intenţii ale viitorilor meseriaşi cu exces de biurocratism.

Să nu se aibe în vedere decât: un minimum de condițiuni legale, ce trebuesc întrunite de candidat, la un maximum de capacitate profesională.

Observându-se cu strictețe această regulă elementară și ferindu-se meseriile — prin rigorile legii — de atingerile vătămătoare ale clandestinismului, vom ajunge într'un viitor foarte apropiat să constituim a doua armată a țării, armata muncii românești, acea oștire menită să câștige pentru națiunea română marea victorie a descătușerii economice sub toate raporturile profesionale.

HR. ZIGREA

Președintele Camerei de Muncă Circ. Galați
Președ. General al Ligii meseriașilor din România.

SĂ AVEM GRIJĂ DE LUCRĂTORII DIN PĂDURI

Viaţa socială, în ţara noastră, este abia la începutul unei organizări, pe bază legală. „In cei câţiva ani, de când avem legi pentru protecţia muncii, s'a făcut ceva; trebue să recunoaştem însă că unele categorii de muncitori, au rămas şi până în ziua de astăzi la bunul plac al fabricanţilor şi antreprenorilor.

Cea mai năpăstuită categorie de lucrători din ţara noastră este, fără indoială, categoria lucrătorilor din păduri şi din fabricile de cherèstea. Aceştia sunt în marea lor majoritate ţărani români.

Tăierea lemnului în păduri începe toamna şi durează toată iarna, lucrătorii locuiesc şi dorm noaptea în colibe, în bordeie săpate în pământ sau în bărăci improvizate.

In aceste adăposturi troglodítice lipseşte aierul şi lumina, iar condiţiile de higienă sunt ingrozitoare.

Peste zi, lucrătorii muncesc în ploaie, în lapoviţă, în bătaia vântului şi de multe ori, îngropaţi până la brâu, în zăpadă. Noaptea dorm încălţaţi şi îmbrăcaţi, cu hainele şi încălţămintea udă. In aceste colibe şi bordeie primitive, un fum gros şi înecăcios viciază aierul, umplându-l cu gaze toxice. Mâncarea este proastă, odihna este grea, iar munca este istovitoare.

In felul acesta, oamenii se îmbolnăvesc de pneumonie, capătă reumatism şi mulţi sunt seceraţi de tuberculoză.

Nici în fabricile de cherestea condiţiile de muncă şi de trai nu sunt cu mult mai bune pentru oameni. Aproape peste tot improvizaţii şi lucru de mântuială, pentru a unge numai ochii medicilor dela Asigurările Sociale, care şi aşa sunt destul de indulgenţi cu fabricanţii dornici de câştiguri mari.

Se prăpădeşte la lucrul în păduri şi 'n fabricile de cherestea o parte din neamul nostru. Le putrezesc oasele ţăranilor noştri şi li se stoarce vlaga!

D. MOLDOVANU

Preşedinte al Camerei de Muncă al Ţinutului Suceava

CAMERA DE MUNCĂ ARAD

Această Cameră cuprinde jud. Arad, Hunedoara şi Alba, regiuni cu însemnate centre de meserii şi de industrie, formate parte din cauza bogăţiilor solului şi mai ales ale subsolului — cum este cazul judeţului Hunedoara — parte din situaţia geografică — cum este cazul judeţului Arad — unde se face schimbul de producţie între regiunea de munte şi de şes.

Aici s'a aşezat o populaţie harnică, cinstită şi conştiincioasă care a fost şi este cauza principală a desvoltărei meseriilor şi industriei la Arad.

SECŢIA	Jud. Arad	Jud. Hunedoara	Jud. Alba	Total general
Lucrători . .	20.634	21.431	4 078	46.143
Funcţ. part. .	4.223	1.823	869	6.915
Meseriaşi . .	5.059	2.117	1.776	8.952
Total . .	29.916	25.371	6.713	62.010

Aceste cifre rămân aproape constant aceleaşi pentrucă dacă am pierdut ceva în ultimii ani prin plecarea unor secţii dela fabrica „Astra" am câştigat prin desvoltarea ce au luat industriile şi mai ales a industriilor nou înfiinţate în judeţul Hunedoara.

Activitatea depusă de Camera de Muncă din Arad în decursul anului curent.

Anul acesta am trimis la colonia de vară din Monesa jud. Arad), pe cheltuiala Camerei — suportând şi spesele de întreţinere — 200 ucenici şi ucenice, în 4 serii a câte 50, fiecare serie petrecând câte 2 săptămâni în colonie.

In afară de reprezentanţii cursurilor profesionale de ucenici, colonia a fost sub supravegherea unui comandant străjer, care a căutat să aranjeze un program de exerciţii fizice, jocuri, etc. în aşa fel în cât să procure ucenicilor pe lân-

gă distracţiile recreatoare şi o hrană sufletească cu un înaintat caracter naţional, lucru extrem de important pentru tineretul nostru mncitoresc care se pierde prin populaţia cosmopolită şi adeseori internaţională a oraşelor. Majoritatea elevilor s'a îngrăşat cu 2—3 kgr., dovadă că atât hrana cât şi exerciţiile făucte le-au priit.

Am mai acordat ajutoare pentru cheltuelile de transport ale ucenicilor şi ucenicelor pentru a merge la colonii de vară dela munte şi dela mare ale Ministerului Muncii.

Pentru a se facilita intrarea elementului românesc în industrii, am acordat o mulţime de burse elevilor dela liceul industrial şi ucenicilor săraci veniţi dela ţară, plasându-i în căminele de ucenici.

Am acordat ucencilor lipsiţi de mijloace îmbrăcăminte, precum şi premii în bani cu ocazia examenelor cursurilor profesionale.

S'au acordat burse lucrătorilor din industria grafică, pentru a se specializa la Şcoala de perfecţionare în arte grafice din Bucureşti, dând astfel posibilitate românilor să intre în această ramură industrială, care era ocupată mai mult de minoritari.

Fiind dată în atribuţiunea Camerelor de muncă eliberarea cărţilor de lucru, cărţilor de meşter, brevetelor de meserie, precum şi a dovezilor de muncitori necalificaţi, lucrările în legătură cu această chestiune sunt atât de numeroase, încât aproape toată activitatea Camerei este imobilizată din cauza lor:

Situaţia acestor lucrări este următoarea:

JUDEŢUL	Cereri intrate	Rezolvate	In curs de rezolvat	Nerezolvat
Arad . . .	24.888	10.882	6.690	7.316
Hunedoara . .	15.126	8.253	3.127	3.746
Alba . . .	7.372	4.420	1.952	1 000
Total . .	47.386	23.555	11.769	12.062

După cum se poate constata din acest tablou sunt mii de cereri şi dosare care trebuesc prelucrate de către comisiile

de calificare şi apoi rezolvate în mod definitiv prin eliberarea titlurilor de capacitate de către Camera de muncă.

In cursul acestui an a luat sfârşit cursul seral comercial de 6 luni organizat pentru angajaţii comerciali, funcţionarii particulari, muncitorii şi meseriaşii din Arad. In acest curs s'au predat următoarele studii: contabilitatea, corespondenţa comercială română şi germană, limba română, geografia economică, stenografia şi studiul mărfurilor cu calculări de devize, precum şi noţiuni generale de comerţ.

Studiile au fost predate în două serii de către profesorii titulari ai Liceului Comercial din Arad, cheltuelile fiind suportate de Camera de muncă Arad.

Au luat parte la aceste cursuri un număr de 30 persoane.

Avem în studiu organizarea unor cursuri de perfecţionare profesională pentru muncitorii şi meseriaşii din circumscripţia Camerei noastre în scopul de a se specializa elementele româneşti, care vor avea menirea să înlocuiască în industriile indigene specialiştii streini.

In programl nostru am prevăzut înfiinţarea următoarelor cursuri de perfecţionare:

1. curs de tâmplărie
2. „ pentru strungarii în fier
3. „ de frezat roţi dinţate, alezoare şi raboteze
4. „ de conducerea şi mânuirea maşinilor electrice.
5. „ pentru formarea de:

a) fochişi şi maşinişti de locomobile
b) maşinişti de motoare cu benzină şi gaz
c) maşinişti de motoare Diesel.

6. Curs de noţiuni generale comerciale: (calcularea devizelor, facerea facturilor, noţiuni de drept cambial, etc.) şi legislaţie muncitorească.

Studiile vor fi predate de către inginerii şi maeştrii dela Liceul Industrial, care va pune la dispoziţie şi localul necesar ţinerei acestor cursuri, precum şi maşinile şi sculele, cu cari se va face partea practică.

Cheltuielile acestor cursuri vor f suportate în întregime

de către Camera de muncă, cifrându-se la suma de 180.000 — 230.000 lei.

In afară de cursurile sus arătate mai intenţionăm să înfiinţăm tot în acest an: un curs de croit pentru croitorii patroni şi lucrători; un curs de ţesătorie, precum şi un curs de tricotage şi materii textile.

Planul de organizare a cursurilor de perfecţionare a şi fost întocmit şi înaintat Ministerului Muncii spre aprobare.

Pentru a da posibilitate muncitorilor de a petrece în mod folositor timpul liber, am cerut şi obţinut dela primăria municipiului Arad, un local corespunzător, unde vom instala o bibliotecă, care va sta la dispoziţia membrilor Camerei. Această iniţiativă am luat în vederea aplicării programului Ministerului Muncii în cadrul instituţiei „Muncă şi Voie Bună".

In anul acesta am înregistrat 20 contracte colective de muncă dintre cari 5 în jud. Arad, 5 în jud. Alba, 8 în jud. Hunedoara şi 1 în jud. Târnava-Mică (acest judeţ trecând mai târziu în circumscripţia Camerei de muncă Sibiu).

Numărul contractelor de ucenici înregistrate la Camera de muncă din Arad în acest an este următorul: 706 băieţi şi 92 fete, repartizaţi pe meserii şi naţionalităţi, după cum urmează:

MESERIA	Ucenici contractaţi	Români	Minoritari
Băieţi			
Metaturgişti	294	175	119
Industria lemnului . .	196	89	107
„ textilă . . .	88	40	48
„ pielăriei . .	28	19	9
Bărbieri	23	8	14
Alte meserii	77	40	37
Fete			
Croitorese	54	26	28
Coafeze	18	7	11
Modiste	12	5	7
Alte meserii	3	2	6

Pe lângă Camera noastră s'a înfiinţat un Oficiu de Orientare profesională, care examinează ucenicii în vederea îndrumării lor către meseriile pentru care au aptitudine. Dăm mai jos un tablou despre uceincii examinaţi la acest Oficiu:

Total candidaţi	Reuşiţi	Contra indicaţi	Români	Maghiari	Germ	Ceh.	Ital.	Evrei
495	376	119	143	179	100	16	1	49

Pentru a umple lipsurile pe care le duc şcolile şi căminele de ucenici în această regiune, le acordăm şi în anul acesta subvenţii însemnate.

Căutăm ca să avem întreaga putere de muncă la dispoziţia membrilor Camerei, pentru orice chestiune profesională şi observăm că sumele alocate în bugetul Camerei să fie folosite în modul cel mai echitabil pentru promovarea intereselor membrilor plătitori de cotizaţii.

Din cele schiţate mai sus credem că cu muncă serioasă şi onestă am adus reale foloase membrilor Camerei noastre.

ALBU SIMION
Preşedintele Camerei de Muncă Arad

STATUTUL FUNCŢIONARILOR PARTICULARI

Problema pregătirii profesionale a funcţionarilor particulari, deşi desvoltată în parte de art. 182 din legea pregătirei profesionale şi a meseriilor. — prin obligaţia ca ucenicii din comerţ la terminarea uceniciei, să obţină cartea de calificare profesională în anumite *) ramuri de activitate comercială — se pare a nu mulţumi pe funcţionarii particulari.

Dovada o avem prin lipsa de interes pusă de organizaţiunile profesionale de funcţionari particulari, în neaplicarea articolului sus citat din legea pregătirei profesionale şi a meseriilor.

Cauzele sunt în număr de trei: PRIMA, calificarea cuprinde numai pe ucenicii comerciali, după terminarea uceniciei, socotită a fi începută odată cu punerea în aplicare a legii adică 30 Aprilie 1936. Pentru ceilalţi ucenici care erau în comerţ, la data aplicărei legei, sau, care terminase ucenicia la data de mai sus, legea ca şi regulamentul nu face preciziuni. Cu alte vorbe, de pregătirea profesională se prevalează numai acei ce termină ucenicia pe bază de contract. Contractele încheiate în timpul dela 29 Aprilie 1936—29 Aprilie 1938 în Bucureşti, reprezintă un procent de 5% din totalul presupus al ucenicilor din comerţ.

SECUNDA. Categoria funcţionarilor din comerţ — acei cari au calificarea prin însăşi exercitarea profesiunei — nu sunt cuprinşi în calificarea profesională. Intenţiunea legiuitorului nu reese nici dn expunerea de motive, nici din desbate-

*) Băcan, cârciumar, magazin de fierărie, de vopselărie, de lumânări de brânzeturi şi lăptărie, de cafea, ceai şi alte aromate; comerciant de vinuri şi băuturi spirtoase; magazine de pescărie, de braşovenie, de sobe, plăci de teracotă şi faianţă, de librărie, de pânzărie, de marochinerie.

rile parlamentare sau din instrucţiuni ministeriale ulterioare publicării legei.

TERŢO. Calificarea profesională aşa cum este definită de art. 182 din legea pregătirei profesionale şi a meseriilor este susceptibilă de două interpretări:

a) Comisiunile de calificare profesională, similară celor pentru lucrători, presupune după definiţia legiuitorului a se face o diferenţiere în privinţa titlului de capacitate. La meserii există două titluri de capacitate: lucrător şi meseriaş patron; la funcţionar numai aceia de funcţionar — asemănător vechei denumiri „calfă" întâlnită în vechile bresle.

In anteproectul anterior actualei legi a pregătirei profesionale era un capitol special destinat: *comerţului.*

In ramura comercială se creia două categorii: funcţionari şi conducători — corespunător meseriaşului conducător. Intreprinzătorul comercial era obligat să aibă în magazinul său, pe lângă funcţionari calificaţi şi un conducător. Legiuitorul presupunea în anteproectul iniţial că întreprinzătorul comercial nu are pregătirea profesională a comerţului — afară dacă nu avea sau a avut o calificare anterioară — şi ca atare aplica acelaş sistem comerţului ca şi meseriei: patronul comercial în lipsă de pregătire profesională era obligat să aibă un conducător al întreprinderii. Intenţia a fost bună, păcat că nu s'a realizat.

b) Pregătirea profesională a funcţionarilor particulari, presupune o împărţire a funcţionarilor particulari în două categorii: funcţionari comerciali — vânzătorii din magazine — despre care vorbeşte citatul articol şi, funcţionarii de biurou. Cel puţin aşa se interpretează intenţia legiuitorului; aşa a fost interpretată de organizaţiile profesionale funcţionăreşti.

Această distincţie nu putea fi acceptată de cei interesaţi cari şi-au văzut împlinit vechiul deziderat, în anul 1929, când s'a votat legea contractelor de muncă ce califica funcţionar particular pe toţi acei ce prestează o muncă intelectuală în comerţ sau industrie. Curentul pentru o calificare generală a funcţionarilor particulari a fost pusă în discuţie de subscrisul în anul 1922 sub denumirea de: STATUTUL FUNCŢIONA-

RILOR PARTICULARI. Timp de 16 ani, ideia a prins, s'a desvoltat şi primise un început de realizare prin întocmirea unui anteproect de statut al funcţionarilor particulari, isvorât din colaborarea unei comisiuni restrânse.

Ante-proectul a păcătuit adăugând statutului şi Casa de pensii a funcţionarilor particulari; nu era loc să co-existe două chestiuni într'un proect, care prin nuanţa sa îmbrăţişa două laturi distincte.

Problema statutului funcţionarilor particulari se repune din nou în discuţie. Spre a realiza un statut al funcţionarilor particulari este nevoe de o adâncire a situaţiei din câmpul muncii.

Intreprinderile comerciale sunt individualiste, nu sunt omogene, au o diversitate de indivizi şi de interese. Scopul întreprinderii particulare este câştigul în opoziţie cu instituţiile publice care au drept scop folosirea serviciilor publice de colectivităţi şi indivizi constituiţi în stat.

Această diferenţiere de scop şi tendinţă face să părăsim ideia unei cooperaţii între slujbaşii publici şi slujbaşii particulari. O apropiere s'ar putea face asupra aceluiaş ţel comun: condiţia de admisibilitate în funcţie. Dar şi această apropiere de ţel se diferenţiază. Statul pune slujbaşilor condiţia de studii; întreprinderile particulare nu pun temei pe studii ci pe valorile personale, de care statul este în parte indiferent. A îndrăzni este condiţia esenţială în întreprindere; chiar dictonul: cine nu riscă nu câştigă, este luat ca axiomă. Statul nu înţelege să riste pentru că nu urmăreşte câştig. Şi aci este marea diferenţă. Dealtfel întreaga organizaţie a statului se reazemă de două mari principii: administraţiile publice care sunt autoritare şi instituţiile publice întrebuinţează persuasiunea.

La autoritate se cere iniţiativa, la instituţiile publice iniţiativa este tutelată.

Din această comparaţie socot că este lămurită diferenţierea între instituţia publică şi instituţia paritculară.

Regimul salariaţilor particulari nu poate fi asemuit celor publici.

Totuşi trebue găsită modalitatea întrebuinţărei regimului de muncă a funcţionarilor particulari.

Voiu schiţa câteva sugestii din anteproectul de statut al funcţionarilor particulari, publicat, sub proprie semnătură, în anul 1935, într'o gazetă de specialitate.

Un statut trebue să cuprindă mai exact o colecţie de dispoziţiuni legale în vigoare aplicate funcţionarilor particulari sub denumirea de CODUL FUNCŢIONARILOR PARTICULARI. Această denumire m'a inspirat din lucrarea unui coleg, francez care a strâns cu răbdare toate dispoziţiunile legale aplicate contabililor din Franţa, fie din Codul şi procedura civilă şi comercială fie din legile de protecţia muncii. Dispoziţiile legale, din diferite legi strânse la un loc s'ar grupa în trei mari titluri:

1) Dispoziţiuni generale;
2) Drepturi şi îndatoriri;
3) Calificarea.

Primele două titluri corespund legislaţiei actuale muncitoreşti, cu oarecari complectări. Calificarea va cuprinde norme asemănătoare calificărei meseriilor privitor la:

a) condiţiuni de admisibilitate;
b) la comisiile de calificare;
c) la control şi sancţiuni.

Un început de permanentizare în funcţiunile particulare s'a statornicit prin obligativitatea patronului să justifice motivul concedierei salariatului, la din contra este expus la daune morale, care nu există nici în legea contractelor de muncă; există numai în dreptul comun însă prin acţiune separată de acţiunea principală a revendicărei plăţei salariului restant, termenului de preaviz, concedii şi de ore suplimentare neplătite.

In concluziuni, problema unui statut al funcţionarilor particulari, va cuprinde o colectare a dispoziţiunilor legale de protecţia muncii şi o lărgire a sferei de aplicaţiune a calificărei profesionale normativ după calificarea meseriilor.

ION GH. ILIESCU

ŞCOALA DE PERFECŢIONARE ÎN ARTELE GRAFICE

Tiparul este factorul cu ajutorul căruia a pătruns în toate straturile cultura şi civilizaţia, care până mai acum câteva secole era apanajul unui număr restrâns de privilegiaţi ai soartei.

In timpurile mai vechi, oamenii se serveau de cărţi scrise cu mâna, pentru a-şi putea împărtăşi gândurile. Acest mod de exprimare era însă foarte costisitor şi greoiu, din cauza numărului redus de exemplare care se puteau executa.

Descoperirea tiparului, acest procedeu ingenios care învinge timpul şi spaţiul, dându-ne posibilitatea să cunoaştem trecutul, şi graţie căruia se pot reproduce la infinit producţiile spirituale ale omenirii, a fost fără îndoială evenimentul cel mai important al secolului XV. Dela această dată şi până în zilele noastre, tiparul a făcut progrese uriaşe, tinzând zi cu zi să se desvolte şi să se perfecţioneze prin noui descoperiri technice. Concomitent cu aceste descoperiri se simţea şi nevoia pregătirii elementelor capabile şi cu cunoştinţe technice-profesionale cât mai înaintate.

Germania, leagănul tiparului, este prima ţară care s'a gândit serios la această problemă, înfiinţând în anul 1898 vestita „Technikum für Buchdrucker" din Lipsca, iar mai mai târziu „Meisterschulle" din München. După modelul acestora înfiinţează astfel de şcoli Franţa (l'Ecole Estiene), Anglia, Italia, Statele-Unite, etc.

La noi în ţară a luat fiinţă, în anul 1932, Şcoala de perfecţionare în artele grafice, graţie insistenţelor depuse de regretatul Dimitrie C. Ionescu, precum şi de către d-nii

Stelian Popescu, C. Rasidescu, Duvăz, Melun şi alţi conducători ai institutiilor grafice mai importante, ca reprezentanţi ai patronilor şi de către Uniunea Muncitorilor Grafici din partea lucrătorilor.

Acestor promotori li se alătură d. Virgil Molin, distinsul grafician român, care, prin publicaţiile de specialitate „Grafica Română", „Almanahul Graficei", „Reclama" etc., apărute la Craiova sub competenta d-sale conducere, a susţinut prin numeroase articole şi conferinţe, necesitatea înfiinţării unei Şcoli de arte grafice.

Iniţiativa luată de aceştia a găsit tot sprijinul necesar în Ministerul Muncii, care, prin insistenţele depuse de d. ing. Stavri C. Cunescu, directorul general al muncii, aprig susţinător al cursurilor de perfecţionare profesională, a pus la dispoziţie localul necesar şcoalei, în Căminul de ucenici din artele grafice, situat în Bucureşti str. Anastasie Panu 41, înzestrând-o şi cu utilajul necesar.

Şcoala posedă o secţie de culegere manuală, una de culegere mecanică, având două maşini de cules linotype, o secţie de tipărire cu două maşini mari, moderne şi patru mai mici, precum şi o secţie de legătorie, cu toate maşinile şi uneltele necesare.

Cursurile şcoalei durează doi ani, putând fi urmate de lucrători tipografi culegători, tipăritori şi legători.

Programul şcoalei se compune din cursuri teoretice şi lucrări practice.

Cursurile teoretice sunt următoarele: culegerea manuală şi mecanică; tehnologia maşinilor de tipar; procedee de reproducere; tehnologia materialelor; teoria colorilor; organizare şi administrare; aritmetica profesională; limba română; arta decorativă; fizica şi chimia; contabilitatea şi legislaţia muncitorească.

Lucrările practice se fac în secţiile de culegere manuală, culegere mecanică, tipărire şi legătorie.

In afară de acestea mai există un curs de linotyp, pentru lucrătorii din afară de şcoală, cu o durată de patru

Şcoala de perfecţionare în artele grafice

Secţia de culegere manuală

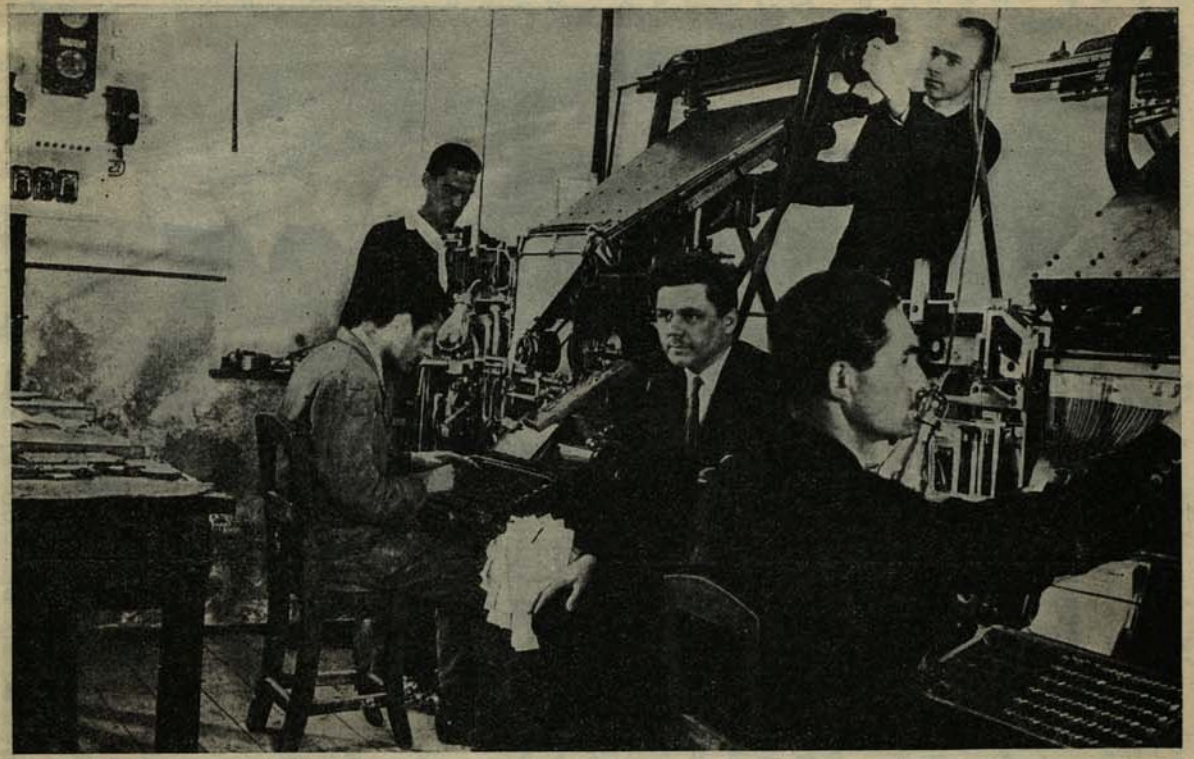

Şcoala de perfecţionare în artele grafice — Secţia de culegere mecanică

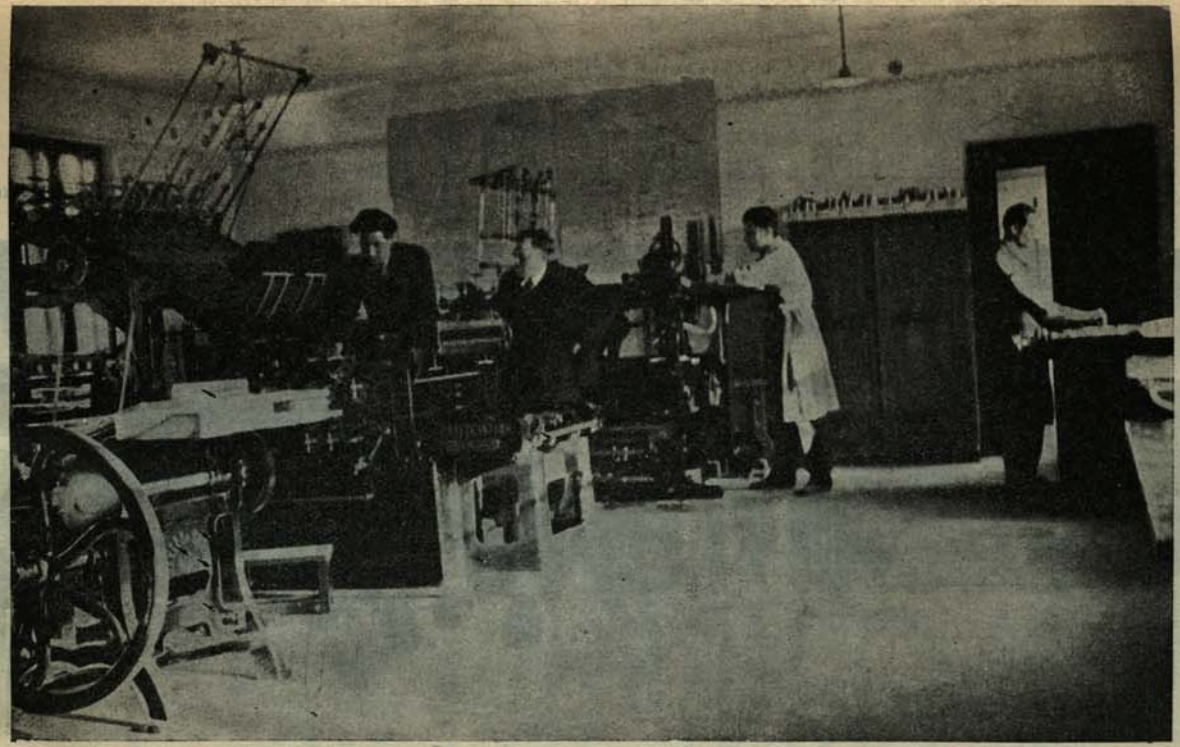

Școala de perfecționare în artele grafice

Secția de tipărire

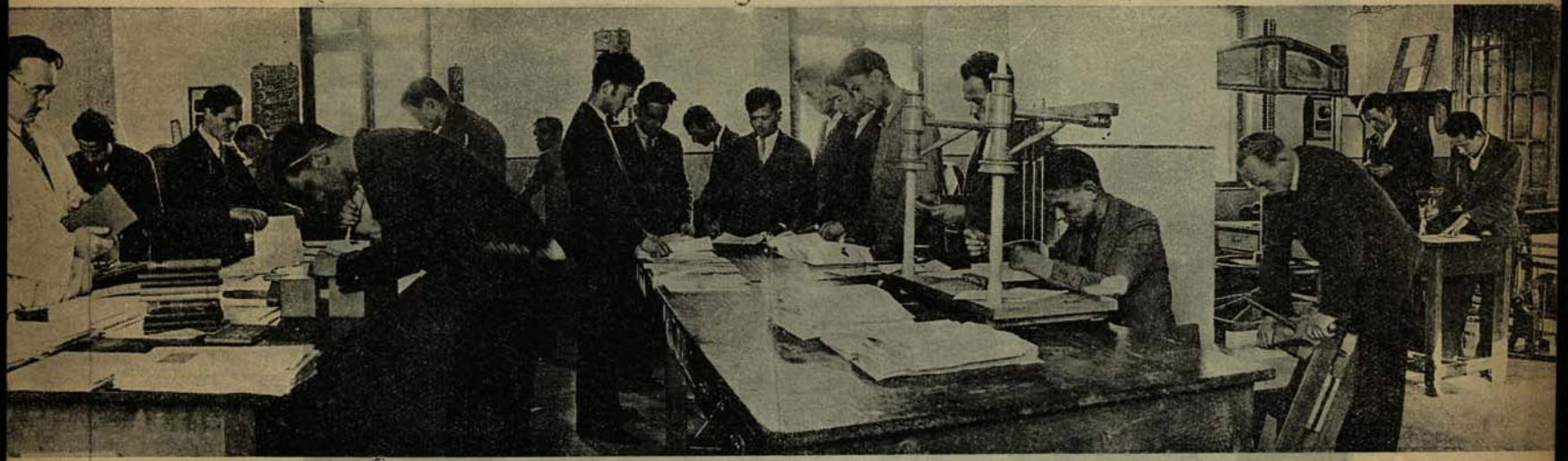

Şcoala de perfecţionare în artele grafice

Secţia de legătorie

luni, precum şi un curs seral de legătorie, a cărui durată este în funcţie de aptitudinea elevilor şi specializarea pe care o urmăresc.

Pe lângă toate aceste cursuri, se depune şi o activitate extraşcolară care constă în vizite la întreprinderile grafice sau la acelea care sunt în strânsă legătură cu industria grafică, fabricile de cerneluri, de hârtie, etc...

In cursul lunii Iulie elevii fac un stagiu de observare la diferite întreprinderi grafice din Capitală.

Rezultatele date de această şcoală dela înfiinţare şi până în prezent au întrecut toate aşteptările, influenţa absolvenţilor ei în diferite instituţii fiind tot mai accentuată, graţie lucrărilor executate. Faptul că aceşti absolvenţi sunt răspândiţi în toate atelierele grafice din ţară, ne dă speranţa că într'un viitor cât mai apropiat, arta grafică românească va putea concura cu cea din apus, creindu-şi în acelaşi timp şi un stil propriu, românesc.

Natural că pentru a ajunge aci se impune concursul cât mai larg, al tuturor factorilor hotărâtori ai industriei noastre grafice. In această direcţie, Ministerul Muncii şi-a făcut şi-şi face pe deplin datoria, neprecupeţind nici un sacrificiu pentru a ajuta pregătirea şi perfecţionarea profesională.

Trebue să subliniem faptul că la rândul lor „Uniunea Camerelor de Muncă" şi împreună cu cea mai mare parte dintre Camerele de Muncă şi-au înţeles pe deplin menirea, acordând burse lucrătorilor dornici de a urma cursurile Şcoalei de perfecţionare în artele grafice şi contribuind prin aceasta la ridicarea nivelului lor tehnic profesional.

TR. DUMITRESCU

Directorul Şcoalei de Perfecţionare în Artele Grafice

RETROSPECTIVE ŞI INSTANTANEE

La ordinea tuturor discuţiunilor în toate domeniile de activitate ale câmpului muncii româneşti, stă *Legea Breslelor*. Cu toţii o discutăm, cu toţii o comentăm: unii în cunoştinţă de cauză, iar alţii cu o oare-care aproximaţie în ceea-ce priveşte noţiunile şi principiile. Totuşi marele — am spune unanimul — interes, pe care întreaga lume muncitoare îl poartă Legei breslelor, constitue cea mai bună dovadă cât de necesară şi cât de dorită a fost şi este noua orânduire a profesiunilor.

Dar nu despre aceasta vrem să scriem. Inainte de a expune în acest modest articol câteva reflexii simple, fie-ne îngăduit să mai facem o singură remarcă. Ar fi de maximă utilitate o neîntârziată operă de calificare a masselor muncitoreşti prin conferinţe populare, în care să li se explice noile principii ale Legei breslelor şi modul lor de intrare în vigoare şi de aplicare.

De prin evul mediu, meseriile şi-au avut organizaţiile. In Francia diferitele corporaţii cu conducătorii lor numiţi „prevât", iar în Imperiul german cu asociaţiile exclusiviste denumite „Gilden" sau „Innung", exercitau meseriile.

Spiritul de strict exclusivism al corporaţiilor, a creiat un simţimânt şi o prejudecată de castă, având ca rezultat următorul fenomen: popoare întregi erau la cheremul câtorva sute de meşteri sub raportul preţului sau al calităţii produselor artisane.

Casta maeştrilor conservatoare şi egoistă nu admitea o împrospătare a cadrelor sale; titlul sau mai bine zis privilegiul de meşter se transmitea din tată 'n fiu, iar rezultatul a fost o micşorare treptată a destoiniciei arti-

sanilor, cari nu aveau la ce să se ostenească, ei având asigurat prezentul şi viitorul.

Dar evul mediu s'a terminat. A venit epoca liberalismului, cu toate împrospătările umanitare, şi egalitare dar şi cu întregul puhoiu de escrescenţe şi de desmăţ democratico-demagog.

Meseriile au fost „descătuşate". Oricine a putut deveni meşter, iar rezultatul a fost că nivelul de capacitate al meseriilor, din cauza lipsei de selecţiune, a ajuns să fie foarte coborît.

Cu aceasta s'a terminat. D-l Ministru Mihail Ralea, a pus capăt acestor caraghioase vanităţi, pe care Germanii le numesc în mod pregnant „Vereinsmaierei". La o parte cu asociaţiile sau uniunile profesionale, sterile! Locul îl vor lua breslele, care prin structura lor legală, au menirea să strângă într'un singur mănunchi pe toţi muncitorii; să-i îndrumeze, să-i perfecţioneze, să le apere mijloacele de existenţă dar să-i şi supraveghieze sub raportul preparaţiunii şi a onestităţii profesionale.

Legea breslelor, faţă de vechile corporaţiuni prezintă avantajul că nu este exclusivistă: Oricine poate îmbrăţişa o meserie, iar faţă de regimurile expirate din viitorul apropiat ea înseamnă calificarea temeinică a destoiniciei şi apărarea constantă a intereselor profesionale.

Inainte de a-mi încheia această înşiruire de gânduri, nu pot să nu-mi dau seamă, că această epocală reformă nu ar fi fost posibilă, dacă la cârma Statului nu s'ar fi aflat un om de clarviziune genială, care să cunoască la perfecţiune învăţămintele trecutului şi comandamentele vremurilor noui.

Acest om este M. S. Regele Carol II-lea, înnoitorul de ţară, căruia noi Ii strigăm: „Majestate, arată-ne calea, căci noi — mic şi mare, — Te urmăm cu încredere nestrămutată.

MIHAIL C. COJGOREANU
Tipograf-patron

Galaţi, Noembrie 1938

CASA ASIGURĂRILOR SOCIALE CHIŞINĂU

Casa Asigurărilor Sociale Chişinău, a cărei rază de activitate se extinde asupra judeţelor Lăpuşna, Orhei, Tighina, Bălţi şi Soroca, se găseşte într'o situaţie economică specială, faţă de majoritatea celorlalte Case, datorită faptului că în Basarabia primează agricultura, iar întreprinderile industriale şi comerciale. mai importante, abia se găsesc, cu excepţia oraşelor Bălţi şi Chişinău.

Situaţia meseriaşilor din această provincie, în genere, este precară şi aceştia, numai cu mari eforturi, pot să-şi achite cotizaţiile, dând loc din această ocazie, la dese acte de contravenţie.

Datorită acestei situaţii economice şi bolile sunt mai răspândite ca în alte regiuni, ceeace sporeşte sarcinile de ajutorare în cazurile prevăzute de lege, cari, după cum vom vedea mai jos, sunt în disproporţie cu veniturile proprii ale Casei, fiind nevoe de ajutorare din fondul respectiv, administrat de Casa Centrală, pentru acoperirea sarcinelor la „Boală, Maternitate şi Deces", cari formează 40% din Bugetul Casei.

S'a intensificat în ultimii ani atât controlul cât şi urmărirea debitelor restante, ameliorându-se în chip însemnat situaţia financiară, ceeace dă posibilitatea de a satisface pe deplin obligaţiunile, pe cari le are Casa faţă de asiguraţi.

Dispensarul farmaceutic, aprovizionat la timp, dispune de tot materialul necesar efectuării reţetelor prezentate, iar serviciul medical dispune, pe lângă instrumentarul necesar, de aparate, ca Roentgen, diatermie, raze ultra violete şi laborator de analize.

Deasemenea, pe lângă Casă funcţionează un dispensar T. B. C.

O nevoe arzătoare, însă, care credem că în curând va fi

soluţionată, este construirea unui local propriu, corespunzător tuturor cerinţelor moderne, pentruca asiguraţii, cari vin la consultaţii medicale să nu mai fie îngrămădiţi, cum sunt acuma, în lipsa unor săli de aşteptare spaţioase şi higienice, ceiace constitue un permanent pericol de contagiune atât pentru ei cât şi pentru personalul administrativ al Casei.

Chiriile mari, cari se plătesc pentru localurile instituţiei, ar amortiza complect, într'un timp nu prea îndelungat, capitalul învestit în construirea unui imobil înzestrat cu tot materialul necesar.

Situaţia de mai jos oglindeşte în mare măsură mersul acestei Case.

VENITURI

		Prevederi bugetare	Realizări	Excedent
1934/35	Lei	7.822.000	8.177.149	335.149
1935/36	„	8.234.500	8.935.820	701.320
1936/37	„	9.617.000	10.755.256	1.138.256
1937/38	„	11.032.000	13.558.782	2.526.782

CHELTUELI

Ajutoare băneşti, Boală, Maternitate şi Deces.

1934/35	Lei	1.056.618
1935/36	„	866.014
1936/37	„	1.017.812
1937/38	„	1.060.000

PENSII

1934/35	„	2.163.739
1935/36	„	2.657.883
1936/37	„	3.274.112
1937/38	„	4.075.445

NUMARUL REȚETELOR

1934/35	„	122.907
1935/36	„	121.229
1936/37	„	135.447
1937/38	„	147.544

NUMARUL ASIGURAȚILOR

1934/35	„	12.997
1935/36	„	15.729
1936/37	„	18.801
1937/38	„	19.221

Pentru acoperirea cheltuelilor, cari grevează cota de 40%, veniturile proprii ale Casei, a fost nevoe de sprijinul Casei Centrale din cota de 7%, fond de reasigurare și ajutorare a Caselor de asigurare, după cum urmează:

Anul	1934/35	Lei	2.460.902
„	1935/36	„	2.584.107
„	1936/37	„	3.266.705
„	1937/38	„	3.929.425

In ce privește situația realizărilor de venituri ale Casei pe intervalul 1 Aprilie—31 August 1938, Casa Chișinău, este excedentară, față de prevederile bugetare, cu un procent de 5%, iar la plata ajutoarelor bănești cu o economie de 7% datorită severității controlului efectuat pentru înlăturarea abuzurilor, situația bugetară fiind perfect echilibrată.

VASILE AL. GEORGE
Directorul Casei Asigurărilor Sociale Chișinău

MUNCĂ ŞI VOE BUNĂ

Muncitori din toată ţara, la mormântul Eroului Necunoscut din Parcul Carol în frunte cu Muzica Minierilor.
In primul plan: D-l Cunescu, director general al Minist. Muncii D-l Virgil Molin preşedintele Uniunei Camerelor de Muncă, D-l Mişu Enescu, dir. gen. al C. Centr. Asig. Sociale, etc.

In cadrul uriaşei opere de asanare morală a naţiunii, întreprinsă de M. S. Regele Carol II, întrebuinţarea timpului liber al muncitorului a fost una dintre preocupările cele mai importante.

Pe temeiul îndrumărilor organizaţiei „Muncă şi voe bună" în centrele muncitoreşti şi în sânul întreprinderilor, se vor alcătui secţiuni, care să activeze şi să formeze gustul pentru şezători. Aceste secţiuni vor fi stimulate şi ajutate, prin trimiterea de conferenţiari şi artişti. La sediile organizaţiilor muncitoreşti se vor înfiinţa biblioteci.

Pentru propaganda şi formarea secţiunilor culturale, se vor întrebuinţa absolvenţii cursurilor profesionale.

Se va lărgi apoi activitatea de editare şi cumpărare de cărţi, pentru a se putea alimenta bibliotecile existente şi cele în proect. In privinţa naturii cărţilor ce vor fi editate ori cumpărate, s'a stabilit că ele trebue să cuprindă subiecte de specializare profesională, de popularizare ştiinţifică şi opere de literatură aleasă.

Acţiunea de ridicare culturală şi morală a muncitorilor prin teatru este în plină desfăşurare. Conducătorii Ministeru-

lui Muncii, examinând această problemă, au ajuns la concluzia că ea poate fi realiaztă în două moduri: aducerea muncitorilor la teatru şi trimiterea teatrului la muncitori.

Adunarea muncitorilor la teatru este o acţiune mai puţin costisitoare, dar, deocamdată cu un rezutlat mai limitat, deoarece este nevoie ca mai întâi să fie format gustul pentru teatru, şi aceasta necesită timp mai îndelungat.

Prin înfiinţarea teatrului muncitoresc din Bucureşti, unde o serie de actori de talent sub conducerea d-lui Victor Ion Popa, vor da reprezentaţii pentru muncitori. Se face un pas uriaş în această direcţie.

Concomitent, Teatrul Naţional şi celelalte teatre subvenţionate de Stat precum şi Opera vor sprijini această acţiune, prin organizarea unor reprezentaţii cu preţuri reduse.

Trmiterea teatrului la muncitori este o acţiune mai directă, dar presupune un stadiu mai înaintat de organizare; posibilităţi financiare; săli de spectacol încăpătoare; un nivel cultural şi artistic mai ridicat, etc.

Se studiază deasemenea, construirea unor autobuze în stilul celor dela Straja Ţării, care să conţină toate posibilităţile instalării unui teatru ambulant, modern şi bine organizat.

Cinematograful este deasemeni un admirabil mijloc de formare profesională şi de educaţie generală.

Superioritatea lui constă în uşurinţa folosirei, în bogăţia şi varietatea învăţămintelor ce se poate da.

El formează gustul de observaţie, desvoltă spiritul de iniţiativă şi de realizări. In sfârşit, are o mare putere recreativă, şi gustul muncitorilor pentru cinematograf este format.

Pentru a desvolta gustul artistic al muncitorilor, şi pentru a organiza cât mai bine întrebuinţarea timpului liber, s'a hotărât înfiinţarea de orchestre, coruri şi echipe de dansuri naţionale.

Se vor angaja specialişti conductăori de coruri şi orchestre cari vor fi puşi la dispoziţia organizaţiilor muncitoreşti.

Pentru a complecta lista sălilor de spectacol, Ministerul va pune la dispoziţie localurile sale, va interveni la alte autorităţi în aeclaş scop şi va acorda subvenţii.

Dansurilor naţionale, Ministerul va căuta să le dea un imbold mai puternic, ele fiind cunoscute de muncitori.

Sportul, cu toate diversele şi multiplele lui manifestaţiuni, a pătruns temeinic în viaţa muncitorilor.

In această direcţie, Ministerul Muncii, va studia amenajarea de terenuri sportive, înfiinţarea de stranduri muncitoreşti, formarea de secţiuni sportive, — asemănătoare celor culturale, — instituirea de concursuri sportive, premii pentru răsplata bunelor echipe sportive muncitoreşti, concursuri naţionale muncitoreşti, concursuri cicliste, alergări, etc.

Pentru a prezenta varietate atrăgătoare şi pentru a se adresa muncitorilor din toate categoriile şi de toate vârstele, sportul va fi practicat în cele mai multe din manifestările sale.

Latura sportivă a organizaţiei „Muncă şi Voe Bună" a fost încredinţată d-lui lt-colonel Ţane Săvulescu, un mare animator al sportului şi un competent cunoscător al tuturor problemelor educaţiei fizice.

Programul, pe care d-sa la întocmit, cuprinde numai lucruri de real folos şi va contribui desigur la desăvârşirea operei d-lui ministru M. Ralea.

Astfel la 1 Mai, Bucureştii vor găzdui un grandios concurs sportiv la care vor participa toate centrele muncitoreşti din ţară

In acest capitol îmi permit a face câteva observaţiuni pe care le socotesc demne de a fi luate în consideraţie.

Uniunea muncitorilor din artele grafice, din care face parte toate Sindicatele lucrătorilor tipografi din ţară, înţelegând importanţa covârşitoare a organizării timpului liber al muncitorilor, încă dela începutul acestei Uniuni, a înfiinţat secţiuni cu caracter cultural şi sportiv, pentru manifestarea exclusivă a muncitorilor în timpul lor de libertate.

Astfel, muncitorii din artele grafice, au asociaţii sportive: de football, de ciclism, de înot, de gimnastică, precum şi secţiuni culturale, teatrale, coruri, orchestre instrumentale, care s'au manifestat în atâtea rânduri, culegând roadele unei frumoase şi lăudabile activităţi.

Aceste asociaţii, au un trecut de activitate, de organizare şi de progres, demn de atenţia conducătorilor Minist. Muncii.

In acţiunea sa, Ministerul Muncii se va putea sprijini pe aceste asociaţii existente.

Turismul muncitoresc a ajuns în ţările din Occident la o foarte mare desvoltare. La noi este abia în faşă. In această direcţie, acţiunea Ministerului Muncii are de întreprins totul dela început. Păstrând proporţiile impuse de standardul de viaţă al muncitorilor şi de posibilităţile sociale dela noi, Ministerul Muncii îşi va realiza activitatea prin excursii şi călătorii circulare.

Excursiile făcute în trecut de organizaţiile muncitoreşti din artele grafice, erau relativ mici, o zi sau 24 de ore.

Actualmente se studiază posibilitatea organizării călătoriilor circulare şi crearea unui biurou special de voiaj. Până atunci, Ministerul va colabora cu Oficiul Naţional de Turism.

Ministerul Muncii şi în această direcţie se va putea sprijini tot atât de bine şi cu succes pe Sindicatele muncitorilor grafici, existente. Aceste Sindicate au contribuit enorm la ordinea şi disciplina Statului prin instituirea de excursii în ţară într'o epocă când toate ideologiile politice prin demagogii lor, căutau să ameţească mintea şi sufletul muncitorilor, îndemnându-i la răsmeriţă şi ură între fraţi şi între clase, sustrăgându-i activităţii lor firesti, pentru progres şi ordine.

Astăzi cu aceeaşi râvnă şi dragoste şi însufleţiţi de cele mai înalte idealuri de ordine şi disciplină naţională, organizaţiile lucrătorilor tipografi împreună cu secţiunile lor sportive şi culturale, vor sprijini din toată puterea acţiunea de rege-

Cum îşi petrec muncitorii timpul liber în Germania

nerare morală a națiunei, întreprinsă de M. S. Regele Carol al II-lea, și Ministerul Muncii se va putea servi de ele ca de cel mai serios și temeinic colaborator.

Afară de aceasta, va fi și o recunoaștere și o compensație a muncii de până acum, dacă nu s'ar neglija chemarea lor la această uriașe realizare în domeniul organizării vieții muncitorilor.

N. COCA
Tipograf-linotipist

DESPRE PRIETENIE

Prietenia este un sentiment foarte prețios, dar nu orice individ îi poate da valoarea lui reală și nu oriicne posedă acest sentiment.

*

Nu există prietenie și prietenie sinceră, căci acela care nu dă dovadă de sinceritate nu poate fi socotit prieten.

*

Cea mai mare virtute este de a fi — un prieten — sincer și desinteresat.

*

Prietenia? — In antichitate o virtute; în trecut, amintire; în prezent, interes; în viitor...?

*

Puiul cucului își iubește părinții adoptivi până când își ia sborul.

Muncitori luând lecții de scky în timpul lor liber

EVOLUȚIA ASIGURĂRILOR SOCIALE

Progresul unui popor stă în puterea lui de muncă, fiecare individ având datoria să muncească în scopul de a-și câștiga existența, și în acelaș timp, de a contribui la progresul general.

Așa dar, progresul se datorește în special factorului de producție, munca, care însă, trebuește depusă, fără întrerupere, cu pricepere, calitativ și cantitativ.

Omul la început a fost leneș, dar începând a munci, munca l-a ridicat din animalitate și astfel, numai prin muncă, omenirea s'a înălțat la nivelul civilizației în care se găsește astăzi; deci, munca oferă omului harnic satisfacții, care înalță și poporul din care face parte.

Prin urmare, munca nu este înjositoare, după cum era socotită în antichitate, la Greci și Romani, și nici numai un mijloc de a trăi, ci și un scop, de a acționa, a progresa și a culege biruințî.

Dacă, muncitorimea noastră se găsește pe scara civilizației, în urma muncitorilor din alte state, se datorește numai faptului, că până la noua așezare socială, dată țării, prin Constituția din 24 Februarie 1938, de către Înțeleptul nostru Suveran, Regele Carol al II-lea, guvernanții nu s'au ocupat prea mult de organizarea muncitorească, toți s'au mulțumit cu realizările de moment; dar muncitorimea românească nu trebue să se consoleze, că sunt alte popoare în urma noastră, ci trebue să muncească ca să ajungă și chiar să întreacă pe cele mai înaintate.

Speranțele viitorului au apucat pe noile drumuri deschise către orizonturi largi în zilele domniei Restauratorului României Mari.

Pe baza nouilor legiuri, organizarea muncitorească a fost inaugurată și în scurt timp roadele ei se vor culege.

Ritmul nouei vremi merge cu paşi cadenţaţi spre o mişcare, care va trezi, în muncitorimea noastră, elanul de muncă şi cultură, şi astfel poporul românesc va urca pe scara progresului cât mai sus.

Din cele mai vechi timpuri, munca şi-a avut riscurile ei, un remediu contra lor s'a tot încercat, şi în decursul vremii, s'a ajuns la situaţia de a interveni statul.

Este cunoscută îndeajuns lipsa de prevedere a omului sănătos, capabil de muncă. El uită uşor, că după zile bune pot urma şi zile grele şi puţini sunt dintre aceia, cari se conformă înţelepciunei cuprinsă în zicătoarea populară: „Strânge bani albi pentru zile negre".

Şi cu drept cuvânt, prevederea poate fi socotită, din acest punct de vedere, ca apanajul popoarelor civilizate, s'a şi spus, că gradul de civilizaţie al unui popor, se poate măsura după gradul de prevedere al indivizilor ce-l compun.

Astfel, asigurările sociale au la bază acest principiu al prevederii. Incă de pe timpul Grecilor şi Romanilor, acest principiu s'a avut în vedere, şi cred, că asigurările sociale îşi trag origina de pe atunci, deşi propriu zis, nu există un sistem de asigurări, la care să fi intervenit Statul, ci numai nişte asociaţii de ajutor mutual între membrii; iar în Evul Mediu, sistemul asigurărilor mutuale a membrilor era practicat de corporaţiuni, care ţineau monopolul meseriilor şi garantau în acelaş timp posibilitatea de existenţă omenească lucrătorilor, dacă capacitatea lor de lucru scădea din orice cauză.

Asociaţiile cu scop de ajutor mutual s'au înmulţit în timpul marilor descoperiri, din secolul XV—XVI, dar mai ales în timpul invenţiunilor technice din secolul XVIII—XIX, când numărul accidentelor de muncă a crescut şi incapacitatea a devenit tot mai mare.

In Europa, marele om de stat, Bismark, a fost, primul care în anul 1863 a recunoscut necesitatea asigurărilor sociale, în care scop a încercat impunerea obligatorie de asigurări mutuale, însă abia după 20 de ani, la 1883, s'a putut ajunge, în Germania, la votarea unei legi a asigurărilor sociale.

Fără a mai cerceta evoluţia asigurărilor în alte state, voi încerca să schiţez în treacăt naşterea şi organizarea lor în ţara noastră.

La noi nu se poate vorbi, dela început de asigurări so-

ciale, ci de asigurări mutuale, sau de o asistență; începând din secolul XVI-lea, când au apărut organizațiunile cu caracter economic-social, numite „bresle", care sub diferite forme veneau în ajutorul meseriașilor și lucrătorilor, în acelaș timp însă, au naționalizat și format meseriași români desăvârșiți.

Ele organizau producția în așa fel, ca să se evite lipsa de lucru și puteau asigura ajutorul celor ce deveneau inapți pentru muncă din cauza boalei sau bătrâneței.

Această stare de fapt a durat până la începutul secolului XIX-lea, când declinul breslelor dela noi, a urmat pe cel al breslelor din Apus, sub influența principiului de libertate, afirmat de revoluția franceză. Și astfel prin Regulamentul Organic, s'a desființat monopolul acestor bresle, rămânând numai cu un caracter mutual până la 1873, când Consiliul de Miniștri le-a desființat complect.

Prin urmare, în acest timp, la noi ca și în Apus, starea meseriașilor a început a se înrăutăți.

In fața acestor stări de lucruri, oamenii de Stat au fost nevoiți să soluționeze revendicările muncitorilor și la 1888 P. P. Carp, a întocmit un proect de lege, care prevedea înființarea obligatorie a breslelor și în care, grija acestui bărbat de stat a fost, să pună la adăpostul concurenței streine pe micul meseriaș, cu care ocaziune a spus: „Străinul produce și Românul consumă" ; iar la 1900 Filipescu urmărea aceleași principii, prin proectul de lege ce a întocmit; și astfel problema muncitorească s'a transformat într'una națională.

Din cauza agitațiunilor politice pornite de către cei ce vedeau în asigurările obligatorii un atentat la libertatea individuală și din cauza scurtului timp de guvernare, aceste proecte au rămas în coperte, fără a deveni legi.

Mișcările muncitorești luând proporții, între anii 1900—1902, Ministerul Agriculturii, Industriei și Comerțului, B. M. Misir, a reușit, ca la 5 Martie 1902, să treacă prin Parlament proectul de lege pentru organizarea meseriilor, în baza căruia s'au înființat corporațiile de meseriași, cu scopul de a îngriji de starea morală și perfecționarea ajutorului mutual, care însă n'a dat rezultatele așteptate și astfel abia la 25 Ianuarie 1912, s'a promulgat legea pentru organizarea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești, cunoscută și sub denumirea: „Legea Nenițescu", care s'a pus în aplicare la 1 Aprilie 1912, prin care s'a adoptat un larg sistem de asigurări obli-

gatorii şi care a avut o importanţă deosebită, ca fiind prima lege care a dat soluţionări revendicărilor muncitoreşti.

Acestă lege, a fost în vigoare până la pacea răsboiului mondial — 1918 —, sub al cărui regim au funcţionat asigurările sociale în România.

Unirea cu provinciile surori, după răsboiul de întregire, a făcut ca asigurările sociale în România Mare, să funcţioneze sub imperiul a trei legislaţiuni diferite şi anume:

1) In Vechul Regat, legea din 1912, extinsă în Basarabia la 1921 ;

2) In Transilvania, legea ungară No. XIX din 1907, cu modificările aduse prin decretul Consiliului Dirigent din 1919 şi alte legi ulterioare;

3) In Bucovina, legile austriace din 1887 şi 1888 cu modificările din 1894 şi 1909, precum şi legea din 1917.

Inainte de răsboiul european, chestiunile muncitoreşti erau date în competinţa Ministerului de Industrie şi Comerţ, iar după răsboi s'a simţit nevoia, ca munca să fie proteguită şi considerată ca un element necesar în Stat; şi astfel s'a creiat, prin legea din 30 Martie 1920, Ministerul Muncii şi Ocrotirilor Sociale, sub guvernarea Mareşalului Averescu, primul ministru al muncii fiind D-l Trancu-Iaşi, un adânc cunoscător al problemelor muncitoreşti.

In timpul când s'a creiat acest minister, mişcările muncitoreşti erau în plină agitaţie, grevele nu se mai sfârşeau, în fiecare zi se vedeau pe străzile Capitalei cortegii de muncitori în fruntea cărora fâlfâiau drapele roşii; şi astfel viaţa economică a ţării era perturbată.

Statisticele ne arată, că pe atunci grevele eru aşa de numeroase, că numai în Bucureşti se semnalau zilnic câte 50-60, afară de cele din regiunile industriale ca: Valea Jiului, Valea Prahovei, etc.

Deci, numai după înfiinţarea Ministerului Mnucii a început la noi, adevărata ocrotire a muncitorilor. Grelele încercări prin care a trecut muncitorimea noastră, au convins pe conducătorii Statului, că ameliorarea situaţiei lor nu poate veni, decât dela o puternică organizare profesională, bazată pe o autonomie sindicală complectă, lucru care s'a încercat prin legea sindicatelor profesionale dn 1921, — iar azi desăvârşit prin noile legiuri.

Iar prin legea pentru organizarea plasării, s'a adoptat

principiul fundamental, ca în toate Statele industriale, prevăzut dealtfel şi în Convenţia dela Washington, în ceiace priveşte şomajul. Art. 2 al legeii citate prevedea înfiinţarea unui sistem de birouri de plasare gratuită, încredinţată unor organe publice.

Şi în fine, legea contractelor de muncă, modificată recent, care reglementează conflictele de muncă dintre patroni şi salariaţi, toate aceste legiuiri au fost făcute pentru a proteja pe muncitorii de toate categoriile.

Aplicarea pe teren a legiuirilor arătate mai sus, a dat naştere la dificultăţi şi inegalităţi de tratament timp de peste un deceniu, din cauza diferitelor regimuri în vigoare.

Pentru a se pune capăt acestei situaţii, s'a ajuns, abia după 14 ani dela unirea tuturor provinciilor, la o unificare a asigurărilor sociale, prin legea din 28 Mai 1932 şi desăvârşită prin legea din 8 Aprilie 1933, modificată în ultimul timp sub al cărui regim ne găsim astăzi.

In decursul timpului, după cum am arătat în rezumat, muncitorimea românească, până la unificarea asigurărilor sociale din 1933, a avut de suferit, trecând prin grele impasuri; Deşi s'au semnalat unele încercări de organizare în acest scop, prin anii 1925 şi 1929, totuşi s'a realizat prea puţin şi astfel a fost lăsată o clasă producătoare fără ajutor efectiv bine organizat din partea Statului.

Putem spune, că prin noul pact fundamental al României Mari, dat poporului său de Înţeleptul Reformator M. S. Regele Carol II, muncitorimea noastră se bucură de un tratament mult mai bun şi efectiv ca până la aplicarea nouei Constituţii, care asigură astăzi şi în viitor pentru muncitorime, o viaţă omenească, demnă şi sănătoasă.

A sosit şi epoca când muncitorul simte că este ocrotit; prin măsurile luate de guvern, se întrezăresc la orizont mari speranţe pentru rezolvarea unei probleme delicate, — bătrâneţea şi asigurările sociale, — şi încă alte chestiuni importante.

Cu încredere în Regele nostru iubit şi guvernanţii de azi, aşteptăm rezolvarea tuturor doleanţelor muncitoreşti.

ANDREI RĂSVAN

strânse şi organice legături dintre producători şi exportatori li se datoreşte, în bună parte, onestitatea comerţului de animale din Banat.

Această onestitate constă în raporturile corecte dintre exportator şi producător şi se manifestă prin achitarea preţului just pentru marfă. Aşa se face că, deşi Banatul produce peste 60% din marfa exportabilă a ţării şi o bună parte din marfa destinată consumului intern, totuşi în această provincie, animalele au întotdeauna un preţ mai bun decât în alte regiuni ale ţării. Preţ mai bun însemnează rentabilitatea mai mare pentru producător, iar rentabilitatea este singurul stimulent adevărat al producţiei.

Sindicatul ca organizaţie profesională a înţeles, întotdeauna, să activeze în acest sens, şi în cei opt ani de existenţă a sa, a contribuit mult la ridicarea nivelului, atât al producţiei, cât şi al comerţului de animale.

O consecinţă firească a fost, în astfel de împrejurări, zootehnizarea agriculturii bănăţene şi prin aceasta ridicarea nivelului economic, al ţăranului din această provincie.

SINDICATUL PENTRU RAŢIONALIZAREA EXPORTULUI DE ANIMALE DIN BANAT ŞI VALORIZAREA PRODUSELOR ZOOTEHNICE

Sindicatul pentru Raţionalizarea Exportului de Animale din Banat s'a înfiinţat în luna August 1930, în baza legii pentru organizarea exportului de animale şi carne proaspătă din acelaş an. La 1 Ianuarie 1938 Sindicatul număra 205 membri dintre care 51 comercianţi exportatori şi 147 producători respectiv crescători. Dintre producători 66 sunt înscrişi individual şi 82 sunt înscrişi sub formă de cooperative. Aceste cooperative însumează un total de peste 15.000 asociaţi.

Banatul este astfel singura regiune a ţării, unde ţăranii crescători iau parte activă la export. Datorită acestui fapt zootehnizarea regiunii a făcut progrese mari şi în această ordine, Banatul stă în fruntea tuturor provinciilor ţării. Dar nu numai în această privinţă avem rezultate de înregistrat, ci, ce-i mai îmbucurător şi naţionalizarea comerţului a făcut aici cele mai mari progrese.

Cei mai mari şi cei mai mulţi exportatori de origine etnică română îi are Sindicatul din Banat.

O altă particularitate a exportului de animale din Banat, este, că exportatorii sunt cu toţii numai români şi şvabi.

O bună parte a exportului este executată direct de producători, dar şi cealaltă parte este executată de comercianţi, cari sunt fie şi producători în acelaş timp, fie că s'au ridicat din mijlocul producătorilor. Acestor

IMPORTANȚA EXAMENULUI PSIHOTEHNIC IN PREGĂTIREA PROFESIONALĂ

Reformele noui și binefăcătoare pentru toată viața și activitatea poporului român, reforme inspirate dintr'un înalt gând binevoitor al celor cari conduc astăzi Statul nostru, au pătruns și în viața celor mai muncitoare și mai modeste pături sociale dela noi, în viața meșteșugarilor români.

Acești muncitori harnici și cinstiți, cari au muncit cu râvnă și abnegație, cari au știut să facă din produsul muncii lor un produs de artă care să fie, pe rând, admirat și folosit, acești lucrători încep să întrevadă zorii unei vieți mai însorite.

Rând pe rând, binefacerile, cari privesc sănătatea, munca și odihna muncitorilor, au început să se realiezeze în diferitele dispensarii medicale, colonii de vară, cămine de ucenici, legi privind ocrotirea muncii meșteșugarilor români, diferitele expoziții internaționale, legi privind ocrotirea muncitorilor în fabrici și ateliere, iar, de curând, s'au tradus în fapt gândurile bune pentru înveselirea vieții prin întrebuințarea timpului liber al muncitorilor: „MUNCA ȘI VOE BUNA" îngrijește de educația sufletească a celor cari muncesc, contribuind la ridicarea moralului de care se simte atâta nevoe.

Reformele acestea nu ar avea o rațiune dacă regulamentele privitoare la pregătirea profesională a meșteșugarilor nu s'ar reînoi. Grija marilor conducători ai muncitorimei se concentrează astăzi asupra unei prefaceri radicale în diferitele etape care alcătuesc educația profesională a meseriașului.

Ucenicia este foarte atent studiată de cercurile cele mai restrânse; conferințele internaționale ale muncitorilor, în desbaterile cele mai intime, se interesează de această mare problemă. La noi, ucenicia a devenit o chestiune de prim ordin; pe ea se bazează întregul viitor al meseriilor și destinul meseriașului însuși.

Şcolile pentru educaţia profesională au început să se înmulţească şi să privească mai de aproape formarea bunului meşteşugar; în afară de practică, mai este nevoe şi de teorie pentru ca bunul technician să se poată desvolta.

Pentru ca această desvoltare să se facă în condiţiuni optime, se cere astăzi un larg sprijin din partea psihologiei.

Importanţa psihologiei în viaţa practică creşte, pe zi ce trece, în raport direct cu rezultatele pe cari le aduce aplicarea ei în domeniul activităţii umane.

Pentru ca un bun meşteşugar să fie mulţumit de munca lui şi să aibă satisfacţiile unei vieţi mereu în ascensiune, trebue să fie născut cu aptitudini pentru profesiunea aleasă; numai astfel el va lucra mereu cu plăcere şi va contribui la perfecţionarea meseriilor în genere, reuşind să se situieze în rândul profesioniştilor de vocaţie.

Grija psihologului ales pentru examinarea aptitudinilor viitorului meşteşugar va fi să orienteze pe fiecare candidat la meseria care convine însuşirilor cu care acesta este înzestrat dela natură; în felul acesta meseria va deveni un mijloc de realizare a personalităţii muncitorului şi va face un corp unitar cu viaţa şi aspiraţiunile acestuia.

Şomajul muncitorilor, creiat de nemulţumirile acelora care au greşit alegerea meseriei potrivite lor, va fi astfel înlăturate; vagabondajul muncitorilor dela o meserie la alta va fi exterminat odată cu marile cheltueli şi pierderi ale patronilor din fabrici şi ateliere.

Sănătatea meşteşugarilor nu va avea de suferit, îndată ce aceştia vor fi bine selecţionaţi. Psihologia, prin cercetările şi rezultatele la cari a ajuns, face posibilă orientarea fiecăruia către meseria care-i convine, dar poate să şi selecţioneze, din rândurile celor orientaţi, pe aceia cari vor putea suporta la maximum asperităţile muncii.

In felul acesta, cei cari nu vor fi dotaţi, fiziceşte, cu prea multe calităţi, vor fi îndreptaţi către locurile care pot să le ferească sănătatea de debilitate şi să prevină eventualele accidente de muncă.

„Legea pentru pregătirea profesională şi exercitarea me-

seriilor" din 30 Aprilie 1936 prevede un *examen psihotehnic* pentru ucenicii din toate categoriile de meserii.

Articolele din lege sunt succinte, dar ele pot fi desvoltate într'un regulament mai amplu care să impună educatorilor orientarea și selecționarea acelora pe cari doresc să-i inițieze în tainele meseriei lor și în mâinile cărora se află viitorul meseriilor românești.

A încerca să mulezi un material care se împotrivește artei tale înseamnă a munci zadarnic și a-ți pierde timpul în încercări care-ți aduc numai decepții.

Educatorul care va avea în mâna sa un elev înțelegător și cu dragoste de meserie va reuși să transmită toată arta sa ucenicului încredințat; el va avea satisfacția unei munci rodnice și mulțumirea realizării răspunderei sale.

Armonia născută din înțelegerea sufletească a maestrului și a ucenicului, va fi transmisă mai departe lucrătorului și patronului său. In felul acesta se va pune capăt discordiilor ordinare, iar conducătorii muncitorimei vor putea aplica legile binefăcătoare mult mai ușor, căci ele vor fi înțelese și respectate de cei care iubesc munca și progresul: de patroni, meșteri și lucrători.

Examenul psihotehnic se impune deci, prin valoarea rezultatelor sale, ca o bază solidă în pregătirea profesională.

Ucenicii, înainte de a contracta angajamente cu meșterii patroni, sunt obligați prin lege să treacă examenul psihotehnic, atât de binefăcător pentru ei, pentru patroni și pentru societate. Examenul acesta se va ține la Oficiile de Orientare profesională, pendint de Institutele Psihotehnice din Țară și atașate pe lângă fiecare Cameră de Muncă.

Obligativitatea examenului trebuie înțeleasă în adevăratul ei scop: Nu se urmărește îndepărtarea candidatului dela o meserie, căci orice solicitant va fi satisfăcut, recomandându-i-se o profesiune pentru care va avea mai multe aptitudini; se urmărește însă plasarea tuturora în cele mai potrivite locuri conforme construcției lor psihice și fizice, precum și orientarea lor către profesiunile cele mai bine cotate pe piața muncii. Astfel candidatul își va avea existența asigurată, căci nu va învăța o meserie care să nu-i aducă și un profit material;

fiecare candidat la muncă, fie el cât de lipsit de aptitudini, va fi folosit într'o profesiune oarecare.

Meşterii-patroni vor înţelege să-şi trimită ucenicii la examinare pentrucă, numai în felul acesta, munca lor va putea da roade alese; în afară de aceasta, accidentele de muncă devenind tot mai rare, iar dragostea pentru meserie a ucenicului crescând din ce în ce, patronul nu va avea decât să profite.

Examenul psihotehnic va fi însoţit şi de un examen medical, care va uşura mult orientarea profesională pe care o va face psihologul.

Tot pe principiile psihologiei se bazează întreaga raţionalizare a muncii. Condiţiile de muncă, mijloacele de muncă, individul care munceşte, toate acestea sunt subiectele psihotehnicei contemporane.

Graţie introducerei şi folosirei principiilor psihologiei în muncă, se lucrează astăzi în condiţiuni cu totul satisfăcătoare; adaptarea instrumentului de muncă la conformaţia şi funcţiunile omeneşti este una din marile realizări, pe care le aşteptăm pe viitor, din ce în ce mai perfecţionate.

Dorim ca noile înfăptuiri privitoare la munca naţională şi mai ales la munca meseriaşului român, să fie cât mai curând realizate, pentruca, pornind spre un nou an de muncă, să mergem cu încredere în conducătorii noştrii, în legiuirile lor şi în viaţa care, pentru lumea muncitorească, va lua un aspect nou de soare şi lumină.

EUGENIA CONSTANTINESCU
Licenţiată în Filosofie
Absolventă a cursurilor Institutului Psihotehnic
din Bucureşti

DE FLORII

Am plecat cu Iliuță și cu dascălul din sat
Ca s'aducem sălcioară dela moara lui Pâsat, —
Am cotit, toți trei, zăvoiul fatii Lenii din hotar
Și-am ajuns la iazul morii ce de mult n'are morar.
Ne-am oprit puțin pe punte și privim în apa clară:
Pestișori micuți se scaldă'n apa soarelui de seară,
Apoi fug, bătând din coadă spre prundiș de se ascund, —
Un rac merge 'ncet, agale, de-andăratelea, pe fund.
Dascălul, să i zic pe nume: moș Lisandru veteranul,
Cum ajunse'n umbra morii, își întinse jos sumanul
Și trântindu-se pe dânsul, făcu semn să stăm și noi.
Ne-așezarăm și-l rugarăm să ne spună „din război".
El se scărpină în barbă și ne zise: — „Mari strengari!"
Căută apoi tutunul, puse'n pipă fire tari,
Scoase cremenea și-aprinse, pufăind mereu pe gură,
Iară fruntea-i se brăzdează de durere și de ură.
...Și ne-a povestit moșneagul câte foate de război,
Incheind: — „Pentru orfanii și văduvele'n nevoi,
Strângem la bisericuță, ban cu ban, obol creștin,
Iar la lună, agoniseala o trimitem lor din plin".
După ce am rupt crenguțe verzi, de salcie plefoasă,
Am zorit și înserarea ne-a cuprins în sat, acasă.
Iară azi de dimineață, de Florii, cum ne-am trezit,
Satu-am colindat în cântec, — primăvara am vestit.
Când am terminat umblatul de moșneag am fost chemați:
— „Asta este partea voastră... ați muncit, o meritați!"
Dar Ilie și cu mine i-am răspuns, așa, de-odată:
— „Ține banii și trimite-i la orfani, ei nu au tată."
— „Dac'ar fi toți copilașii tot așa cum voi simțiți
N'ar mai fi săraci în țară și orfanii sdrențuiți.
Dați copii, căci darul vostru e un dar ceresc, dați vouă,
Tot ce dați în lumea asta veți avea 'ntro lume nouă."
Și bătrânu - albit de vreme, capu'n palme ne-a luat,
Sărutându-ne pe frunte, din tot sufletul, curat.
... Am plecat cu Iliuță tot privind 'napoi la dânsul
Cum stătea în pragul tindei și cu palma-și ștergea plânsul.

de **AL. I. OGRINJEANU**

BĂIEŢICĂ

(*Nuvelă*)

Credeau că sunt numai ei doi pe tot cuprinsul pământului: El şi ea. Erau muncitori, lucrau împreună la un atelier de cartonage şi erau cei mai cuminţi dintre toţi tineri înşiruiţi la mesele de lucru. S'u împrietenit prin sticleţeul şefului de atelier, dintr'o colivie spânzurată deasupra cuptorului. Toată vara, în fiecare dimineaţă, s'au întâlnit, aducând câte ceva de mâncare păsăricii.

— Azi, ce ai adus? înrebă ea, privind mai mult în jos.

Smochine... Dar d-ta?

— Zahăr...

Atât vorbeau şi, dacă se mai întâlneau, în timpul zilei prin curte, se salutau, zâmbind.

Luni de zile ochii lor se căutau şi se îmbiau reciproc, fără ca gurile lor să rostească o vorbă peste scurtul dialog obişnuit. Gândurile li se frământau, concepând planuri de întreţineri mai lungi, cu declaraţii sentimentale, dar gurile rămâneau mute, ferecate de timiditatea născută din cinstea lor sufletească. Nici unul nu cutea să-şi spună dorul. Une-ori veneau abătuţi, când unul, când celălalt. Ea lăsa prvirea 'n jos, El scotea un oftat prelung, prin care părea să-şi spună tot păsul. Alte ori, grăbiţi să aştearnă hrana sticleţelului, degetele li se atingeau, tremurânde. Atunci El bolborosea încet: „iartă-mă".. şi 'ntorcea privirea, vinovat, pe când Ea, tot mai încurcată, pleca repede spre masa de lucru. După asemenea întâmplări, câteva zile păreau că nici nu se cunosc. O răceală pudică intervenea între dânşii.

El şi Ea erau singuri, ori aproape singuri, pe lume. Amândoi vedeau în sticleţelul şefului de atelier, pe cineva scump, pe care-l iubeau, aşa cum se iubeau şi ei. Păsărica se numea Băieţică. Când, dimineaţa, fiecare-l striga: „Băieţică", răspundea cu un singur tril ascuţit şi dulce, pentru că în amândoi vedea un singur suflet, pe care nu l-ar fi desprins niciodată.

Se iubeau toţi trei: El, Ea şi Băieţică.

Povestea lor era simplă: El, fiul unor ţărani cari se sfârşiseră cu doi ani mai înainte. Venit de departe, rămăsese în Capitală, după ce învăţase o meserie.

Terminase armata de trei ani şi lucra în atelierul acela. Nici Ea nu mai avea părinţi: muriseră încă pe vremea când era copilă; tatăl, într'un accident la o fabrică de metalurgie,

iar maică-sa de oftică. Fata avea optsprezece ani şi şedea la o mătuşe, căreia îi dădea aproape toţi banii ce-i câştiga. Cât despre sticleţel, mititelul de Băieţică, nu se ştia de unde venise; probabil, din cer..

Făptura lui graţioasă avea ceva dumnezeesc în ea; era mic, firav şi sprinten. Odată, în viaţa lui, fusese poate, liber. Poate... Adesea îl apuca dorul de libertate, nostalgia lanurilor verzi. Atunci plângea, scotea suspine lungi, duioase, şoapte încordate pe fire de argint, spunând oamenilor povestea lui: cum fusese prins, cât de mult dorea libertatea şi freamătul frunzişului din pădure..., iar oamenii, ascultându-l, credeau că el cântă.. Obsesia libertăţii îl stăpânea mereu. In schimb era confidentul celor doi îndrăgostiţi.

Când se întâmpla ca unul să vie mai de vreme cu mâncarea. se rugau fiecare de Băieţică să le comunice dragostea şi aleanul. Poate că el îi servea, dar limbile lor nu se înţelegeau şi cei doi îndrăgostiţi sufereau mai departe, tăcuţi.

Intr'o seară, El se hotărî să-şi împărtăşească gândurile. iubitei. Simţea că numai poate să se stăpânească, că se sufocă sufleteşte. De aceea plecă, înaintea tuturora, din atelier şi se postă în strada pe unde avea să treacă Ea. Curând şi apăru. O urmări la început cu privirea, apoi porni după dânsa şi o ajunse la o cotitură. Deşi nu-l vedea încă, Ea îi simţi apropierea, iar când El îi spune: „bună seara", turburat, Ea tresări de emoţie. Se opriră în loc şi priviră, tăcuţi, în pământ. Işi vorbiră în gând, mai mult şi mai limepde, decât ar fi făcut-o avea, încât, când el îi spuse „te iubesc", Ea răspunse, simplu cum se răspunde de veacuri: „şi eu". Clipa fusese prea duioasă, bucuria le umezise ochii şi-i făcu fericiţi. In seara aceia vorbiră cât ar fi trebuit să vorbească atâta amar de luni.

Când s'au întâlnit în dimineaţa următoare, în faţa colivie lui Băieţică, erau înţeleşi. După o vreme se uniră. Şeful de atelier le dărui pe Băieţică, singurul martor al iubirei lor.

— Băieţică!...

In fiecare dimineaţă, la pleacrea de-acasă, ori seara, când se înapoiau, sticleţelul se auzea strigat:

— Băieţică!...

Cele două glasuri, pentru Băieţică, erau unul şi acelaş, aşa cum apucase să le cunoască. El le răspundea numai cu un suspin, poate cu suspinul pentru sfânta libertate pe care într'adevăr o dorea, singurul lucru pe care l-ar fi fi cerut dela stăpâ-

nii săi. Dar rămânea neînțeles: cei doi fericiți nu se gândeau la fericirea lui.

— Băiețică e prietenul nostru! spunea uneori bărbatul.

— Visul nostru! răspundea femeia mulțumită.

— Dragostea noastră...

— Copilul nostru!..

Băiețică sburda, neastâmpărat prind cușcă. Le înțelesese dorul și iubrea, îi unise, dar dorul lui de libertate, oamenii nu-l înțelegeau. Sfânta libertate!.. Libertatea lui, pentru care oamenii sunt prea mici ca s'o înțeleagă!.. Băiețică îi ierta, în bunătatea lui de pasăre miloasă.

Trecură luni de când cei doi tineri se unire. Era într'o duminică dimineața și ei întârziau în culcuș, mulțumiți de libertatea zilei de odihnă. Făceau mici planuri: ce vor mânca în acea zi, unde se vor duce și cum se vor folosi mai bine de libertate.

Cum ședea, mulțumită la pietul iubitului, femeea prinse a plânge ca din senin. El tresări:

— De ce plângi, draga mea?

Ea nu răspunse.

— Spune-mi pentru ce-ți sunt umezi ochii?

Atunci gura i se deschise ca pliscul unui pui golaș și rosti două silabe: ma-ma.

— Vei fi mamă?

— Da...

Fu o îmbrățișare firească și sfântă. Vor avea un copil altul decât Băiețică, mititelul care acu sburda deasupra lor mulțumit. El le înțelesese, desigur, fericirea și lua parte la ea; dar...

— Băiețică, flăcăule, ce ai tu astăzi, ce-ți lipsește?

— Mă mir, zise femeea, apă are...

— Și mâncare?

— Toate, din belșug..

El, privind, însă, mai cu băgare de seamă în ochii sticletelului, văzu cele două boabe de mărgean umezite. Doi stropi de sânge străluceau pe acest ghemuleț de puf colorat. Atunci parcă-i înțeelse suspinul:

— Setea de libertate..., șopti El.

— Foamea de libertate.., adăogă Ea.

— Să-i dăm drumul...

— Da..,

— Să-l eliberăm în ziua când copilul nostru își anunță sosirea în lume, când sufletele noastre se contopesc și mai mult, pentru fericirea lui.. Să-i dăm drumul copilului acesta, să guste libertatea, freamătul codrilor, aurul holdelor, mirajul sferelor cerești!.. Să-i dăm drumul!..

Așezară repede, colivia cu fereastră, cu portița deschisă în afară, și, îmbrățișați pândiră momentul fericit.

Băiețică se retrăsese într'un colț. Pieptul lui sălta de emoție: emoția libertății. Par'că nu-i venea să creadă. De când se știa, se îndoia de bunătatea celor ce-l stăpâneau cu forța. I se părea că visează. Incepu să ciripească să sburde și să se însuflețească peste măsură. Cu toate că tot nu credea într'o libertate dobândită atât de ușor. Poate că dincolo de portiță se află o colivie mai mare, cu zaplazuri înflorite și cu adieri de zefir...

Neîncrezător se apropie de portița deschisă, atât cum n'o mai văzuse vreodată. In fața lui era, cu adevărat, aer liber și raze calde de soare. Peste uluci zări salcâmii înfloriți, liliac mirositor și un cer senin, nesfârșit. Pe acela îl dorea.

— Haide!.. Curaj, băiatule, o mică încordare, și te vei simți sus, sus de tot, la Dumnezeu!..

Atunci Băiețică țâșni, ca o lumină vie, până'n vârful salcâmului. Ea, înmărmurită de emoție, șopti cu părere de rău:

— S'a dus!..

— Da, s'a dus, fără să se mai uite înapoi, fără să-și ia rămas bun...

Ochii lor lăcrămară de mulțumire. Uitând de copilul care se duse, vorbiră de cel ce avea să vină. Și adormiră, îmbrățișați.

Când se deșteptară, văzură pe Băiețică în colivie. Era înfrânt. Revenise, trudit. Nu mai putuse sbura decât până în salcâm. Atât. Aripile nu rezistau pasiunii lui; erau prea slabe. Aripi frânte, avânt învins... La ce-i mai era bună libertatea, dacă oamenii încarcerându-l, uciseseră în el forța!.. Trăise până atunci numai cu speranța într'o eliberare. Acum această speranță s'a spulberat... Se aciui într'un colț, mut, cu pleoapele căzute, covârșit de emoția libertății care-l răpuse. Nu mai mâncă nimic în ziua aceia, nici nu se clinti din colțul lui. A doua zi la fel. Abea a treia zi Băiețică mișcă o singură dată căpșoru-i de puf, ca să-l așeze mai bine într'o rază de soare.. Și, astfel muri...

PETRE BELLU

„CLOPOTUL BIETULUI PĂCĂTOS"

Această ciudată denumire a fost dată unui clopot dela biserica Sf-ta Maria Magdalena din Breslau (Germania) a cărui legendă sună astfel:

Acum vreo cinci sute de ani, un turnător se apucase să construiască un clopot pentru numita biserică. Intr'o zi, când tiparul era gata şi metalul topit ca să-l poată turna, meşterul a fost chemat grabnic într'un loc şi nevoit să întrerupă lucrul. Plecând, el lăsă de pază un ucenic, spunându-i să nu se atingă de cuptor. Dar abia întorsese spatele, ucenicul, neastâmpărat ca orice copil, umblă la cuptor şi spre marea lui spaimă, văzu deodată metalul înroşit, revărsându-se asemenea unui şivoi de foc în groapa în care se găsea tiparul clopotului.

Ingrozit de fapta lui, el alergă strigând nebuneşte după stăpânul său. Acesta când intră şi îşi văzu munca distrusă, lovi cu atâta furie pe băiat, încât nenorocitul se prăbuşi fără viaţă la picioarele sale.

Când metalul se răci, meşterul îl scoase din formă şi spre marea lui uimire şi bucurie, constată nu numai că nu era stricat, dar că avea o suprafaţă netedă şi frumoasă şi un sunet de o puritate şi o dulceaţă neobişnuită. Cuprins de remuşcări pentru fapta făcută, se duse imediat şi se predă autorităţilor, acuzându-se de omorul ucenicului. Legea îşi urmă cursul şi pedeapsa fu împlinită şi primul om pentru care bătu clopotul, chemând pe credincioşi să se roage pentru sufletul lui, fu însăşi meşterul care-l făurise. De atunci au trecut cinci sute de ani şi cu toate că clopotul a fost botezat, clopotul Sfintei Maria, creştinii din Breslau, când îi aud glasul sonor şi cristalin, îşi spun cu un fel de teamă: „Auzi clopotul bietului păcătos".

EPIGRAME

D-lui VIRGIL MOLIN
preşedintele Uniunei Cam. de Muncă

Peste Cameri Preşedinte
Vrea să dea vremea 'nainte;
Cât ar zice: unul doi
Oamenii să-i facă, noui.

D-lui TEODOR STROJA
preşed. Camerei de Muncă Bucureşti

La Camera de Muncă
Din Urbea 'mpărătească
A dat — Stroja — poruncă,
Să nu se mai... ciupească.

D-L ŞEF DE CABINET

Fapte trăite sub vechiul regim politicianist

Mai anul trecut, necazurile m'au purtat la un minister (cetitorii sunt rugaţi să nu bănuiască că am fost la Muncă), unde aveam ceva treburi cu secretarul general.

Pentru ca să ajung însă la el, m'am adresat, după cum e obiceiul, d-lui şef de cabinet.

Domnul şef de cabinet, este un tip puţin comun. Nu prea înalt, nici grăsuliu, are capul mare, înzestrat cu o coamă neagră şi puţin creaţă.

Costumul gri cu care e îmbrăcat d-l şef de cabinet, este croit după ultimul jurnal.

Pantalonul un vis, un juvaier, o dungă.

Din buzunarul dela piept al hainei d-lui şef, ies colţurile unei batiste de mătase, culoarea liliacului, îmbuibată cu parfum puternic.

In picioare poartă pantofi albi de antilopă cu boturile roşii.

Mă prezint d-sale cu tot ceremonialul cuvenit. D-l şef de cabinet mă ascultă, surâde binevoitor, apoi:

— Imi pare bine, vă rog luaţi loc.

Ocup un scaun între două doamne. Ambele îşi fac vânt cu gazete, răcorindu-şi feţele îmbujorate de căldură.

Biroul d-lui şef de cabinet este de stejar masiv. Două călimări şi tamponul de cleştar, creioane sumedenie, aşezate frumos pe un suport.

Două telefoane, câteva cărţi şi o colecţie întreagă de jurnale toate frumos împăturate.

După felul cum doamnele accelerează nervoase, foile de gazete, se pare că aşteaptă cam de multişor.

Imi scot jurnalul, simulând că-l citesc, dar în schimb privesc cu multă atenţie, tipul d-lui şef de cabinet.

Băiat simpatic...

Domnia sa pare transportat, se mişcă uşor, îşi întinde picioarele, apoi îşi apleacă capul pe spate, sprijinindu-şi coatele de speteaza scaunului.

Priveşte în tavan.

Unde s'o fi gândind, mă întreb eu, pare a fi mulţumit, surâde, probabil că şi-a adus aminte de ceva, care îi face plăcere.

Cască. Sunt sigur că astă noapte nu a dormit acasă, apoi întinde braţul, ridică receptorul şi după ce învârteşte de câteva ori, cu unghia dela degetul mic rotiţa, căutând numărul dorit, începe dulce:

— Eu sunt păpuşo, cum te simţi, ai văzut pe Nicu?

Apoi tot el răspunde:

— Da, sigur, se poate, am să vorbesc cu ministrul, pe onoarea mea, să nu ai nici o grijă, pe cuvântul meu de cavaler. Apropo, bine că nu am uitat, te văd diseară, nu avea nici o grijă, sărut ochişorii.

Convorbirea s'a terminat, d-l şef de cabinet îşi ocupă vechea poziţie, picicarele întinse, capul pe spate, privirile în tavan.

Doamnele schimbă priviri între ele, îşi fac vânt, iar eu îl privesc hoţeşte pe deasupra gazetei.

In timpul acesta un camerist, cam de două ori mai în vârstă de cât d-l şef se apropie sfios, se apleacă la urechea d-sale, îi spune ceva:

D-l şef se încruntă, îşi duce degetul la frunte, apoi după un minut de gândire:

— Spune-i că nu sunt aici.

— Domnule şef, vă rog...

— Ieşi afară măgarule, nu mă plictisi; apoi d-l şef... cască.

Un ţârâit strident de telefon. De astădată d-sa vorbeşte cu exteriorul:

— Da eu, a bonjour mămiţico, sărut mânuţele, spune păpuşo, serios? nu mă înebuni, ha, ha, ha, bravo. Taci din gură, se poate da, la Snagov, până la patru, cu Mimi, Tanţi, Picu, şi cu dobitocul ăla de Alexandrescu, cumnatul ministrului. Bine, splendit, bun atunci la 9, pa mămicule; apoi d-l şef îşi reia poziţia atât de favorită.

Dar nu are timp să se aşeze când iată că îl deranjează un drac de fată, care cum vine se şi aşează pe colţul biuroului, bălăbănindu-şi picioruşele, încălţată într'o pereche de pantofi împletiţi în cureluşe albastre:

— Spune puiuile. ce ai făcut cu chestia noastră?

— Aranjat, şi d-l şef, ca să o convingă şi mai bine, face un gest cu mâna prin aier, apoi către fată:

— Sună te rog.

Uşa se deschide şi apare cameristul:

— Dumitre, două cafele și două țigări regale fără carton, ai venit?

Mă uit la ceas e 12. Aștept de o oră și mai bine.

Imi i-au inima în dinți și după ce îmi așez jurnalul în buzunar, mă ridic.

— D-le șef, sunt cam grăbit, nu am timp și e târziu...

— Da, sunteți grăbit. Ha, da, da, vă rog să mai așteptați sau să veniți la ora unu. D-l șef de cabinet vorbește cu mine par'că am fi la teatru, merită pălmuit, nu altceva. Simt că înebunesc. Am așteptat un ceas și mai bine și să mai aștept încă unul, turbez.

Intr'o clipă cântăresc ce am de făcut și ajung la concluzia că tot e mai bine să aștept decât să alerg pe stradă pe căldura aceasta de iad din miezul zilei.

Din nou îmi scot jurnalul. De astă dată privesc și pe fată.

Amândoi vorbesc în șoapte, tainic, aplecați unul spre altul. Cucoanele de lângă mine, stau atente gata să prindă ceva din convorbirea lor.

Insfârșit, Dumitru intră cu tava pe care se află cestile cu cafele. Țigările sunt așezate pe farfurioare.

D-l șef scoate din sertarul biuroului mașina de aprins și cu un gest grațios aprinde țigarea fetei, apoi pe a lui și ambele capete plutesc în nori de fum.

E ora 12 și jumătate. Lulu, (căci așa o chema pe fată) a plecat, d. șef a rămas singur, iar doamnele asudă sub presiunea aierului cald.

In sfârșit, d-l șef, începe să facă lista audiențelor.

— Numele d-voastră doamnă?

— Mă rog domnule, Angelica Georgescu.

— Ce doriți să vorbiți cu d-l secretar general?

Doamna se scoală greoi și se apropie de biroul d-lui șef.

O privesc pe deasupra jurnalului. O masă de carne și de grăsime, acoperă rochia de mătase.

După ce a terminat de comunicat d-lui șef, revine pe scaunul care scârțâie sub greutatea corpului.

Cealaltă doamnă se numește Pipița Costăchescu și a venit la d-l secretar general, că o cunoaște pe doamna d-lui, au învățat acum 30 de ani în urmă la același pension, și pe deasupra d-l secretar general, mai e și prieten cu băiatul lui socrusu.

Scoate din poșetă o scrisoare pe care o arată d-lui șef. E dela d-nul senator Vârtășescu, care e prieten bun cu bărbatusău.

O adevărată poveste.

In sfârșit, îmi vine rândul și mie.

D-l șef mă privește chindorâș, probabil pentru că l-am deranjat adineaori.

Ii spun din nou cine sunt, ce vroi și după ce mă privește lung, lasă să-i scape printre dinți cuvintele:

— De domnule, eu știu... să văd..., da să văd.

Așa ca și când eu îi ceream lui ceva.

Unul fără cinci. D-l șef de cabinet se scoală, își potrivește cravata, își aranjează batista, se încheie la haine, tușește de vreo trei ori, apoi către noi, ca și când am fi mâncat vreo dată cu el dintr'o strachină.

— Așteptați, mă duc la secretarul general, să vă anunț, și iese.

Inima îmi bate cu putere, acu e acu, și fără să vroi, îmi așez și eu batista, îmi pun în ordine cravata, îmi închei nasturele dela haină și aștept.

Nu simt însă că ușa se deschide.

Inima mea nu mai bate, mă scol în picioare, să aflu mai iute rezultatul.

D-l șef se așează pe scaun, își întinde picioarele, își apleacă capul, privește în tavan, fredonează un tango, apoi:

— D-l secretar general a plecat de o jumătate de oră, veniți mâine.

— Ptiu, firai al dracului de pârlit. Pe onoarea mea, d-le, imbecilul ăsta, înainte de a fi șef de cabinet, acosta seara femeile oamenilor prin Cișimgiu, și plec înjurându-l în gândul meu, ca pe cel din urmă borfaș pe care l-am întâlnit în viața mea.

GH. MORARU

DESPRE PRIETENIE

Greerul a devenit prietenul furnicii, abia atunci când avea nevoe de cămara ei. Omule, ferește-te de „greer".

*

Unii se declar prietenii tăi, până ce le-ai satisfăcut un anumit interes. Uneori aceștia revin oridecâteori au interese pe cari tu le poți îndeplini.

GRABA STRICĂ TREABA

Lucram într'o tipografie din provincie. Într'o zi se iveşte o lucrare foarte urgentă. Toţi culegătorii fuseseră concentraţi încă de luni dimineaţa. Trăgeam ca nişte disperaţi, căci lucrarea trebuia predată vineri la prânz. Sosi ziua de joi. După amiază urma să intre ultima coală la maşină, iar noaptea treubiau făcute lucrările de legătorie.

Nici nu terminasem ultimele corecturi, când se auzi vocea şefului:

— Ultima coală este gata, se poate lua la maşină!

Bietului tipăritor nu i se dădea măcar nici timpul necesar ca să-şi facă potrivelile.

— Hai, pune o coală, două, şi dă-i drumul, îi zise şeful, stând de capul lui.

Doi culegători făceau ultima revizie, iar puitoarea îşi luase poziţia la maşină, gata să pună colile. Directorul se învârtea şi el în jurul maşinei, îmboldind mereu:

— Hai, gata, gata, băeţi, daţi-i drumul mai repede, timpul costă bani!

Tipăritorul ia călfuţa, bate forma, închide, şi cu un „gata" prelung pronunţat, porneşte maşina.

N'au trecut decât câteva minute, când deodată se auzi o hârjietură, o lovitură, un sgomot infernal, produs ca de un trăsnet căzut din senin. Tipăritorul, directorul, şeful şi toţi cei prezenţi sar în faţa maşinei. Ce dezastru se înfăţişează privirilor speriate!

Forma sărise din maşină. Liniile, cifrele, albitura şi tot restul materialului, se adunase într'o impresionantă grămadă în faţa maşinei.

Feţele tuturora se lungiră, holbând ochii la grămada

de fiş. Cel dintâiu care îşi regăsi graiul fu directorul:

— Nenorocitule ce-ai făcut? Ce facem acum? Cum să mai livrăm lucrarea?

Tipăritorul înghite, se apleacă şi cercetează cauza nenorocirii.

Cu voce slabă îngână apoi: S'a uitat a se pune închizătoarea rămcii. Apoi izbucneşte mânios: „Da, nici nu se putea altfel. Aceasta este urmarea iuţelii şi a zorului exagerat. Fără să vrei te zăpăceşti, când vezi atâta lume în jurul tău!"

Gălăgia şi reproşurile erau de prisos de acuma. Cu toţii am început să adunăm în grabă „fişul" din faţa maşinei.

Cu ore „suplimentare" şi cu o nouă tragere turbată, am recules în noaptea de joi coala, iar vineri a fost imprimată, sâmbătă îşi făcu legătorul datoria, iar duminecă la prânz se făcu expediţia.

Şi astfel totul se termină cu bine, dovedindu-se însă şi cu acest prilej că „graba strică treaba".

Munca are avantajul de a scurta ziua şi de a lungi viaţa.
(Dideroz)

Om întreg, perfect, este acela care-şi îndeplineşte îndatoririle din datorie către muncă. *(Kant)*

Mai întâiu îndatorire la muncă, apoi dreptul la răsplată.
(Dinicu Golescu)

Numai perfecţiunea prin lucru, face oţelul superior fierului *(Epitect)*

Educaţia cu care copilul intră în viaţă, se resimte până la vârsta cea mai înaintată. *(Solomon)*

Cel mai mic lucru să-l faci cu cea mai mare ardoare.
(Goethe)

PLUMBUL

Plumbul avea doi copii: litera pentru tipar şi glontele de puşcă.

Indată ce au început să se mai înalţe niţel, tatăl lor îi chemă şi le grăi astfel:

— Copiii mei, duceţi-vă în lumea largă. Siliţi-vă să iasă oameni din voi. Voiu vedea mai târziu, care din voi va aduce mai multă laudă numelui nostru. Care va fi cel mai vrednic, acela va fi copilul meu favorit şi iubit.

Copiii au plecat în lume şi nu s'au mai întors acasă până după o sută de ani.

Plumbul întrebă pe fiul său glontele:

— Iubitul meu fiu, ce-ai făcut tu prin lumea largă, pe unde ai umblat?

Glontele răspunse milităreşte:

— Am devenit o putere înspăimântătoare. Pe cel ce a venit în faţa mea şi nu s'a supus, l-am străpuns. Am omorît milioane de oameni, naţiuni întregi.

Bătrânul, mâhnit, răspunse: Frumos! frumos!...

După aceea întrebă pe literă:

— Dar tu ce-ai făcut?

— Tată, eu nu mă pot lăuda cu biruinţe războinice. Principiul meu a fost pacea. Ca şi soarele am aruncat raze de lumină asupra lumei. N'am omorît neamuri, din contră, am reînviat popoare muribunde.

Inima plumbului se înveseli cu totul. Cu o liniştе prefăcută răspunse: şi aceasta e frumos.

Copiii mei, nu vreau să vă supăr pe nici unul, nu hotărăsc acum ale cărui fapte sunt mai mari. Vă spun numai atât: duceţi-vă din nou în lumea mare şi după câteva sute de ani când vă veţi întoarce, voiu hotărî.

Cei doi fraţi au plecat din nou.

După câteva veacuri litera s'a înapoiat singură la casa părintească.

Bătrânul a strâns-o la piept.

— Dumnezeu te-a adus, dar unde este fratele tău glontele? o întrebă ei.

Litera tăcea.

Bătrânul bănuia ceva rău.

— Ce-ai făcut copilul meu?

— Cel mai mare rău posibil, tată.

Bătrânul pândea cuvântul.

Litera-l pronunţă.

— „Mi-am omorît fratele"...

Faţa bătrânului se însenină. A mângâiat capul literei şi cu multă dragoste zise:

— Tu eşti, fiule, copilul meu iubit!...

DESPRE PRIETENIE

Prietenia e ca o floare, pe care unii o pun la butonieră să se fudulească cu ea

*

Minciuna este zeita ocrotitoare a falsei prietenii.

*

Prietenia e ca o torţă uriaşă, care, oricât este bătută de vânt şi ploi, continuă să ardă, în ciuda acestora.

*

Prietenia nu cunoaşte margini de sacrificiu.

*

Prietenia e ca şi văpaia cărbunilor, durează până ce aceştia se prefac în cenuşe.

*

Prietenia are urechi numai pentru sunetul coardelor sufleteşti nu şi acela al banilor.

PUȘTIUL

Sub razele soarelui, ale lunei lui cuptor, lucrătorii cărau, potriveau și nituiau fier de fier, să întregească un triunghiu mare și greu.

Ucenicul care înroșea niturile, până la alb; negru ca un drac; cu căldura cărbunilor în față și a soarelui în creștetul capului, mai avea timp ca odată cu fierul roșu, să arunce și câte-o glumă, de care cei mari făceau mare haz. Apoi băteau cu ciocanele: pac, pac, pac, paca, paca... până ce rotunjeau nitul. După aceia altul ș'altul, încheind bucată de bucată, înveseliți de snoavele copilului, până ce forma namila de fier, înaltă cât o casă.

— Ia mai spune una pușliule, îl încurajeau lucrătorii. Sau:

— Fac prinsoare că nu mai știe, îl provocau ei, râzând.

Prichindelul se unfla în pene de importanța ce i se da, sau se uita chiondârâș, dacă i se punea imaginația la îndoeală.

— Apăi știu eu! răspândea el. V'ați învățat cum se învățase cățeaua la prune! Și aruncând nitul, care pocnea asvârlind zeci de scântei, striga: Prinde-l!.. Nu cu cleștele, mă! cu laba, dacă-ți dă mâna!

Cei mari râdeau cu poftă și iarăș păcăneau cu ciocanele, adăugând altă piesă și namila de fier se termina pe negândite. Bucățile fiind înceiate, triunghiul a fost ridicat cu o macara, ce era agățată în vârful unui stâlp gros și înalt de vre-o șeapte metri, care la rându-i se proptea pe o talpă de lemn, prins cu mai multe scoabe. Iar de sus, era susținut din patru părți de frânghii groase, ca pe mână.

Lucrătorii erau postați fiecare la locurile lor; unul să tragă de lanțul macaralei; câți-va să îndrumeze construcția

de metal în direcţia zidurilor; iar altul suit pe zid, aştepta s'o potrivească la locul ei.

— Hopaa!... Vira băeţi! striga ucenicul, învârtindu-se în jurul lor.

Ceilalţi râdeau, provocându-l la noi snoave, şi încet, încet, triunghiul ajunse la marginea zidurilor.

Cel de sus, îl privi la un capăt şi strigă:

— Lăsaţi, puţin, jos!... încet!... Hopa! Gata!... Staţi aşa!... Nu mişcaţi!... şi se avântă ca un acrobat, pe coama namilei, latâ de o palmă, piezişi în sus, până la vre-o şease metri, spre admiraţia colegilor, ce-l priveau de jos cu inima strânsă. Iar când coborâ la celălt capăt, prichindelul isbucni:

— Bravoo!... Bis!... Mai abitir decât ăia dela circ!

Lucrătorul potrivi şi acolo, apoi strigă din nou:

— Gata!... daţi drumul macaralei!... Incet!..

In acest moment se auzi o pârâitură, şi una dintre frânghii se destrămă, iar sforile din cari era împletită, se rupseră pe rând, învârtindu-se ca nişte sfârleze. şi când rămase numai una, se destrămă brusc. Stâlpul se înclină şi namila de fier sbură după ziduri.

— La o parte!... Fugiţi!!... răcni meşterul, cu disperare.

Lucrătorii fugiră care încotro: cel dela macara se încurcă în lanţuri şi târât de greutatea construcţiei, abea reuşi să se descurce, refugiindu-se într'un colţ, înmărmurit de spaimă şi tremurând din toate mădularele.

Triunghiul se prăbuşi la pământ cu o bufnitură surdă, împrăştiind bulgări, aşchii de lemn şi bucăţi de fier, întocmai ca un obuz de mare calibru, după care urmă un ţipăt sfâşietor de moarte. Un nor de praf galben bolborosi în rotogoale repezi, făcând nevăzută nenorocirea, pe care toţi o ştiau acolo în volbura de pulbere.

— Puştiul!.. răzbi prin ceaţa galbenă, un glas sugrumat. Şi în liniştea ce urmă, praful se lăsa alene, dând la iveală un corp sfârtecat, deavalma cu bucăţi de fier, lemne şi pământ.

F. M. PETRE

DESTIN

Sorțit am fost, de când s'a scris
Cu dalta'n plăcile de lemn;
Să 'nalț făclia slovei sus
Și gândului să-i dau îndemn
S'ajungă, unde n'a pătruns,
Nici geniul, nici minunea?
Iar eu să stau în umbra lor;
Și traiul meu fără de vis,
In plumb și aerul închis,
Să-mi pregătească pâinea...

Menit am fost de Ziditor;
S'adun din „casa" mea scânteí
Și să le 'nșir pe vingalac
In focul sfânt al arței?
Iar eu, în pieptul meu sărac,
Să strâng comoara unui „dor"...

Cu care voiu pleca 'nfr'o zi,
Sărman și tânăr călător?
De unde nu voiu mai veni,
Nici gânduri nu voiu zefui...

Și-am fost sorțit de Creator:
„Lumină din lumină"
Să fac pentru popor?
Iar mie să-mi rămână
O rază de speranță
In noaptea ce mă'nchin,
Și-un cântec fără viață
In piept tânguitor...
. . . . . .
Sorțit ai fost cu-acest destin...
Sărman și tânăr muritor?

IONEL I. LATEȘ

Gândește-te de două ori înainte de a vorbi odată.
(Plutarch)

Onoarea e ca și viața; când o pierzi, o pierzi pentru totdeauna. *(Pavillon)*

Vorbește ca să te cunosc. *(Socrate)*

In fiecare seară, înainte de a adormi, să ne gândim la ce am făcut peste zi. *(Pitagora)*

INTRE UN MESERIAŞ ŞI UN MARE INDUSTRIAŞ

Unde te duci la vară?
— In Germania.
— Pentru ce?
— Ca să văd valea Rinului.
— Pe a Oltului ai văzut-o?
— Nu.
— Dar pe a Jiului?
— Nici pe aceia.
— Te-ar costa mai eftin.
— Ai dreptate.
— Şi par'că s'ar impune să încep cu ele.
— Aşa e; totuşi... mă duc pe Rin.
— Şi pe urmă?
— Am o adresă în Elveţia... E vorba de o peşteră grozavă.
— In cea dela Dâmbovicioara, ai intrat?
— Nu.
— N'ar fi mai natural să treci pe acolo întâi?
— Ar fi.
— Mai ai şi alte adrese?
— Da. Voi face tot posibilul să m'abat pe la Roma. De mult ţin să vizitez biserica Sf. Petru... Monumentul Michel Angelo... Mi-au spus unii.:.
— Măreţ şi superb. Dar catedrala de la Curtea de Argeş ai văzut-o?
— Nu... Şi de când mă ţin!... Dar n'am timp: Altfel m'aş duce negreşit. Ştii cât apreciez frumuseţile şi comorile naţionale.

EPIGRAME

D-lui ST. VLĂDESCU
preşed. Fed. Naţ. a ziarişt. din prov.

Pe sub-alterni, el îi încântă,
Nici odată nu se ceartă;
Chiar de au făcut-o fiartă
El, pe loc, le face... nuntă.

D-lui M. ENESCU
dir. gen. al C. C. Asig. Sociale

Răspunderea vă este mare
Cu asigurările sociale;
Dar cea mai bun'asigurare
E însuş numele, matale.

ILUZII...

Ieri, ieri...
Mi-am înfrățit cu plumbul treisprezece
[primăveri
Și veri îmi făcui șpaltul și regalul
Ca și bunicul cremenea și-amnarul,
Haiducul flinta grea și calul,
Drumețul bâta și umbrarul.
Și-am prins a 'nșirui în culegar
Iluzii de copil hoinar.

Ieri, ieri...
Mi-am făurit din ai mei veri,
In praf și fiș, — altar de 'nchinăciune,
Ca să 'ngenunchiu în caldă rugăciune,
Și dorurile-mi mici să le pot spune,
Iar greul vieții să îl pot răpune...
Dar în zadar, o Doamne? altar și rugi
[înălțate
Când toată rânduiala din culegar
[se împarte!

AL. OGRINJEANU

EPIGRAME

D-lui M. BREZOIANU
Consilier al Uniunei Cam. de Muncă

Două luni stând la Paris,
Au trecut, ca și un vis.
Dar vorbind despre femei,
Noi suntem mai tari, ca ei.

D-lui N. COCA
Consilier al Uniunei Cam. de Muncă

E peste tot și nicăeri.
Dispare ca un spiriduș:
Când vrei ceva ca să-i ceri,
Nu-l mai găsești, dar vine-acuș...

CLUBURI PENTRU PERSONALUL DE SERVICIU

In Anglia unde problema oamenilor de serviciu e la ordinea zilei, se agită ideea formării unui club, unde aceşti „lucrători domestici" să poată petrece cele câteva ore de libertate ce li se acordă pe săptămână, în mijlocul prietenilor, la o ceaşcă cu ceai.

Miss Beatrice Bezzant, organizatoarea „Uniunii lucrătorilor domestici", e chiar în căutarea unui local, potrivit acestui scop. Ea speră ca apoi acest club, să formeze prima verigă dintr'un întreg lanţ de astfel de instituţii răspândite pe tot teritoriul Marei Britanii şi mai ales al Londrei. In marele oraş sunt mii de oameni de serviciu cari n'au unde să se ducă în orele libere şi dacă stau acasă, nu pot primi prieteni la ei în cameră, iar stăpânii profită de prezenţa lor ca să-i cheme să „dea o mână de ajutor", în ciuda învoelii exprese de a le da completă libertate odată sau de două ori pe săptămână.

E lesne de înţeles, ce servicii pot aduce aceste cluburi mai ales femeilor şi fetelor singure, care pot fi scutite astfel de multe din primejdiile marelui oraş.

EPIGRAME

D-lui D. N. DUMITRESCU
Consilier al Uniunei Cam. de Muncă şi al Casei Construcţiilor

Membru activ la Constructori
Clădeşte pentru muncitori,
Cu o grije părintească,
Viaţa să le-o eftenească.

D-lui GOGU GEORGESCU
Consilier al Uniunei Cam. de Muncă şi Preşed. Uniunei Funcţ. Particulari

Ca un desăvârşit strateg
Şi-a adunat tot frontu'ntreg:
In dreapta, Funcţionarii
Şi'n stânga... Particularii.

D-lui GICĂ HRISTESCU, Consilier al Uniunei Cam. de Muncă

Decând lumea-i zămislită
Pielea a fost tăbăcită,
Stofele au fost ţesute
Şi de croitori, cusute.

Dar la frac, cojoc să pui,
Asta, capul nu mă tae;
Ar fi ne la locul lui
Şi ar mirosi a... caie.

DIN CÂMPUL MUNCII

- Ministerul Muncii
- Uniunea Camerelor de Muncă
- Camera de Muncă Bucureşti
- Comisii Interimare
- Organizaţii Profesionale

SUCCESUL UNEI INTREPRINDERI DE TIPOGRAFIE

Meşteşugul e brăţară de aur

D. N. STROILĂ

„Almanahul Muncei", îşi face o datorie de onoare a înregistra, în cuprinsul său, pe lângă materialul profesional şi social al meşteşugărimii din România şi existenţa unei întreprinderi româneşti de tipografie, ce se află în plin progres, graţie unei rodnice activităţi şi a spiritului comercial românesc, reprezentat de dl. *Nicolae Stroilă*, care a făcut să se evidenţieze, odată mai mult, că şi românul este capabil să întreprindă o activitate comercială şi s'o ducă la rezultate frumoase.

Aşa s'a întâmplat cu întreprinderea de tipografie şi editură *Lupta-Stroilă*, care, după 25 de ani de existenţă, a ajuns să fie prenumărată printre cele dintâi stabilimente de arte grafice din Capitală.

D. Nicolae Stroilă, proprietarul Tipografiei Lupta-Stroilă, s'a născut în 1880, Decembrie 15, în comuna Tălmăcel-Sibiu. După ce a terminat şcoala primară şi rămânându-i în minte vorba din bătrâni că *„Meşteşugul e brăţară de aur"* s'a hotărît să se facă meşteşugar şi, luat după a sa voie, de un prieten al familiei, a intrat elev la Tipografia Oprea Dumitrescu din Râmnicu-Vâlcea. După un interval de 3 ani, s'a reîntors la Sibiu, unde şi-a continuat meseria la tipografia *„Tribuna"* şi *„Foaia Poporului"*.

In 1899 a venit la București și a lucrat la tipografia Minerva timp de 10 ani, apoi a fost angajat ca șef conducător la tipografia *„Neamul Românesc"*, dela Vălenii de Munte, a d-lui Prof. N. Iorga, unde a stat 4 ani.

Reîntors la București în 1912, din îndemnul d-lui Prof. N. Iorga, a pus bazele unei tipografii care avea numele „Tipografia Românească", cu scopul de a scoate o gazetă zilnică.

In anul 1913 a dat ființă unei noui tipografii pe Calea Griviței, care tipografie purta numele de „Lupta", provenit dela un ziar ceferist „Lupta", care a fost prima lucrare în noua tipografie și care nume, tipografia îl păstrează și astăzi. Intre timp tipografia a fost mutată în Calea Victoriei.

Prins de evenimentele războiului mondial, a plecat pe front unde și-a făcut datoria. La reîntoarcere, a avut marele noroc că a găsit totul intact.

In anul 1925, la 25 Noembrie, a avut fericirea să inaugureze noul local din strada G-ral Budișteanu, No. 8, în prezența d-lor Prof. N. Iorga, C. Argetoianu, I. Cihodariu, Stelian Popescu, etc. precum și numeroși autori, patroni tipografi, prieteni și lucrători ai tipografiei Lupta-Stroilă.

Cu această ocazie au rostit cuvântări d-nii: Prof. Nicolae Iorga, Preotul C. Stancu, Arhimandritul Scriban, Inginer Cihodariu, Stelian Popescu, C. Niculescu, Dimitrie Tănăsescu, toți elogiind activitatea d-lui Nicolae Stroilă, care a reușit, ca român, să facă mari progrese în comerțul românesc în ramura de tipografie și editură.

La 26 Noembrie 1938, a avut loc o nouă festivitate în jurul întreprinderii d-lui Stroilă și aceasta cu ocazia împlinirei a 25 de ani de existență a tipografiei *„Lupta Stroilă"*, care festivitate a fost organizată de prietenii, autorii și colaboratorii d-lui Stroilă ce s'au adunat la restaurantul Coșna Buzești, să sărbătorească la o masă comună, progresul și succesul comerțului românesc realizat în 25 ani de activitate în această întreprindere, precum și munca încrezătoare de izbândă a d-lui Nicolae Stroilă, meșteșugarul care, din copilărie și până în zilele de astăzi, având deviza *Meșteșugul e brățară de aur*, a avut și norocul, grație muncii sale, să-și vadă realizat visul tinereții: o mare întreprindere de tipografie și editură.

Astfel, strădania şi munca de o viaţă a D-lui Nicolae Stroilă, e în continuare de progres şi astăzi, continuă a-i fi conducător, având alături pe *juniorul Nicolae Stroilă*, care s'a indentificat cu această întreprindere în tainele căreia a pătruns cu uşurinţă, dovedind zi de zi că acolo, pe unde a trecut tatăl, merge sigur şi fiul, pe aceleaşi drumuri, înzestrat fiind cu capacitate, credinţă şi cu acea manieră de întreprinzător înzestrat cu bunătate şi înţelegător în câmpul muncii faţă de elementul salariat, calităţi ce seniorul Nicolae Stroilă, le întruneşte cu prisosinţă, aşa cum nu s'a întâmplat să se mai afle la alţi patroni tipografi.

N. N. STROILĂ

In spiritul acesta, al bunătăţii, al deplinei colaborări, armonie socială şi de frăţietate omenească, ce mulţumeşte deopotrivă pe toţi, cari se găsesc ocupaţi pentru existenţă în întreprinderea d-lui Nicolae Stroilă, care loc îl cinsteşte tatăl şi fiul pe de o parte, iar pe de alta prietenii, colaboratorii şi personalul lucrător ce au făcut la această reuniune, sincere urări de bine şi progres d-lui Nicolae Stroilă şi juniorului, declaraţii de prietenie şi dragoste şi pe viitor prin cuvintele exprimate de următorii vorbitori: N. Batzaria, Dr. Farm. Aurel Scurtu, Farm. Const. Cihăescu, I. Gr. Oprişan; I. E. Torouţiu, P. Georgescu-Delafras, M. Năstăsescu, Al. Niculescu-Duvăz, Andrei Ionescu, V. Gheorghiu.

Tuturor le-a răspuns d. *Nicolae Stroilă*, care a mulţumit celor prezenţi pentru frumoasa sărbătorire şi povestindu-şi viaţa şi activitatea dela începutul întreprinderii d-sale şi până astăzi, când se vede înconjurat de atâta dragoste şi frăţietate din partea prietenilor şi a colaboratorilor săi, cărora le poartă o sinceră amintire.

MATEI NĂSTĂSESCU

MINISTERUL MUNCII

ORGANIZAREA BRESLELOR

In ultimii ani, asociaţiunile profesionale de lucrători, funcţionari particulari şi meseriaşi patroni, se înmulţiseră în aşa fel că deveniseră mai mult o pacoste pentru cei organizaţi, decât un sprijin.

Conducătorii se hărţuiau între ei, unii contra altora şi interesele membrilor erau neglijate complect. Nenumăraţi indivizi, ieşiţi de mult din câmpul muncii, îşi făcuseră ocupaţie din conducerea asociaţiilor profesionale.

Spre a se pune capăt înmulţirei fără rost a asociaţiilor şi certurile dintre ele şi conducătorii lor, Ministerul a dat legea pentru organizarea şi funcţionarea breslelor. Prin această lege, Ministerul a pus sfârşit înmulţirii asociaţiilor şi conducătorilor nepricepuţi, care-şi făcuseră o ocupaţie rentabilă din specularea nevoilor masselor muncitoare.

UNIVERSITATEA MUNCITOREASCA

Muncitorimea fiind, elementul de căpetenie în producerea bogăţiei naţionale, trebue să se împărtăşească şi de binefacerile luminei, căutându-se a ridica pe muncitori la un grad mai înalt de cultură.

In acest scop, Ministerul Muncii a înfiinţat Universitatea muncitorească în Capitală, având patru localuri pentru conferinţe, în patru laturi ale oraşului.

Cursurile se ţin seara între orele 7 şi 8. Inaugurarea Universităţii a avut loc Duminică 6 Noembrie a. c. în localul Căminului de ucenici Obor.

Cu acest prilej d. Ministru al muncii a ţinut următoarea cuvântare:

Inaugurarea „Locuinţelor eftine" pentru muncitori

Dl. Prof. M. Ralea Ministrul Muncii rostind frumoasa cuvântare la inaugurarea „Locuințelor ieftine" pentru muncitori

„Vrem să formăm o cultură generală muncitorimii. Muncitorii nu au numai trup ci și suflet. Modificând treptat-treptat, legile muncitorești, voiu da clasei muncitoare putința de a respira în voie. Muncitorul nu este numai continuarea mașinilor, lipsit de sensibilitatea fenomenelor culturii. Noi trebuie să ne adresăm sufletului muncitorului. Un plus de conștiință muncitorească va fi de folos țărei. Conștiința muncitorească nu trebue însă să fie folosită în lupta de clasă, care duce la izolare, la anarhism. S'a vorbit de o cultură specific muncitorească. Sufletul românesc nu trebuie standardizat.

Joi 10 Noembrie vor fi date la Vatra Luminoasă peste 200 locuințe muncitorilor. Pe lângă aceasta voiu da clasei producătoare o lege care să le asigure bătrânețea și de va fi cu putință și pentru urmașii lor.

Vreau ca prin legiuirile ce le dau clasei muncitoare, — aceasta să nu mai fie considerată drept clasă care nu prea vine în contact cu nimica, ca element numai de muncă, ci și de conștiință. Urez ca această instituție de cultură pentru muncitori să dea roadele dorite".

LOCUINȚE MUNCITOREȘTI

In ziua de 10 Noembrie a. c., s'a făcut inaugurarea celui de al treilea corp de case din cartierul Vatra Luminoasă, pentru muncitori, meseriași-patroni și funcționari particulari.

Acest cartier, alcătuit din case uniforme, este una din podoabele Capitalei.

Primele clădiri s'au ridicat acum șase ani. De atunci, s'a continuat în fiecare an, iar dela anul viitor va începe o serie de clădiri de un tip nou și mai puțin costisitor, spre a putea avea locuințe și cei mai săraci din câmpul muncii.

La inaugurarea locuințelor din luna Noembrie 1938, au

luat parte miniştrii Muncii, Sănătăţii, Consilieri Regali, reprezentanţii Casei Construcţiilor, Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, ai Ununei Camerelor de muncă Bucureşti, Direcţia Generală a Muncii şi Direcţia învăţământului muncitoresc.

La această frumoasă inaugurare d. Prof. M. Ralea, Ministrul Muncii a ţinut o frumoasă cuvântare:

Problema locuinţelor muncitoreşti o inaugurăm astăzi. Ceea ce realizăm azi este un început fericit de soluţionare a acestei probleme. Criza de locuinţe este o problemă universală. Urbanizarea după războiu şi exodul dela ţară către oraş a pus în mod acut, aproape în toate ţările problema locuinţelor muncitoreşti.

Casa Construcţiilor are o faimă, adeseori exagerată, însă în bună parte justificată, bazată pe o serie întreagă de abuzuri regretabile, care ne-au ţinut în loc. Astăzi însă ra o politică de construcţiuni cu mult mai fecundă decât înainte.

Un capital iniţial de 100 milioane nu şi-a atins scopul pentru care a fost creat, pentrucă o bună parte din această sumă a fost acordată sub formă de împrumuturi pentru construcţii, care se cifrau până la 5—6 milioane, deşi trebuiau afectate pentru locuinţe mici muncitoreşti. S'au acordat împrumuturi în loc să se facă locuinţe.

La venirea noastră în fruntea ministerului muncii, îndeplinind o Inaltă dorinţă Regală, am început imediat o politică de construcţiuni. Am facilitat un împrumut de 20 milioane dela Casa Asigurărilor Sociale, iar cu ceea ce eu am dat din Fondul Muncii — o subvenţie „a fonds perdu" de 12 milioane — a format un capital de 32 milioane care a permis să se facă de îndată ceea ce vedeţi construit aci în jurul D-tră.

In zece ani s'au afectat 100 milioane; în 6 luni numai am afectat peste 30 milioane, adică o treime din ceiace s'a dat în 10 ani, pentru politica construcţiunilor.

S'au construit în 10 ani 200 de apartamente; anul acesta numai în 6 luni s'au construit peste 70 adică o treime din ceia ce se construise în timp de zece ani.

PROGRAMUL REALIZARILOR VIITOARE

Imi veţi permite să vă schiţez câteva din intenţiunile pe care le avem şi câteva din perspectivele care se vor deschide pentru a inaugura o nouă politică de construcţiuni, de altă anvergură şi de alte perspective, care să poată da o adevărată soluţionare acestei probleme, considerând că ceiace inaugu-

răm astăzi este numai un început simbolic pentru o politică de construcţii în stil mare.

1. — In primul rând este necesar să căutăm a mobiliza fondurile Casei Centrale. Casa Centrală a Asigurărilor Sociale are un fond de rezervă astăzi de peste 500 milioane care este depus la Banca Naţională fără nici un fel de procent. Va trebui măcar ca o parte din această sumă să poată fi mobilizată, aşa cum s'a făcut în Germania şi Italia, pentru a o întrebuinţa în construcţii muncitoreşti în stil mare. Aceasta va aduce Casei Centrale şi un venit şi în acelaş timp, va soluţiona şi problema arzătoare a locuinţelor muncitoreşti.

2. — Va trebui, în al doilea rând ca politica noastră de Stat, de Minister, de construcţie în regie să fie cu mult mărită.

Va trebui ca în viitorul buget să facem toate sacrificiile pentru a înscrie 50 milioane lei în ajutorul Casei Construcţiilor, pentru această politică

3. — Va fi, după aceia, necesar, ca o serie întreagă de cooperative de construcţii să fie creiate. Aceste cooperative de construcţii au dat rezultate excelente neîntrecute, în cea mai mare parte din ţările europene. In Anglia, acele „Building Society's" şi în Germania acele „Bausparkasse" care sunt instituţii de credit şi de construcţii în acelaş timp, stimulează pe muncitori la acumulări de capital.

La noi creditul meşteşugăresc, care până acum este o instituţie moartă, care n'a dat absolut nici un fel de rezultat, va trebui consacrat acestor acumulări şi mobilizări de fonduri şi economii muncitoreşti, pentru a le putea întrebuinţa după aceia în construcţii de mare utilitate publică.

După cum creditul meşteşugăresc are o secţiune pentru cumpărare de instrumente pentru micii meseriaşi, care însă n'a dat nici aceia nici un rezultat, va trebui să facem o nouă secţiune în ce priveşte construcţiunile muncitoreşti, bazată pe economii şi pe acumularea acestor economii.

4. — In fine, d-nelor şi d-lor, preconizez, pentru a putea găsi fondurile necesare, unei mari politci de construcţiuni, un impozit care să fie 0,50% maximum pe orice clădire nouă construită şi care la o casă de un milion ar presupune un impozit în favoarea locuinţelor ieftine de 5000 lei şi la o casă numai de 500.000 lei, o cheltuială de numai 2500 lei, care, după socotelile naostre ar constitui un fond anual de 200 milioane care, vărsat Casei Construcţiunilor şi primăriilor ar putea duce la o politică de construcţiuni cu mult mai mare decât cea existentă astăzi.

Apoi primăriile ar trebui să înscrie în bugetul lor anual o serie întreagă de sume, care să poată stimula această mare operă care, în cea mai mare parte din țările Europei de înaltă civilizație, a fost rezolvată într'un mod cu totul satisfăcător. Țin să menționez că problema se pune urgent, că bunăvoințele noastre sunt intacte, că trebue să desfășurăm un efort care va fi cu atât mai facilitat cu cât noul regim pune la dispoziție și mobilizează toate energiile și toate fondurile, pentru a satisface rezonabilele cereri ale lumii muncitorești.

Dacă în 6 luni s'a putut face în domeniul construcțiilor o treime din ceiace se făcuse în 10 ani, sperăm că în restul timpului cu puterea de creațiune al noului regim, vom putea rezolva problema construcțiilor, ajutați chiar numai cu o parte din soluțiile schițate în momentul de față.

In aceste speranțe urez celor care își iau astăzi nouile locuințe în primire, care sunt locuințe higienice, o viață frumoasă și plină de veselie și care să fie un exemplu pentru toți ceilalți muncitori, pentru ca și ei să-și adune toate economiile lor în vederea ameliorării vieții lor, fapt pe care noi îl ajutăm cu toată bunăvoința și cu toate fondurile necesare.

Cuvântarea D-lui Prof. G. Sfraf, președintele Casei Centrale a Asigurărilor Sociale și al Casei Construcțiilor

Continuând munca predecesorilor noștri, începută cu 5 ani în urmă, când din achiziționarea frumosului teren ce-l aveți sub ochii dvs., s'au pus temeiurile primului cartier de locuințe muncitorești din București, am reușit să înălțăm într'un răstimp numai de 7 luni, cele 66 de case ce vedeți și care se adaugă la alte 120 de locuințe ce s'au clădit între anii 1933—1938.

Spre deosebire de trecut am înțeles să consacrăm în această campanie, cea mai mare parte a fondurilor disponibile, numai la construirea de locuințe muncitorești, limitând la o sumă cu totul neînsemnată creditele acordate funcționarilor publici, care ar fi dorit să construiască cu propriile lor mijloace, lucru ce explică pentru ce am putut edifica un număr de locuințe superior anilor precedenți.

Am socotit că o Casă a Construcțiilor nu e decât într'o anume măsură un institut de credit, că ea este menită în primul rând să construiască, să înfăptuiască, prin ridicare de căminuri frumoase și higienice, acea operă de salubritate atât de necesară orașelor noastre și clasei muncitorești, operă socială preventivă cum

a numit-o cu atâta dreptate, marele nostru Suveran, în memorabilul Său discurs din Iunie 1933.

In afară de un număr foarte redus de funcţionari publici, îndreptăţiţi de altminteri prin legea de organizare a Casei Construcţiilor de a participa la beneficiile ei, toţi împroprietăriţii acestui cartier, sunt muncitori adevăraţi, membrii asiguraţi, aleşi după criteriile cele mai severe, cu excluderea celor necăsătoriţi şi fără copii.

Grija noastră a fost să favorizăm, dacă se poate vorbi astfel, pe toţi aceia cari intrând în cadrul fixat de lege, au o anume vechime ca muncitori ori funcţionari asiguraţi, şi-au luat asupra lor răspunderile atât de grele ale unui cămin, ale unei familii adevărate, adică ale unei familii cu cât mai mulţi copii.

Sunt datorii sacre, a căror îndeplinire nu reclamă numai interesul oricărei instituţiuni de Stat, ci ceva mai mult şi anume, recunoaşterea publică a unei jertfe, pe care întreaga colectivitate naţională trebuie să o consimtă cu bucurie pentru propria sa conservare.

Astfel instituţia aceasta e chemată la îndeplinirea unor scopuri din cele mai înalte, care privesc de aproape atât latura higienică — şi sanitară, latura edilitară cât şi unele din cele mai grave aspecte demografice şi sociale din ţara noastră. Starea mizerabilă din punct de vedere higienic din atâtea căminuri muncitoreşti, în care murdăria, boala şi lipsa oricărui confort îşi dau mâna pentru a îneca în vulgaritate şi trivialitate, în întristeţe şi întuneric, viaţa a mii şi zeci de mii de suflete, care trăesc astfel fără nici o nădejde şi fără nici o bucurie, starea aceasta nu se poate remedia, decât printr'o campanie de construcţii, cât mai susţinută, cât mai generalizată pe tot întinsul ţării.

Aspectul jalnic al mahalalelor celor mai multe din târgurile şi oraşele ţării, împotmolite în praf şi noroaie cu acele cocioabe cu garduri dărăpănate, fără plantaţii, fără curăţenie şi fără soare, adevărate anticamere ale morţii, care ne seceră în fiecare an floarea unui întreg tineret, România de mâine, cum a spus-o cu atâta simţire şi emoţie d. ministru al Sănătăţii Publice acum câteva zile, toate acestea nu pot fi schimbate fără o instituţie cu caracter naţional, care să unească toate bunăvoinţele şi toate competinţele, pentru a înjgheba de urgenţă un adevărat plan de reconstrucţie şi asanare, de edificare şi mobilare a căminului popular din această ţară.

Industrializarea tot mai rapidă şi tot mai accentuată a ţării noastre, măreşte în fiecare zi, cadrele clasei muncitoreşti, populaţia oraşelor şi centrelor de fabricaţiune. Ofensiva sanitară începută cu

atâta energie, trebue să meargă mână în mână cu o adevărată ofensiva națională de construcții, la care trebue să fie interesată atât marea industrie cât și clasa muncitorească, pentru a crea putința și celui mai umil dintre muncitori de a-și avea căminul său propriu, această fortăreață inexpugnabilă, contra spiritului de aventură, contra fermenților de disoluție morală ori socială, așezând la temelia vieții naționale acel spirit de ordine și de concordie, de muncă și hărnicie, de bucurie și de dreptate, fără de care viața indivizilor ca și a popoarelor, s'ar prăbuși în mizerie și anarhie.

Căminele construite de instituțiunea noastră, pentru clasa muncitorească, numai cu capitaluri provenite din contribuția frățească a patronatului și muncitorimei noastre asigurate și pentru care bugetul Statului nu a jertfit nici un ban, au o înaltă valoare educativă. Ele sunt simbolul și rezultatul acelui spirit de colaborare, de frăție umană și solidaritate socială, în care jertfa și simțul individual de prevedere și economie al unor muncitori, se împletește pentru a rodi cu sacrificiul consimțit de întreaga mutualitate a asiguraților țării.

Opera aceasta nu s'ar fi putut realiza fără concursul atât de larg, fără înțelegerea superioară a acestei probleme vitale pentru muncitorime, din partea titularului departamentului muncii, care din primul moment, ne-a acordat întregul său sprijin și o în-

credere deplină pentru care îi aducem mulţumirile noastre şi ale tuturor colegilor din consiliul Casei Construcţiilor, care cu devotament şi abnegaţie s'au pus, fără nici o răsplată în slujba acestei admirabile Instituţiuni şi a idealurilor ei.

Să-mi îngăduiţi a aduce în mod public mulţumirile Casei Construcţiunilor, colegilor mei din Consiliul Direcţiunei Generale a Asigurărilor Sociale, ca şi Direcţiunei Generale, la care am găsit sprijin şi înţelegere, concretizate în cele 20.000.000 lei acordate cu împrumut şi cu ajutorul cărora am putut duce la capăt programul de construcţie din acest an.

Trag nădejde că pentru viitoarea campanie de lucru, care ar cuprinde şi alte centre muncitoreşti ale ţării, cum sunt Iaşii, Braşovul, Galaţii, Clujul ori Timişoara — pentru că Instituţiunea noastră nu a fost creiată numai pentru funcţionarii şi muncitorii din Bucureşti ci şi pentru cei din restul ţării, — ministerul de Finanţe, ne va acorda un fond de rulment, care să sporească fondurile împrumutate dela Casa Centrală şi dela Ministerul Muncii, pentru a da muncitorimii româneşti, cât mai multe cămine civilizate şi cât mai repede.

Instituţia aceasta cu toate criticile ce i s'au putut aduce, unele îndreptăţite, merită totuşi creditul pe care-l reclamă atât guvernului ţării cât şi întregei opinii publice pentru realizarea marilor şi nobilelor ţeluri pentru care a fost creiată. Grija de cruţare a banului public, spiritul de gospodărie, o severă şi implacabilă onestitate în toate, simţământul de dreptate, suflul de generozitate socială şi respectul religios al interesului general, iată comandamentele pe care Marele nostru Rege le-a statornicit pentru însănătoşirea vieţii noastre publice şi înălţarea României. Ele sunt şi rămân îndreptarul permanent al Instituţiei noastre de astăzi înainte. În atmosfera cea nouă de răspundere efectivă de muncă devotată şi dezinteresată, de pace şi de concordie socială, la care ne chiamă glasul inspirat al Majestăţii Sale Regelui, e loc pentru toate energiile creatoare, e loc pentru toate mintile înfăptuitoare spre a da clasei muncitoreşti, cât mai multă dreptate şi prosperitate, iar patriei noastre iubite o cât mai mare putere şi o nesfârşită glorie. În zidurile acestor cămine ce inaugurăm astăzi s'au înglobat alături de munca atâtora şi gândurile cele mai bune şi o nesfârşită dragoste pentru muncitorimea ţării.

Dea Dumnezeu ca din ele să răsară şi să înflorească numai acele mari virtuţi şi tradiţii pe care se întemeiază strălucirea şi tăria unei naţiuni.

UNIUNEA CAMERELOR DE MUNCA

Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin din 28 Mai — 10 Iulie 1938

Meseriașul român, muncitor conștiincios și artist desăvârșit, a trăit multă vreme în umbră, necunoscut și neapreciat de celelalte State civilizate; nu putem stabili cauzele acestei modestii nejustificate, în schimb putem preciza momentul, solemn pentru toți românii, când străinii au putut privi cu interes opera de sârguință și dibăcie a meșteșugarului nostru, care s'a perfecționat veacuri dearândul. Momentul acela a fost deschiderea Expoziției Internaținale a Meseriilor dela Berlin, care a avut loc între 28 Mai — 10 Iulie 1938.

Cu această ocaziune s'au expus obiecte care arătau străinilor rezultatul muncii meșteșugarului român, care a lucrat frumos și cu pricepere, dar care s'a ascuns până acum privirilor străine de neam.

România a fost prima țară invitată să participe la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin.

Curajul lipsea la început; concurența celor 26 de state participante și timpul scurt pus la dispoziție pentru pregătire, emoționau și slăbeau entuziasmul meseriașilor noștri. In grabă — și cu mare grijă în suflet — meșteșugarii români au adunat obiectele cari, expuse la Berlin, au adus cea mai mare surpriză: *Succesul desăvârșit.*

Produsele muncii românești s'au bucurat de cele mai frumoase cuvinte de laudă și succesul obținut la această mare competițiune s'a evidențiat prin deosebita atenție dată

D-l Mareșal H. Göring felicitând pe dl. Virgil Molin, președintele Uniunei Com. de Muncă

D-l. Ministru Ralea
semnând în cartea de aur

standurilor noastre de către zecile de mii de vizitatori ce se perindau zilnic.

Standurile şi atelierele româneşti mai cu seamă, atrăgeau privirile amatorilor curioşi de noutate, cari plecau satisfăcuţi şi prea mulţumiţi de cele văzute acolo; mulţumirea lor era confirmată de numărul vizitatorilor mereu în creştere, dela o zi la alta.

In afară de marele public anonim, standurile româneşti au avut cinstea să primească, drept vizitatori, o serie de personalităţi din lumea conducătorilor Germaniei de astăzi.

Astfel au vizitat standurile domnii:

Mareşal Goering, care a acordat toată atenţiunea sa produselor româneşti specifice şi şi-a arătat mulţumirea, oprindu-se de multe ori în faţa operelor de muncă şi artă românească destul de reprezentative.

D-l Hess, locţiitorul fahreru-lui vizitând atelierul de ţesătorie, se interesează îndeaproape de frumoasele noastre ţesătur inaţionale.

Ministru Dr. Göbbels, interesându-se, într'o prelungită vizită, de latura artistică a produselor românești, a admirat motivele decorative în ceramică, cojocărie și broderie. *Dr. Funk,* ministrul Economiei Naționale, și-a arătat surpriza plăcută pe care i-au oferit-o standurile noastre.

D-sa a constatat că Țara Românească nu este bogată numai în materii prime; priceperea meseriașului nostru l-a oprit să admire realizările în aragonit, onix, alabastru, chihlimbar, lemn de rezonanță, lemn de ghilcoș, carakül, etc.

Dr. Schwering, ministrul finanțelor, și-a arătat mulțumirea prin zâmbetul prietenesc pe care l-a oferit tot timpul vizitei d-sale; noutățile românești îl atrăgeau.

D-l. Ministru Radu Djuvara, ascultând cu atenție explicațiile maestrei țesătoare

D-l Ministru R. Hess, locţiitorul Fuehrerului, a fost cu deosebire încântat de dibăcia şi priceperea meseriaşilor din atelierele demonstrative româneşti.

Au mai fost atraşi de renumele standurilor noastre şi alte personalităţi ca: Himmler, şeful poliţiei secrete de stat (S. S.), generalul Schram, conducătorul „Muncii obligatorie", miniştrii de Comerţ şi Industrie din Belgia, Ungaria, Polonia, Estonia şi Australia.

D. Dr. Ley, şeful „Frontului German al Muncii" a doua imensă organizaţie după partidul hitlerist, ca proporţii şi importanţă şi care deţine azi toată soarta socială a muncitorimei germane a încununat munca românească şi participarea Uniunei Camerelor de Muncă cu o medalie de aur acordată personal d-lui Virgil Molin, preşedintele Uniunei Camerelor de muncă, pentru contribuţia merituoasă la organizarea expoziţiei.

Toată atenţiunea şi sprijinul de foarte mare preţ pentru toţi meseriaşii noştri, a fost acordată însă de d. ministru al muncii, d. Mihail Ralea.

In afară de solicitudinea binevoitoare faţă de muncitorii români, în afară de înţelegerea acordată lor, d-sa a avut marea bunăvoinţă de a vizita pe meseriaşii şi organizatorii expoziţiei româneşti, chiar în capitala Germaniei.

D. ministru Mihal Ralea, în toată acţiunea d-sale, a fost

susținătorul moral al expoziției, dar și persoana cea mai de inițiativă în această mare acțiune.

Muncitorii români vor păstra, în istoria meseriilor românești, o pagină de glorie închinată marelui lor conducător.

Mai sunt demne de toată remarca vizitele d-lui *Radu Djuvara*, ministrul nostru la Berlin, care interesându-se tot timpul și mereu îndeaproape de mersul Expoziției românești, putând fi considerat astăzi ca un valoros colaborator al meșteșugarilor români prin munca și concursul dat dincolo de hotare.

D. ministru Radu Djuvara este astăzi urmărit de recunoștința pe care munca românească i-o păstrează.

Dela Legația României, toți compatrioții noștri cari îndeplinesc misiuni atât de prețioase la Berlin, au fost mereu alături de expozanți. Merită a fi subliniată contribuția d-lor: *Brabeteanu*, prim consilier de legație; *Georgăneanu*, atașat comercial; *Moscuna*, secretar de legație; *d. dr. Ilcuș*, atașat de presă; *d. Tulescu*, delegat de presă, și alții.

N. COCA

MEȘERIAȘII ROMÂNI LA EXPOZIȚIA DELA BERLIN

Meșteșugarul român n'a prea fost în mod oficial nici la Berlin, nici la Paris; după cum n'a prea fost nici în alte centre Europene. S'a mulțumit să meargă individual, să lupte și să izbândească singur, bucurându-se în tăcere de succesele sale, după cum anonim a suferit atâtea mari neplăceri prin cari a trecut până ce s'a impus prin acele meleaguri străine; hădoșindu-și viața; știrbindu-și pe alocurea prestigiul personalității sale; mulțumindu-se cu o bucățică de pâine amară, între două trebi pentru succes. Succes care nu era numai al lui, ci și al întregei sale generații de meșteșugari români, al țării sale, pe care o dorea renumită.

Cred că de aci s'a inspirat d. Virgil Molin, președintele Uniunei Camerelor de Muncă, în momentul când a pornit să participe cu întreaga pleiadă învingătoare de meseriași români la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin. Și mai cred că a avut siguranța succesului. D-sa este în primul rând un distins profesionist, unul dintre aceia care au devenit distinși printr'o muncă acerbă, neprecupețindu-și tinerețea, nici inteligența și cultura, pe cari, dacă și le-ar fi pus în sluj-

ba politicianismului, azi putea să fi fost de zece ori deputat şi înzestrat cu acareturi de speculă, cum sunt atâţia alţii.

D-l Virgil Molin a cunoscut din destul vitregia soartei meşteşugarului român care vrea să se impună printre străini; şi să-i întreacă; a selecţionat tot ce a fost mai bun şi a pornit convins că va reveni cu acele distincţii pe care le-a împărţit pe drept, dar cu generozitate, celor ce l-au însoţit cu încredere şi cu demnitate la marea expoziţie.

De aceia credem că i se cuvine o strângere de mână, caldă, din toată inima, considerându-i faptele frumoase un început real al ridicării meşteşugărimei române.

Căci drumul până la desăvârşirea acestei intenţii, este destul de lung. Foarte lung, impresionant de lung! In cadrul activităţei unei vieţi de om, a cărei durată, prin voinţa lui Dumnezeu, devine problematică şi nestatornică, munca pe care şi-a propus-o omul, trebue întărită cu încurajări demne.

Succesele dure obţinute la Berlin, tocmai pentrucă au fost atât de dure, implică condiţionări sigure pentru viitor. Nu este cazul ca meşteşugărimea română şi conducătorii ei să se culce pe laurii acestor succese. Munca, după cum am spus, începe de acum încolo. Bărbăţia şi curajul arătat trebue să devină calităţi înfloritoare. Mugurii de până acum se cer udaţi cu sudoarea unei munci dârze pentru a-şi resfrânge petalele unor trandafiri de adevărată cunună. Trandafiri de trei culori: roşi, galbeni şi albaştri. Roşul trebue să însemne dârzenia; galbenul: pasiunea şi gelozia învingătorului; iar albastru: azurul cerului românesc unde licăre toate speranţele unui neam.

D-l Göbels, ministru propagandei semnând în cartea de aur

Gândurile omenești cari se destramă în scris, pentru a se însăila în mintea cetitorului, curate și complecte printr'o cumsecădenie de om avântat; gândurile aecstea sunt spuse pentru înțeles. Intr'un almanah gândurile devin popas de sfat. La hotar de an, în pata de cerneală subțiată la forma de cuvânt scris pe o hârtie albă care simbolizează nevinovăția, gândul cade mai greu ca oricând. Intr'un ziar se spulberă, într'un almanah se adună.

A vorbi acum, însemnează a nu uita nimic și pe nimeni. Frământările vieții meșteșugărimei în decursul istoric al ei, a dat destule decepții și zădărnicii, pentru ca să merite o lacrimă curată. De multe ori pierderile cele mai mari sunt de partea realizatorilor. Adunând os lângă os, racla cu relicve spune mai mult decât o istorie formată prin cercetări; în ea vorbește zbuciumul generațiilor de meșteșugari, cari au trăit tumultos și au pierit la fel, consacrând prin nervul lor obidit, însemnătatea faptelor de azi.

Au luat. Au dat. Timpul *a șters*, a făcut să se uite, să se înalțe ce era de înălțat. Nepoții celor ce s'au luptat pentru trasarea drumurilor, au fost vara trecută la Berlin, de unde s'au reîntors cu medalii. Dar știu ei, cine le-a deschis acest drum? Știu ei că sub fiecare piatră călcată cu piciorul, gem înaintașii uitați? Cine-și mai aduce aminte de om?

In primii ani după una mie nouă sute, deci acum treizeci și ceva de ani, omul acesta, cap de generație trecută, gândea așa, cum a gândit d. Virgil Molin: „Să mergem la Berlin!" Comandament nerealizat decât acum. Omul acela trăește și azi, singurul din generația sa; își plimbă bătrânețea pe străzi,

Una din minunatele vitrine ale standurilor româneşti care au fost foarte admirate

cu barba albă, şi nimeni nu-şi mai aduce aminte de el dacă îl cheamă Dumitru sau Gheorghe Stănescu. Omul nu mai vrea nimic, de mult; şi-a răstălmăcit viaţa în tot felul; a urcat trepte, a coborât trepte, cu necazuri, cu bucurii, semănând în dreapta şi'n stânga, când invidii, când duşmănii, când dragoste; aşa cum spun mai sus: a dat, a luat!

Pe vremuri avea un rival, ce-i drept mai cinstit decât rivalii d-lui Virgil Molin, de azi, cu care fără să vreau, îl apropii; avea pe tâmplarul-socialist, I. C. Frimu. Ce lupte acerbe au adus unul contra altuia! Cu câtă înverşunare şi-au imputat, ba chiar amputat ideile!... unul era roşu, celălalt alb. La Corporaţia din care făceau parte, Frimu scria cu cerneală roşie, pe când Stănescu scria cu cerneală de altă culoare, dar nu cu de aceia care simboliza socialismul celuilalt. Pe chestia cernelii au fost bătăi crâncene, cu tabere formate solid, cu moţiuni înaintea guvernului, cu demonstraţii publice şi cu câte alte

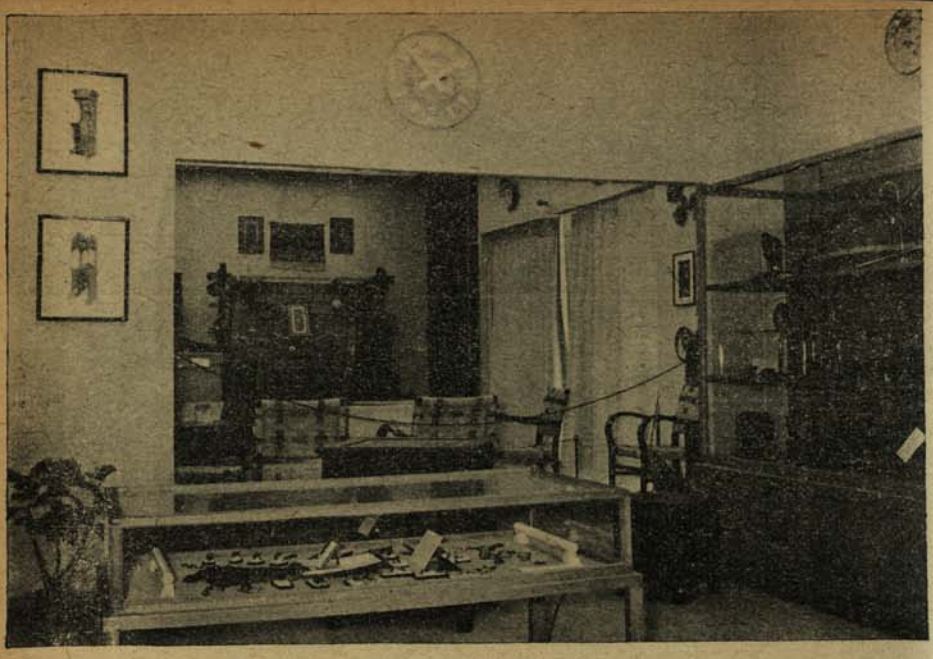

manifestații însuflețitcare, din care se degaja o singură intenție: pasiunea de a fi în fruntea mișcărilor meșteșugărești, pentru progres.

Progresul a fost. Azi se culeg roadele, acelui zbucium de amănunt, se culeg din plin.

D-l Stănescu trăește și azi, poate chiar așa cum spune poetul Bassarabeanu: „retras, uitat și singur și straniu inspirat", trăește pentru a trăi, cu voia dela D-zeu, alte începuturi, și să sperăm că vor fi adevăratele și ultimele din viața plină de hazard a meșteșugarului nostru. De acum încolo vine Frumosul, acel frumos pe care îl vedem azi în biurourile conduse de d. Molin, cu spațiu larg, cu aer și soare, cu Buletine curate, pe care nu poți să nu le respecți. cu funcționari destoinici-primitori, și nu se poate ca frumusețile acestea să nu inspire asigurarea dorită și să nu treacă dincolo de cadrul lor, în Uzinele și Fabricele cari așteaptă ceva nou, ceva mai bun.

Meșteșugarul român a fost la Berlin și s'a întors așa cum se cuvenea, cu laurii succesului. Tinerețea țării a fost o chezășie; o dovadă că aci meseria tinde să devină o brățară de aur. Este un progres. Tocmai dece avem nevoe mai mult și ce se impune în locul decepțiilor ce începuseră a prinde mușchi pe suflete. Dacă viața nouă este imperativul zilei, viața nouă să țâșnească liberă pe toate arterele! Meșteșugarul român a văzut că munca sa isbutește și se proclamă ca un ce necesar. Acest meșteșugar are obligația de a merge înainte!

PETRE BELU

MEȘERIAȘII PREMIAȚI LA EXPOZIȚIA DELA BERLIN

BRAȘOV, *Premiați cu medalii:*

Iohan Zinck, Ioan Müll.

Premiați cu diplome:

Barbu Gheorghe, Huber Hedwig, Derner Herm ann, Cioflec Gheorghe, Valentin Ștefan, Walter Bernhard, Stăniciu Gheorghe.

CERNAUȚI

Camera de Muncă, Mihai Basarab, Goagă Constantin, Carabioschi Nicolae.

CHIȘINAU *Premiați cu medalii:*

Nicolae Baciu, contsr. instrumente, Gh. Vasilache, ceasornicar, Chișinău.

Premiați cu diplomă:

Camera de Muncă, Maleavin Teodor, Institututl Zootechnic al Facult. Agricole.

CRAIOVA *Premiați cu medalii:*

Constantin Găvănescu, croitor Tg. Jiu, Pantelică Bărbulescu, croitor Tg. Jiu, pentru frumosul costum gorjenesc.

Premiați cu diplome de distincțiune:

Camera de Muncă, Șt. Dobrică, Pitești, I. Păunescu, Craiova, Grafica Română, Craiova, Școala de Arte și Meserii, Scrisul Românesc, Ramuri, N. Pârvulescu, R.-Vâlcea, Paraschiva Stănilă, Tg. Jiu.

TIMIȘOARA

Premiați cu medalii:

Petre Zorlențean, cojocar, Constantin Cireșeanu, Lugoj, Petavian Ilica, ceaprazar, Timișoara, Hristache Petcu, cismar.

Premiați cu diplome de distincțiune:

Camera de Muncă, Stoianov Dumitru, Bucoviteanu, Făget-Severin, Giughici I., Recaș-Timiș, Miloș Vasile, Făget-Severin, Gherghina Ion, Făget-Severin, Ștefan Vulpe, Timișoara, Căminul de ucenici, Ion Susman, Lugoj, Ing. Șt. Ilica, Lugoj, Atelierele Șc. de Arte și Meserii, Timișoara, Costa Matei, D-na Giurgiu Petrovici.

SIBIU

Premiați cu medalii:

Neculai Fântână, cojocar, com. Poiana Sibiu, Ion și Anica Deloreanu, Sibiu.

Premiați cu diplome:

Camera de Muncă.

I A Ş I *Premiaţi cu diplome:*

Camera de Muncă, Şcoala de îndreptare, Copou-Iaşi, Ludwig Carol, Dimitriu Nicolae, Irovan Alexandru, Şcoala de Meserii; D-na Baciu, At. Munca Iaşilor, Popescu Vasile.

A R A D

Camera de Muncă, Toma Iacob, Liceul Industrial „Aurel Vlaicu", Liceul Industrial de fete, Şc. de gospodărie Rurală Folt-Arad, Csaezar, Arad.

B A C A U *Premiaţi cu diplome:*

Camera de Muncă, Bratu Emil, Sascău Nicolae, Csergo Ferdinand, Mercurea Ciucului.

O R A D E A *Premiaţi cu medalii:*

Şcoala de meserii Oradea.

Premiaţi cu diplome: Camera de Muncă.

PLOEŞTI *Premiaţi cu diplome:*

Camera de Muncă, C. Mihăilescu, Târgovişte.

BUCUREŞTI *Premiaţi cu medalii:*

Atanasiu, „Chilimbarul", L. E. Ruffer; Anghel Dima, sculptor în lemn, Vasile Georgescu, Maria Nisipeanu, ţesătorie, Georgeta Stănescu, Ileana Niculescu, Elena Vasiu, Atelierul Şc. de Arte Grafice de perfecţionare, Constantin Popescu, Expoziţia Bazar a Şc. de Meserii.

Premii de onoare: Raul Tabacu, E. Ruffer.

Premiaţi cu diplome:

Camera de Muncă, Sârbu Maria, Craiu Elvira, Ade A. Carol, Munteanu D. Teodorescu S., Peterssen H., Stanciu Gh. Marin, Ionescu Gh., „Constructorul", Roland Pava, General Photograf-Service, Ţaţu Nicolae, Revista Fotografilor, Suru Pavel, Ionescu Gogu, Brezoianu Mihail, Trandafir I., „Falanga Creştină". „Vremea Meseriaşului"; „Munca"; „Gazeta Muncii Româneşti"; „Gazeta Muncitorului", „Portrete Meşteşugăreşti", „Politica Socială", I. Onofrei, Gh. Nanaşi, Uniunea Muncitorilor Grafici din România, Dorina Atanasiu, Groza Dumitru, „Cartea Românească", „Tipografia Atheneu"; E. Marvan, Petrescu Ioan, Spetner B., „Tribuna Muncii", I. Bordenache, H. Reich, D-na Diamandescu D., Inst. Naţional Zootechnic. ,

CONSTANŢA *Premiaţi cu diplome:*

Camera de Muncă, Tănase Teodoru.

CLUJ *Premiaţi cu medalii:*

Octavian Aiudean, croitor Cluj, Aragonit, Cluj, Vasile Cristea, croitor, Cluj.

Premiaţi cu diplome:

Camera de Muncă, Iris, Fraţii Tompa, Turda, Motişan Mihai, Cluj, Biriş Luca, Cluj, Sarmat-Alabastru, Turda, Traian Turtureanu, Cluj, Manufactura de Porţelan, Turda.

CAMERA DE MUNCĂ BUCUREŞTI

Camera de Muncă Bucureşti are, în sfârşit, conducătorul care-i trebuia.

Venit de abia de câteva luni la conducere, d. Preşedinte Teodor Stroja a înţeles dela început ce-i lipseşte acestei instituţiuni spre a progresa şi a pornit imediat la înfăptuiri.

Ferindu-se de reclama sgomotoasă şi costisitoare a vechiului sistem de guvernare, lucrând pe tăcute intens şi cu pricepere, d. Teodor Stroja se poate mândri că a reuşit, într'un scurt răstimp, să facă ceiace alţii n'au reuşit în ani de zile.

Dar oricât de modest ar fi un om, atunci când faptele sale sunt folositoare binelui obştesc, datori suntem cu toţii să scoatem la lumină aceste fapte, pentru a servi de pildă tuturor.

De aceea vom arăta mai jos ce a făcut până acum d. Teodor Stroja, în calitate de preşedinte al Camerii de Muncă Bucureşti.

Ca un adevărat părinte şi-a îndreptat prima lui privire de preşedinte, spre acei cari meritau cea mai aleasă ocrotire, spre ucenici. Cu mijloace materiale relativ reduse, a organizat două colonii de vară pentru ucenici, una la mare (Bugaz), iar alta la Slănic-Prahova, trimiţând în fiecare localitate câte 2 serii de ucenici, iar la Slănic şi o serie de ucenice.

Rezultatele obţinute au fost cât se poate de mulţumitoare, atât din punct de vedere al desvoltării fizice, cât şi din punct de vedere moral.

Cu o dragoste şi o milă deosebită pentru cei obijduiţi, a făcut, în tovărăşia d-lui inspector general Vasile Erhan, zeci de inspecţii de noapte la diferite fabrici din raza Municipiului Bucureşti, unde se lucra cu mult peste orele legale, cu femei

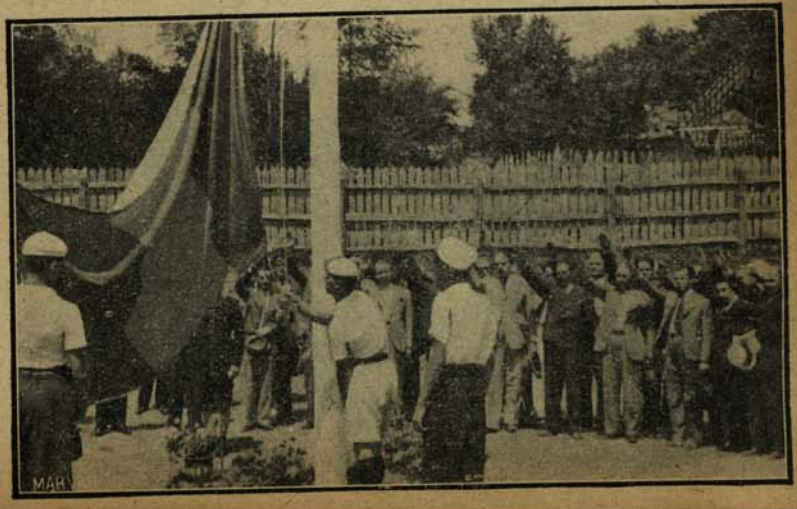

Ucenicii din colonia dela Slănic Prahova, îmbrăcaţi în costume de străjeri ridicând drapelul românesc

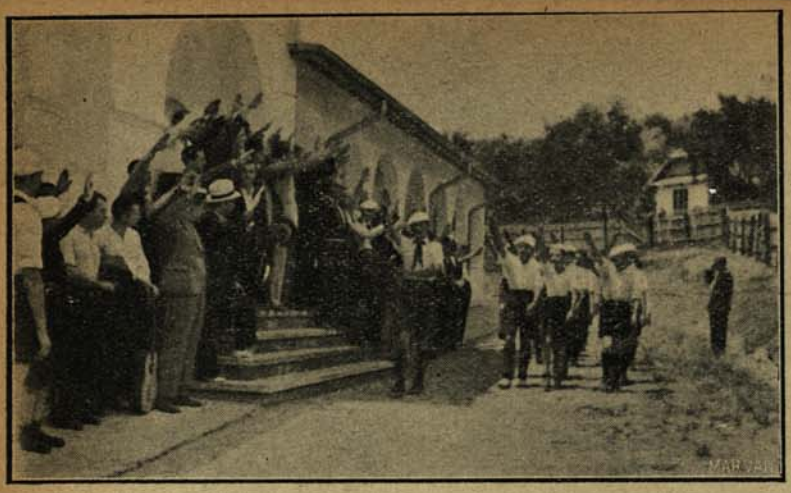

Ucenicii din Colonia dela Slănic Prahova, defilând în faţa excursioniştilor

şi copii. S'au îndreptat astfel multe rele, iar fabricile cari au mult de lucru, au început să ceară autorizaţii pentru a muncii suplimentar, iar condiţiile fixate de Ministerul Muncii, cu avizul Camerii de Muncă.

Calificarea profesională făcându-se cu multă încetineală, a luat toate măsurile ca aceste lucrări să meargă în ritm accelerat. Astfel s'au preschimbat toate cărţile vechi de meşter, s'au preschimbat câteva mii de cărţii de lucrător şi s'a început şi eliberarea cărţilor noui de meşter şi de lucrător. Rezultatul acestor eforturi s'a văzut imediat: dela 27 Iunie 1938, de când s'au reluat lucrările de calificare profesională şi până la 1 Octombrie acelaş an, s'a eliberat un număr de cărţi de capacitate mai mare de îndoitul numărului de cărţi eliberate în tot cursul anului 1937.

Luând inţiativa înainte de a se înjgheba organizaţia „Muncă şi Voe Bună" şi apoi lucrând în cadrul acestei organizaţii, a aranjat o serie întreagă de excursii cu caracter educativ şi recreativ la Braşov, Buşteni, Slănic-Prahova, Vălenii de Munte, Curtea de Argeş şi Giurgiu, cu care ocazie excursioniştii: lucrători, funcţionari particulari şi meseriaşi s'au recreat, au vizitat diferite întreprinderi industriale, au învăţat să-şi cunoască mai bine ţara şi s'o iubească, iar prin vizitarea mormintelor regale dela Curtea de Argeş şi-au manifestat vădit legătura solidă dintre Dinastie şi clasele muncitoare. Reuşita acestor excursii se oglindeau de fiecare dată în îmbulzeala de înscrieri pentru cele ce se mai proectau.

Excursioniştii vizitând grota

Grupul de excursioniști admirând frumusețile împrejurimilor

Regretând că spațiul restrâns pe care-l avem la dispoziție nu ne îngăduie să arătăm mai pe larg înfăptuirile d-lui Președinte Teodor Stroja, nu ne putem opri totuși fără să nu pomenim în treacăt încă o parte din înfăptuirile sale și anume: o perfectă echilibrare a unui buget de trei ori mai mic decât acela din anul precedent; străduințe continue pentru respectarea legilor de ocrotirea muncii; mari străduințe pentru terminarea noului palat al Camerei de Muncă; acordarea de burse la ucenici și ucenice, precum și pentru perfecționarea lucrătorilor în arte grafice; primenirea tabloului asesorilor Judecătoriei de Muncă, etc., etc.

La puterea sa de muncă și dragostea pentru clasele muncitoare, d. președinte Teodor Stroja, adaugă o altă calitate, de care trecutele conduceri sub vechiul regim politic ducea mare lipsă: o perfectă amabilitate egală pentru toată lumea.

Excursia „Muncă și Voe Bună" organizată de Camera de Muncă București

Dreapta:
Excursia pe Dunăre cu vaporul

Mijloc:
Grupul de excursioniști în curtea fabricei „Danubiana„

Jos stânga:
Interiorul fabricei de zahăr „Danubiana"
Lucrătoare la lucru

Jos dreapta:
Lucrători împachetând zahărul

FLORI ŞI LACRIMI PE MORMÂNTUL REGINEI MARIA

Vara anului 1938 va fi scrisă cu litere de aur în istoria emancipărei muncitorimei.

In această vară a luat fiinţă organizaţia „Muncă şi Voe Bună", care a fost îmbrăţişată cu toată dragostea de întreaga muncitorime din toată ţara.

Numele d-lui Mihail Ralea va rămâne neşters în inimile muncitorilor, cari, datorită acestei minunate organizaţiuni, au avut ocazia să-şi cunoască ţara, să-i admire frumuseţile, să vadă cât este de bogată şi belşugul cu care a înzestrat-o Dumnezeu.

Nu mult după încetarea din viaţă a bunei noastre Regine, muncitorimea Capitalei a depus flori pe mormântul Celei ce a fost scumpa lor Regină. Gestul acesta, pornit din sufletele lor curate, a impresionat profund locuitorii din Curtea de Argeş. Înşiruiţi pe străzile oraşului, au privit, plini de admiraţie, procesiunea muncitorilor, cari mergeau tăcuţi şi în rânduri disciplinate, întocmai cum merg credincoşii la Sfântul Mormânt.

Mergeau şi ei la mormântul scump tuturor românilor, mormântul Reginei Maria.

Ajungând aci, au depus o coroană şi numeroase jerbe de flori, stând în faţa mormântului muţi de durere, timp îndelungat. Plângeau cu toţii şi priveau fix la lespedea rece care a acoperit pentru totdeauna corpul bunei lor Regine.

Fericită idee a avut d. Teodor Stroja preeşdintele Came-

rei de muncă, organizând acest pelerinaj. Muncitorii i-au mulţumit pentru că le-a dat prilejul să-şi manifeste curatele lor sentimente şi să vadă mânăstirea legendară a meşterului Manole.

In cea mai fragedă copilărie, pe băncile şcoalei, au auzit dela dascălul lor şi au memorizat legenda mânăstirei Curtea de Argeş.

Li s'a vorbit de minunata podoabă a ţărei româneşti, de sacrificiile făcute de popor pentru zidirea acestei mânăstiri, de supremul sacrificiu al lui Neagoe Basarab şi al Doamnei Despina, care şi-a vândut obiectele de aur şi pietrele scumpe pentru terminarea mânăstirei, de sacrificarea marelui meşteşugar Manole şi şi-au amintit cu toţii de versurile lui Alexandri:

Pe Argeş în jos
Pe un mal frumos...

Au stat pioşi în faţa altarului, s'au rugat şi au mulţumit Cerului că au putut să vadă locul scump tuturor românilor, mormintele domnitorilor şi regilor ţării.

La fântâna meşterului Manole au băut apa limpede a isvorului care a ţâşnit în locul unde a murit cel mai mare meseriaş român. Aci li s'a vorbit de dragostea mare a Regelui Ferdinand pentru mnucitorime, care le dorea tot binele:

„Trebueşte lărgit cadrul problemelor sociale la vremile noui de astăzi.

Corporaţiile aşa cum se găsesc nu mai corespund vremurilor. Nici titlul nu mai poate rămâne acelaş, după cum nici structura lor.

Doresc ca pe viitor corporaţiile să se numească COLEGII, aşa cum se numeau întocmirile romane. Colegiile să cuprindă la un loc pe toţi profesioniştii, iar înăuntru colegiilor să se desvolte activitatea tuturor".

Aceasta a fost dorinţa Regelui Ferdinand.

Astăzi fiul Său, îşi îndeplineşte o sfântă datorie, dând toată atenţiunea păturei muncitoreşti.

A fost crescut în acest crez de tatăl şi mama Sa.

Iată pentru ce muncitorimea Capitalei şi-a plecat genunchii cu smerenie şi a plâns pe mormintele dela Curtea de Argeş.

PETRESCU GEMPET

TABLOU
DE INSPECTORII ŞI SUB-INSPECTORII MUNCII

BUCUREŞTI: *V. Erban*, Inspector general: *I. Gurifă*, Inspector central; *A. Cerban*, Inspector central; *I. Ganea*, Inspector; *C. Meroşanu*, Inspector; *El. Chireulescu*, Inspector; Sub Inspectori: *P. Neculcea*, *O. Dumitriu*;

CRAIOVA: *A. Budişteanu*, Inspector central; *C. Enescu*, Sub-inspector;

TÂRGOVIŞTE: *M. Boandă*, Sub-inspector;

PLOEŞTI: *I. Isfrăfescu*, Inspector; *V. Ceaianu*, Sub-inspector;

BRAŞOV: *V. Bedifeanu*, Inspector;

CONSTANŢA: *P. Stegărescu*, Inspector central; *M. D. Bofez*, Inspector;

GALAŢI: *Sorin Manolescu*, Inspector central;

BRĂILA: *V. Ceofu*, Sub-Inspector;

CHIŞINĂU: *V. Viiniciuc*, Inspector central; *P. Spoealov*, Sub-Inspector;

IAŞI: *A. Anfoniade*, Inspector central; *Gh. Boghiceanu*, Sub-Inspector;

BACĂU: *V. Ionescu*, Inspector central;

CERNAUŢI: *I. Stroja*, Inspector general; *Gh. Ciurea*, Inspector;

ALBA-IULIA; *P. Popescu*, Inspector general;

Tg. MUREŞ: *I. Mălai*, Inspector central;

SIBIU: *A. Gherman*, Sub-Inspector;

CLUJ: *I. Chirilă*, Inspector general; *B. Târnoveanu*, Inspector central;

ORADEA: *I. Mudura*, Inspector;

TIMIŞOARĂ: *Gh. Gh. Bofez*, Inspector general; *Traian Haneş*, Inspector;

ARAD: *O. Păcuraru*, Sub-Inspector;

DEVA: *I. Candale*, Sub-Inspector;

SATU-MARE: *Vasile Radu*, Sub-Inspector.

Standul Şcoalei Speciale de ţesut de sub direcţiunea D-nei Maria Nisipeanu la Expoziţia din Berlin

In cadrul expoziţiei demonstrative muncii româneşti, organizată de Uniunea Camerelor de Muncă la Berlin în vara anului 1938 a luat parte la această manifestaţie românească şi Şcoala Specială de ţesătorie din str. G-l Berthelot, 25 de sub conducerea D-nei Maria Nisipeanu.

Această şcoală este organizată în scopul de a pregăti bune ţesătoare pentru desvoltarea industriei casnice la ţară şi în special pentru fiicele de săteni cari sunt primite la această şcoală după ce au terminat cursul primar, multe din ele fiind bursiere a prefecturilor de judeţe.

In fotografia de faţă se poate vedea pe gherghef o scoarţă olteneasca, care a fost începută la deschiderea expoziţiei şi urmărită cum se lucrează de publicul berlinez până la terminarea ei.

Această scoarţă a fost dăruită de Uniunea Camerelor de Muncă cancelarului Hitler.

Lucrările expuse de Şcoala Specială de ţesut la Expoziţia din Berlin, au tost premiate şi distribuţia premiilor obţinute de participanţii din Bucureşti a fost făcută într'un cadru solemn în ziua de... de către domnul Ministru al Muncii domnul profesor Mihail Ralea.

COMISIILE INTERIMARE ALE CAMERILOR DE MUNCĂ

UNIUNEA CAMERILOR DE MUNCĂ

VIRGIL MOLIN, președinte
D. I. Suchianu, deleg. Min. Muncii
D. Gheorghiu, director

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Nicolae Coca	*Virgil Molin*	*D. N. Dumitrescu*
I. Jumanca	*Gogu Georgescu*	*Mihail Brezoianu*
Dumitru Neguț	*I. Ionescu-C.*	*Gică Hristescu*

Camera de Muncă BUCUREȘTI

TEODOR STROJA, președinte
Ing. Gh. Sebastian, deleg. Min. Muncii
Mircea Șt. Ionescu secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Dumitru Gănescu	*C. Bragadireanu*	*C. N. Bănică*
Cristodie Negrea	*Ștefan Ștefănescu*	*Al. Ardeleanu*
Florea Marinescu	*Teodor Stroja*	*C. Munteanu-Iași*

Oficiul Giurgiu	**Oficiul T. Măgurele**
Ion Ștefănescu,	*Gh. I. Dumitrescu*
Vasile Dumitru	*Marin Chimigea*
Cons. Degeratu	*H-bie Andreescu*

Camera de Muncă BACĂU

ŞTEFAN STOLERU, preşedinte
A. Budişteanu, deleg. Minist. Muncii
Em. Bonescu, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Const. Coliban	*C. Gh. C-tinescu*	*Ştefan Stoleru*
Dumitru Fodor	*Spiridon Mocanu*	*Alex. Ghiţescu*
Şt. Mihailescu	*Ioan Cojocaru*	*Dumitru Miron*

Oficiul Neamţ	Oficiul Baia
Petre Averescu	Alexandru Ambros
C. Zăhărescu	Ioan Anăstăsoaia
Gavril Trofin	C. D. Rusu

Oficiul Roman	Oficiul Ciuc
Gogu Eugen	Iuliu Gyonös
G. Tanchevici	Gheorghe Csadö
Ioan Lupu	

Camera de Muncă CLUJ

Dr. HARITON MOLDOVAN, preşedinte şi deleg. Minist. Muncii
Vasile Hossu, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Gh. Chiciudeanu	*Ing. Meteş Nistor*	*Anton Moldovan*
Ilie Crişan	*Dr. I. Munteanu*	*Gavrilă Boca*
Botu Grigore	*Aurel Creţa*	*Ştefan Raffay*

Oficiul Maramureş	Oficiul Turda	Oficiul Târgu-Mureş
Pompiliu Baicu	Ing. Gr. Bozdoc	Victor Boroş
Iuliu Strimbei	Ioan Ciortea	
Alex. Văleanu	Mihail Felezeu	Gh. P. Lazăr

Oficiul Năsăud	Oficiul Someş
Alex. Maghiaru	Ing. Oct. Comerzan
Ioan Vermeşan	Vasile Mureşan
Ing. Enea Grapini	Alex. Moldovan

Camera de Muncă TIMIŞOARA

GH. ROŞCOBAN, preşedinte
Dr. Ioan Doboşan, deleg. Minist. Muncii
Ion Popovici, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Dănilă Ciorluz	*Gh. Roşcoban*	*Traian Granatir*
Teodor Fibişan	*Iuliu Boncea*	*Iosif Ardelean*
Carol Pirovszkyi	*Livius Cacinca*	*Ioan Bălaşiu*

Oficiul Lugoj	Oficiul Oraviţa
Victor Chevereşan	Andrei Mălăescu
Alex. Astălaş	Antoniu Patera
Constantin Jucu	Gh. Zarcula

Camera de Muncă SIBIU

Ing. VICTOR ROŞCA, preşedinte
Dr. Aurel Vasiu, deleg. Minist. Muncii
Timotei Gh. Starodub, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Vasile Hada	*Ing. V. Roşca*	*Ioan Stanciu*
D-tru Domnariu	*Otto Zimmermann*	*Nicolae Haiduc*
Gh. Schaser	*Nicolae Nedelcu*	*Mihail Gündisch*

Oficiul Blaj	Oficiul Sighişoara
Ioan Spinean	Nicolae Vulcan
Victor Moldovan	Nicolae Moldovan
Ionel Băcilă	Ioan Dragomir

Camera de Muncă ARAD

SIMION ALBU, preşedinte
C. Mihăilescu, deleg. Minist. Muncii
Dr. C. Vladislav, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Toma Iacob	*Simion Albu*	*Vichentie Sfăt*
Serbu Grigorie	*Teodor Gui*	*Gheorghe Ilica*
Francisc Zöldi	*Ioan Filipaş*	

Oficiul Deva	Oficiul Alba-Iulia
Pompiliu Albu	Ştefan Balasiu
D-tru P. Crăciun	Ion Curtu
Miron Ister	Victor Grapa

Camera de Muncă PLOEŞTI

Ing. GH. BALLIF, preşedinte
V. Ceianu, deleg. Minist. Muncii
Ioan Stănescu, secretar general

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Fl. Bercescu	*Gh. Ballif*	*Gh. Vişoianu*
D. Nicolescu	*Sp. Tomescu*	*D. Mazăre*
A. Constantinescu	*Ioan Oprescu*	*T. Dumitrescu*

Oficiul Buzău	Oficiul Târgovişte	Oficiul Câmpulung-Muscel
V. Teodoru	Ioan Rădulescu	Gh. N. Vlădescu
C. Vasilescu	Gh. Popescu	Ioan Gh, Bunea
Gogu Mateescu	Gh. Rusu	Ioan Dancovici

Camera de Muncă BRAŞOV

GEORGE CURCĂ, Preşedinte
Ion Marinescu, deleg. Min. Muncii
Aurel Manea, secretar

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Dumitru Voian	*George Curcă*	*Dumitru Bidu*
George G. Gologan	*Eugen Lupan*	*Ioan Neamţu*
Zink Ioan	*Iosif Munteanu*	*Nagy Iosif*

Oficiul Făgăraş	**Oficiul Odorheiu**	**Oficiul Trei Scaune**
Grecu Bucur	Ziu Gh.	Florea Ioan
Langa Nistor	Dobrotă Octavian,	Drăgan Gh.
Niciu Nicolae	Elekeş Peter	Panti Ioan

Camera de Muncă GALAŢI

HR. ZIGRE, preşedinte
V. Ciofu, deleg. Min. Muncii
Av. Jean Miletici, secretar

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Alex. Costescu	*Petru Mihalache*	*Hr. Zigre*
Eduard Coşea	*C. Dumitrescu*	*Vasile Nantu*
I. Vrânceanu	*Victor Cosăceanu*	*Ştef. Şerban*

Camera de Muncă ORADEA

IOACHIM MARTA, preşedinte
M. G. Samarineanu, deleg. Minist.
Traian Mălăescu, secretar

Secţia I-a	Secţia II-a	Secţia III-a
Chiş Petre	*Ioachim Marta*	*Bulbuca Iosif*
Pop Alexandru	*Dr. Traian Vuia*	*Jigovan Ioan*
Gui Gavril	*Henţiu Ludovic*	*Balog Dan*

Camera de Muncă CERNĂUȚI

D. MOLDOVANU, președinte
Dr. Alexandru Saghin, deleg. Minist. Muncii
Zenovie Ștefanovici, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Ioan Hrencu	*Victor Stetnic*	*Anton Zavada*
Rudolf Gaidosch	*Emil. Ostaficiuc*	*Gh. Gherman*
Ilie Munteanu	*D-tru Moldovanu*	*Mihai Basarab*

Oficiul Storojineți	**Oficiul Rădăuți**	**Oficiul Suceava**
Ion Sauciuc	Nicolae Moldovan	Ion Popovici
Alex. Cuparencu	Ioan Halip	T. Savanciuc
Rudolf Zahn	C. Gavrilescu	Har-bie Mitric

Oficiul Dorohoiu	**Oficiul Hotin**	**Oficiul Câmpulung**
Victor Sofca	Boris Ditcov	Traian Nițan
Ioan Mascan	Vasile Mușenischi	Gh. Prișcornic
Titus Onufrei	Iacob Mariciuc	P. Piticar Cristof

Camera de Muncă BRĂILA

VASILE GAVRILĂ, președinte
Dumitru V. Berbeciu, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Niculae Devian	*Const. Ulman*	*Vasile Gavrilă*
Stoica Mihalcea	*C. Teodorian*	*Șt. Diaconescu*
Gh. Cristescu	*Petru Georgescu*	*Ilie Pavelescu*

Oficiul Putna	**Oficiul Ialomița**	**Oficiul R.-Sărat**
N. Erbaru	*Const. Angelescu*	I. Dumitrescu
Barbu Bobocea	*N. Marinescu*	P-schiv Borcescu
P. Vărzaru	Ion Enescu	Ion Georgescu

Camera de Muncă IAȘI

NECULAI DUMITRIU, președinte
Mihai Păduraru, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
St. Damaschin	*C. Olaru*	*N. Dumitriu*
D-tru Rotaru	*E. Ceicovschi*	*M. Inderjoschi*
M. Bartesch	*T. Acatrinei*	*D-t u Gafencu*

Oficiul Botoșani	Oficiul Vaslui	Oficiul Bălți
M. Bisachevici	Simion Popa	Petre Harabici
N-lai Botez	G. Condurache	Anton Mâță
Gh. Axente	V. Ungureanu	Ioan Bâclea

Camera de Muncă CRAIOVA

J. PORUBSKI, președinte
Gh. Gh. Vasilescu, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
C. Drăghici	*Jean Porubski*	*Șt. Lăpușneanu*
I. Mărgărit	*Gh. Brătănescu*	*Iancu Ionescu*
Gh. Curuț	*M. Mihăileanu*	*Gogu Petrescu*

Oficiul Pitești	Oficiul Tg.-Jiu	Oficiul Slatina
Gh. D. Popescu	Pant. Minulescu	Petre Suciu
Ioan Dănescu	Eugen Stamatescu	Gr. Păucescu
Alex. Ionescu	Comșa Nicolae	Gh. Antonescu

Oficiul Caracăl	Oficiul R Vâlcea
Marin Eftimescu	Dumitru Anghel
Ion Popa	Ioan Zegheanu
Toma Butan	Nicolae Rodeanu

Camera de Muncă CHIȘINĂU

VLADIMIR SCURTU, președinte
Petre T. Grosu, deleg. Minist. Muncii
Gheorghe V. Ciobanu, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Gh. Stamate	*I. Dodul*	*Al. Albuleț*
Ion Tâmpeanu	*Gh. Stârcea*	*St. Cebotarenco*
A. Atanasiu	*V. Scurtu*	*C. Crețu*

Oficiul Soroca	Oficiul Orhei	Oficiul Tighina
Leonid Manea	Vasile Botnaru	Mihail Dedioglo
Vasile Munteanu	D-tru Teodorescu	Efimie Pavalache
Ion Trăistaru	Trofim Bacan	

Camera de Muncă CONȘTANȚA

A. ALEXANDRESCU, președinte
Gh. Marghidan, secretar general

Secția I-a	Secția II-a	Secția III-a
Niculae Diaconu	*Voicu Mănescu*	*A. Alexandrescu*
Ion Nenciu	*Marin Grosu*	*Petre Apostol*
Tudor Dumitru	*Ion Mantu*	*Ion Bombeș*

Oficiul Silistra	Oficiul Bazargic
Al. Dumitrescu	D-tru Gheorghiu
Musim Asan	Dumitru Roșca
M. Nicolau	M. Pandelescu

Oficiul Tulcea

Teodor Furtună
I. Rădoi
D. Chiriţescu

COMISIILE INTERIMARE ALE CASELOR DE ASIGURĂRI SOCIALE

CASA CENTRALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE

Prof. GEORGE STRAT, Preşedinte
Ing. *Penescu Kertsch* / *I. Flueraş*, Vice-preşedinţi
Mişu Enescu, Director general

Consilieri:

Gh. At. Gheorghiu
Mircea Ionescu
D. P. Niculescu-Ritz
Al. Samoil
D. Dumitrescu
Eftimie Gherman
N. Ioniţiu
D. Bârsan
T. Rosnovan
Gh. Moraru
Dr. *S. Irimescu*
Dr. *Petre Topa*

Casa Asigurărilor Sociale BUCUREŞTI

AUREL I. POPESCU, preşedinte
Nicolae Marian, vice-preşed.
Ioan Hasnaş, director

Consilieri:

Ernest Ene
Prof. N. Penescu
Al. Niculescu-Duvăz
N. Petrescu
N. Nicolau
Rusu Simion
Carol Bartha
Gh. Cristescu
Odisie Pârvulescu

Casa Asigurărilor Sociale CLUJ

IACOB PEPTEA, președinte
Șt. Peneș, vice-președinte
Dr. Ioan Pupeza, director
Pavel Gălan, medic șef

Consilieri:

Gavril Aiudean — *Chiș Patriciu*
Jon Galoș — *Dumitru Iovănel*

Casa Asigurărilor Sociale GALAȚI

I. ȘTEFĂNESCU, președinte
Alex. Lupu, vice-președinte
Vasile Cazacincu, director

Consilieri:

D. Panaitescu — *Anghel Dumitriu*
Ghiță Tănase — *Ing. I. Luca*

Casa Asigurărilor Sociale IAȘI

TEODOR GHEORGHIU, președinte
Const. Pogor, vice-președinte
Const. C. Buhociu, director
Dr. Const. Bulău, medic șef

Consilieri:

Alex. Rener — *Const. Șerbănescu*
I. Vizitiu

Casa Asigurărilor Sociale TIMIȘOARA

Ing. CONST. BEȘA, președinte
Alex. Stan, vice-președinte
Dr. I. Runceanu, medic șef
Vespasian Stețiu, director

Consilieri:

Toma Surlaș
Vasile Munteanu
Simion Guțu
Ștefan Bot

Casa de Asigurări Sociale CONSTANȚA

Ing. V. IONESCU, președinte
Gh. Răducanu, vice-președ.
Dr. Gh. Vasilescu, medic șef
Gh. Constantinescu, director

Consilieri:

Tudor Tatu
Ion Bombiș
Victor Pascu
Ivan Tudor

Casa de Asigurare CHIȘINĂU

Ing. VASILE LISSIEVICI, președinte
Vasile Al. George, director
Andrei Atanasiu, vice-președ.
Dr. D-tru Ciocanu, medic șef

Consilieri:

Gheorghe Mecu
Petre Sârbu
Petre Dragă
Vasile Bălan

Caea Asigurărilor Sociale BACĂU

C. IORDĂNESCU, președinte
N. Pârlea, vice-președinte
Dr. I. Năstase, medic șef
Virgil Teodorescu, director

Consilieri:

Ioan Ionescu — *Ștefan Dănescu*
Mitică Darjan — *Col. M. Eliad*

Casa Asigurărilor Sociale ARAD

REMUS RAFIROIU, președinte
Oliviu Sârbu, vice-președinte
Dr. Aurel Botiș, medic șef
Ioan Platoș, director

Consilieri:

Ilie Moțiu — *Atanasie Trăilă*
Ștefan Coroban — *Grig. Gherman*

Casa de Asigurări Sociale SIBIU

Dr. AUREL VAȘIU, președinte
Gh. Șoima, vice-președinte
Dr. Ioan Slavu, medic șef
Ioan Tâmpănaru, director

Consilieri:

Ilie Șteflea — *Ioan Marcu*
Ioan Stanciu — *Ioan Muntean*

Casa de Asigurări Sociale BRĂILA

ȘTEFAN NIȚESCU, președinte
Traian Bădilă, vice-președ.
Dr. Radu I. Luca, director

Consilieri:

Ing. C. Alanasiu
Ion Tâmplaru
Nicolae Tănase
Vasile Panait

Casa de Asigurări Sociale CRAIOVA

LACHE BELU, președinte
C. Goga, vice-președinte
Iulică Alexandrescu, director

Consilieri:

I. D. Stoica
Alex. Scărlătescu
C. Popescu-Mehedinți
N. Mitroiu

Casa de Asigurări Sociale ALBA IULIA

V. Oghină
Eliade Ionescu
Petre Adam
A. Gherman
Iancu Sabin
Iosif Fizeșan

Casa de Asigurări Sociale BUZĂU

Const. Dotti
Costel Mihăilescu
Gh. Covăceanu
Vlad. Velehorscki
Gheorghe Bârsan
Vasile Stoica

Casa de Asigurări Sociale CAMPINA

Adrian Ghinescu
Mihail Păltineanu
N. Aldea-Morăruș
Vasile Neagu
Gheorghe Irimia
I. Gh. Zaharescu

Casa de Asiguări Sociale DEJ

Dr. Andrei Agoi
Victor Haneș
I. Oniga
Ion Moldovanu
Augustin Seleș
Aurel Coroian

Casa de Asigurări Sociale DEVA

Ing. M. Gheorghiu
Liviu Groza
Ioan Lupea
Ing. Eug. Maspero
Const. Georgescu
Gheorghe Luca

Casa de Asigurări Sociale LUGOJ

V. Chevereșeanu
D-tru Gall
Vasile Jucu
Ioan Iorga
Gr. Popescu
Alex. Astăluș

Casa de Asigurări Sociale ORADEA

Mihail Faur
Mih. Teodorescu
Martin Siminescu
Ion Popp
D-tru Bradu
Nicolae Ciupa

Case de Asigurări Sociale PETROȘANI

N. Gavrilescu
Emil Popp
Ioan Radu
Petru Soit
Iuliu Socol
Vasile Stârc

Casa de Asigurări Sociale PLOEȘTI

Ing. Stoica
Mih. Papadopol
Ion Ionescu
Gh. Marinescu
Șt. Ghiculescu
Pavel Stătescu

Casa de Asigurări Sociale REȘIȚA

Dr. Gh. Vucu
Carol Schimdt
Petru Mogoș
Petre Bârnau
Nic. Zgaverdea
Lon Langhard

Casa de Asigurări Sociale ROMAN

Mihail Gazi
P. Filipescu
Pamfil Hulubei
G. Gavrilescu
G. Simionovici
Gh. Mihăilescu

Casa de Asigurări Sociale SATUL MARE

Șt. Suciu
Arcadie Pascu
Maior Andrei
Romulus Boticiu
Demian Roșu
D-tru Pintea

Casa de Asigurări Sociale SIGHIȘOARA

Richard Löw
Olimpiu Varga
Ioan Dragomir
Gh. Merdera
Nicolae Vulcan
Ștefan Sipoș

Casa de Asigurări Sociale TG. MUREȘ

Dr. Al. Lakatoș
Nicolae Opreanu,
Gheorghe Vlassa
Dumitru Buia
Aurel Sârbu
Cornel Tomuța

ASOCIAŢIA MAEŞTRILOR ŞI CONDUCĂTORILOR DIN INDUSTRIA ARTELOR GRAFICE

DUMITRU I. POPESCU

Preşedintele Asociaţiei maeştrilor şi conducătorilor din Industria Artelor Grafice

In ziua de 22 Ianuarie 1938, din iniţiativa unui grup de maeştri tipografi, a luat fiinţă „Asociaţia generală a maeştrilor şi conducătorilor din industria Artelor Grafice din România".

Această asociaţie şi-a propus să se ocupe în deaproape de interesele tehnice, profesionale şi sociale ale membrilor săi, precum şi a întregului corp de salariaţi: lucrători, maeştri şi conducători din Industria Artelor Grafice, punându-le la îndemână toate inovaţiile tehnice din arta tiparului ca: publicaţiuni de specialitate, conferinţe, bibliotecă, etc., cu un cuvânt tot ce priveşte progresul tehnic al acestei industrii.

Totodată Asociaţia, conform statutelor sale, se ocupă şi de ajutorarea reciprocă a membrilor săi, către o mai bună stare morală şi materială.

In lumina celor arătate mai sus, Asociaţia îşi are rolul său bine determinat în tot câmpul breslei, de oarece în rândurile membrilor săi se găsesc toţi maeştrii şi conducătorii specialişti din toate ramurile de activitate ale Industriei Artelor Grafice, cari sunt în măsură să-şi dea avizul şi să se pronunţe în toate chestiunile tehnice, profesionale şi de ordin social, ce interesează breasla tiparului şi pe slujitorii săi.

Asociaţia maeştrilor şi conducătorilor din Industria

Artelor Grafice a obținut personalitatea juridică prin sentința tribunalului Ilfov No. 73/30 Sept. 1938 și al cărui extras a apărut în Monitorul Oficial.

In ziua de 30 Octombrie 1938, asociația a ținut o nouă adunare generală a membrilor săi, cu care ocazie s'a luat cunoștință de recunoașterea personalității juridice și avizul favorabil al Ministerului Muncii precum și situația asociației față de noua lege a breslelor.

Cu această ocazie adunarea a desemnat următorul comitet, în persoanele d-lor:

Dimitrie I. Popescu, președinte

Matei Năstăsescu
Traian Dumitrescu } vice-președinți

Consilieri:

Petre Constantinescu
Gh. Antonescu
Gogu Roman
I. Alexandrescu
D-tru G. Ștefanovici
Gogu Niculescu, secret. gen.
Ion Lupea, casier.

Cenzori:

Anton Filipi
Smarandache Ionescu
Gh. Tinculescu

Cenz.-supleanți:

Recke Heinrich
Tănase Mușetescu
Ion Leoveanu

Const. Adamescu, ajutor-secretar.

BANCA „ARTELE GRAFICE" A LUCRĂTORILOR TIPOGRAFI

MATEI NĂSTĂSESCU
Președintele Consiliului de Administrație al Băncii „Artele Grafice"

Din anul 1926 funcționează în capitală „Banca Artele Grafice" a lucrătorilor tipografi din București. An de an această cooperativă de credit și economie a mers din progres în progres, astfel începând cu anul 1927 cu un capital depus de lei 215.750 a ajuns la 31 Dec. 1937 să aibă un capital vărsat de 1.030.053 depuneri fructificare lei 504.314, fonduri proprii 289.384 lei.

Datorită muncii și perseverenții tuturor conducătorilor cari s'au perindat în comitete, cum și al spiritului de disciplină și solidaritate cooperatistă a membrilor săi „Banca Populară Artele Grafice", a parcurs cu cinste cei 12 ani de existență, mergând din an în an spre un vădit progres.

Intâmpinând multe nevoi la începutul activității sale, Banca a putut trece peste ele în mod onorabil și tot astfel a trecut și peste anii grei de criză din ultimul timp, fără ca să sufere pierderi, fără ca activitatea ei să stagneze întrucâtva. Mai mult încă, s'a căutat permanent ca această activitate să se intensifice, creindu-se secții speciale cari să aducă un ajutor la cheltuelile de întreținere, fiind în acelaș timp, de folos și membrilor săi lucrători.

Un capitol important în realizările Băncii Artele Grafice îl constitue împrumuturile cari s'au acordat membrilor ei cu foarte multă bunăvoință pentru cumpărarea de

terenuri şi construcţii de imobile. Mulţi lucrători cari o viaţă întreagă au fost tributarii chiriilor, cu sprijinul Băncii şi cu micile lor economii, şi-au înjghebat modeste proprietăţi cari să le pună familia la adăpost şi în cari, bătrâneţea lor să fie mai puţin anevoioasă după o viaţă de muncă grea.

Ţinem deci să accentuăm că acestui capitol, comitetul Băncii Artele Grafice a căutat să-i dea foarte multă solicitutidine.

In cadrul manifestărilor culturale Banca Populară Artele Grafice a organizat în toţi anii excursii, reuniuni colegiale, a răspuns invitaţiilor făcute de alte instituţii cooperatiste de muncitori, a sărbătorit în fiecare an, prin adunări impozante, ziua internaţională a cooperaţiei, făcând astfel să se vorbească de bine despre Banca tipografilor în presa cooperatistă şi marile ziare. Osebit de aceasta, membri abonaţi şi Banca au susţinut apariţia rev. „Cooperaţia", în coloanele căreia s'a oglindit toată activitatea acestei Bănci, făcându-se astfel o întinsă propagandă printre unităţile cooperatiste, în folosul ideei de cooperaţie.

Activitatea tuturor consilierilor, a cenzorilor şi a funcţionarilor Băncei, a fost încununată de succes, datorită muncii şi felului cinstit şi desinteresat care a fost baza esenţială de cari s'a călăuzit aceştia în conducerea Băncii Artele Grafice încă dela început.

Comitetul Băncii Populare „Artele Grafice" se compune din d-nii:

Matei Năstăsescu, Preşedinte
N. V. Georgescu, *V. Mancia* } Vice-preşedinţi
Odisie Pârvulescu, Casier

Consilieri:

Gh Antonescu — *Nedelcovici Eustaţiu*
C. T. Marian — *Pavel Dumitru*
Leonte Dumitrescu — *Anghel Marinescu*

Cenzori:

I. Lupea
Const. Dulgheru
Toma Tonciulescu

GH. ANTONESCU
Preşedintele comitetului de conducere al „Adăpostului de Odihnă"

„ADĂPOSTUL DE ODIHNĂ" AL LUCRĂTORILOR TIPOGRAFI

Alături de creaţiile financiare ale Băncii Populare Artele Grafice, s'a putut realiza un fericit vlăstar, care poartă numele de „Adăpostul de odihnă al lucrătorilor tipografi", persoană juridică.

Această asociaţie dispune la Satu-Lung de un imobil compus din 10 camere, înconjurat de o frumoasă grădină, situat într'o poziţie pitorească, aer şi soare. Aci îşi petrec concediul de vară mulţi tipografi cu familiile lor, împrospătându-şi plămânii de mirosul greu al atelierelor de tipografie, cu aerul ozonat al brazilor dela poalele munţilor Braşovului.

Acest teren în întindere de aproape 5000 metri este situat la poalele muntelui Ighiş jud. Braşov.

Ceeace s'a realizat la Satul Lung, este un început modest, care cu timpul se va mări.

De asemenea posedă şi un teren la Mamaia, unde se află în proect construcţia unui nou cămin.

Pe lângă acest Adăpost există şi o secţie de ajutor mutual pentru cazuri de deces.

Ajutorul mutual în caz de deces este menit să aducă multă uşurinţă în aceste grele lovituri cari se abat peste familiile muncitorilor.

Cu contribaţia tuturor membrilor din această secţie,

familia celui lovit de soartă, poate face față nevoilor în astfel de împrejurări.

Câte zece lei dela om la om, ce se dă pentru fiecare deces, cum și o cotizație lunară de cinci lei, dau dreptul familiei celui înscris, să încaseze pentru membrul decedat, câteva mii de lei, — în proporție cu plata la zi în acel moment.

Comitetul acestei asociații este compus din următoarele persoane:

Gh. Antonescu, președinte
M. Năstăsescu, *I. Alexandrescu* } vicepreședinți
Odisie Pârvulescu, casier

Consilieri: *N. V. Georgescu*, *V. Manciu*, *I. Lupea*

Cenzori: *Eustațiu N.*, *T. Tonciulescu*

DESPRE PRIETENIE

Prietenia nu se cumpără și nici nu se vinde, ci se câștigă și se dăruește.

*

In fața prieteniei glonțul este inexistent iar pumnalul obiect de haz.

*

Nu confundați simpatia cu prietenia, în care prima se contopește ca o infimă părticică.

*

Prietenia n'are nici o preferință, te vrea cu toate calitățile și defectele tale, fără a înclina totuși către oricare din acestea.

„GUTEMBERG"
SINDICATUL LUCRĂTORILOR TIPOGRAFI

Lucrătorii tipografi au început să se organizeze prin sec. XVI, înfiinţând asociaţii asemănătoare cu corporaţiile cari se îngrijeau şi de starea materială a membrilor, însă cu timpul au devenit organizaţii de luptă contra exploatării lor.

In România prima asociaţie de această natură a luat fiinţă la 1858 din care s'a născut mai târziu sindicatul „Gutenberg". La 24 August 1858, deci a luat fiinţă „Asociaţia Generală a lucrătorilor tipografi din România".

Această asociaţie s'a născut datorită unei împrejurări dureroase: In vara anului 1858 a murit tipograful Petre Golea, care a fost înmormântat cu banii adunaţi printr'o listă de subscripţie între colegi. Atunci s'a văzut că astfel de înmormântări nu sunt demne pentru un lucrător tipograf care a lucrat o viaţă întreagă, contribuind la răspândirea culturei şi deci, s'a hotărît înfiinţarea unei asociaţii de ajutor reciproc.

Statutele acestei asociaţii au fost desbătute şi votate de adunarea generală de la 8 Septembrie 1858. Membrii erau obligaţi să plătească o taxă de înscriere şi cotizaţii lunare. Conducerea era încredinţată unui comitet. In sânul acestei asociaţii s'au fondat: casa de prevedere şi casa de ajutor reciproc. Prima făcea operaţiuni de depuneri şi plătea membrilor dobândă, iar secunda da ajutor asociaţiilor care ajungeau în impas din vre-o cauză oarecare.

In August 1876 a luat fiinţă o altă asociaţie de ajutor reciproc a lucrătorilor tipografi cu sfera de activitate întinsă numai la lucrătorii din tipografia Thiel şi Weiss, care însă, fuzionând în anul 1882 cu prima societate, dă astfel naştere Sindicatului *„Gutenberg"* care a împlinit 80 ani de existenţă în 1938.

Lucrătorii tipografi au fondat şi redactat şi unele ziare cu scop profesional ca „Tipograful Român“ la 1880, la care a colaborat şi Eliade Rădulescu. La 15 Iunie 1880 a apărut „Solidaritatea“ un ziar săptămânal. Prin acest ziar se făcea apel la toţi lucrătorii tipografi şi între altele se spune: *„... cu toţii să îmbrăţişem şcoala deprinderii spiritului de asociaţie pentru a pune capăt unei stări de lucru, dealmintrelea zdrobitoare acestei clase“.*

Datorită luptei dusă prin acest organ de presă s'a reglementat repauzul Duminical şi exploatarea ucenicilor în ateliere.

Din cauza situaţiei nu prea bune a lucrătorilor tipografi s'a determinat constituirea unei alte asociaţii cu scopul de a se ocupa de situaţia materială a lucrătorilor.

Astfel la 8 Septembrie 1879 a luat fiinţă „Deşteptarea“, societate generală a lucrătorilor tipografi din România, care pe lângă scopul de a îmbunătăţi condiţiunea materială şi-a adăugat şi aceea a desvoltării spiritului încurajării artei grafice.

In anii următori „Deşteptarea“ a fost busola care orienta lucrătorii tipografi din Bucureşti, colabora împreună cu celelalte asociaţii şi ziarul „Solidaritatea“.

In luna Octombrie 1880 s'a început o luptă hotărîtoare pentru cucerirea drepturilor ce li se cuveneau lucrătorilor şi la 2 August 1881 s'a convocat o adunare generală a tuturor lucrătorilor tipografi, în care s'a discutat primul proect de contract de muncă în care se cereau: respectarea sărbătorilor; fixarea minimului de salar, fixarea orelor de lucru; fixarea numărului elevilor; determinarea timpului plăţii; etc.

In această situaţie se cerea pretutindeni fuzionarea tuturor asociaţiilor pentru a se putea uni cu toţii într'o organizaţie puternică.

In anul 1881 s'a făcut propunerea pentru fuzionarea celor două asociaţii existente, propunerea s'a acceptat şi după mai multe adunări şi şedinţe comune ale

comitetelor, s'a ajuns la convocarea adunării generale a acestor asociații în care s'a hotărît fuzionarea și astfel a luat ființă noua organizație „Gutenberg" societate generală de ajutor reciproc a lucrătorilor tipografi din România.

După fuzionare numărul membrilor societății s'a înmulțit.

Anul 1886 a găsit pe lucrătorii tipografi în plină agitație din cauza lipsei de lucru, a condițiunilor detestabile de muncă și a numărului mare de ucenici.

Pentru susținerea intereselor de breslă cei grupați în jurul societății „Deșteptarea" și o parte din membrii societății „Gutenberg" au scos ziarul „Gutenberg" cu o atitudine hotărît muncitorească, care a devenit îndrumătorul spiritual al muncitorilor grafice.

S'au făcut propuneri de fuzionare și Societății „Deșteptarea" cu Soc. „Gutenberg".

Societatea „Gutenberg" a hotărît în adunarea generală dela 23 Octomvrie 1886 fuziunea, la care patronii s'au opus, pentrucă nu vedeau cu ochi buni această fuziune, însă, cu toată hotărîrea majorității pentru contopire, nu s'a putut ajunge la fuziune decât foarte târziu.

Comisiunea pentru modificarea statutelor și-a depus raportul la 13 Septembrie 1877; totuși a fost nevoie de patru ani pentru ca Statutele să fie votate de adunarea generală comună dela 22 Decembrie 1891.

In anul 1921 noul comitet al societății Gutenberg a transformat-o într'un sindicat care să corespundă noilor timpuri în sensul de a deveni și o organizație de luptă și cu această ocaziune s'a schimbat și titlul în „Gutenberg" Sindicatul lucrătorilor și lucrătoarelor din Arta Grafică.

După multe încercări și după o luptă aprigă în sânul lor, toate organizațiile lucrătorilor tipografi din vechiul regat s'au afiliat „Uniunei Muncitorilor Grafici din România", cu sediul la Cluj.

Din momentul afilierei, Sindicatul Gutenberg şi-a schimbat numele în „Gutenberg, circ. IV Bucureşti a Uniunei Muncitorilor Grafici din România".

Prin unificarea acestor organizaţii a început o eră nouă în istoria muncitorilor grafici români.

Noul Sindicat este urmaşul de drept al vechiului sindicat „Gutenberg", care a luptat 80 de ani pentru îmbunătăţirea situaţiei muncitorilor din Arta Grafică şi a devenit azi cel mai puternic sindicat profesional.

Anul 1938, a adus însă o mare prefacere în toate organizaţiile profesionale.

Legea Breslelor, odată cu venirea ei, pune capăt tuturor organizaţiilor fragmentate şi chiamă pe toţi muncitorii din aceiaşi breaslă să se grupeze în jurul unei singure organizaţiuni.

Pe tipografi însă, această lege i-a găsit pregătiţi, deoarece, cu 15 ani în urmă, ei au înţeles rostul organizaţiei şi astăzi când toate celelalte bresle luptă să-şi strângă în jurul lor zecimea cerută de lege, tipăgrafii nu au avut decât să-şi schimbe statutele, transformând denumirea sindicatului „Gutenberg" în „Breasla muncitorilor din Artele Grafice din ţinutul Bucegi".

La transformarea sind. Gutenberg în breaslă comitetul sindicatului era compus din d-nii:

Odisie Pârvulescu, preşedinte
Şeai Alexandru, vice-preşedinte
Vilmos Astalos, bibliotecar

Membrii în comitet:

Boboc Ioan
Ciobanu Petre
Ioan Munteanu
Ioan Dumitrescu
Vasile Roman
Ion A. Raţ
H. S. Segal
Andrei Marinescu
Orban Iosif
Dumitru N. Stănescu
Ioan Ionescu
Dumitru Păunescu

CENTRALA REUNIUNILOR Meseriaşilor, Comercianţilor şi Muncitorilor Români

Dr. AUGUSTIN RAŢIU
Preşednitele Centralei Reuniunelor Meseriaşilor, Comercianţilor şi Industriaşilor Români

Se împlinesc cinci ani, decând s'a hotărît, la Turda, federalizarea tuturor Reuniunilor de Meseriaşi, comercianţi şi muncitori români, într'o centrală puternică. Această Centrală a luat fiinţa ca o necesitate de prim ordin, întrucât este singura organizaţie profesională care ocroteşte exclusiv elementul etnic românesc din meserii, comerţ şi muncă.

Activitatea Centralei s'a desfăşurat mai ales pentru legiferarea şi aplicarea raţională şi efectivă a primatului muncii româneşti şi pentru desfiinţarea cartelurilor; pentru înzestrarea cu unelte a meseriaşilor de naţionalitate română. Acestea au fost primele străduinţi depuse pentru începerea activităţii Institutului de Credit Meşteşugăresc.

Cele mai răsunătoare au fost la Bistriţa, la Sighet, Carei, Arad, Braşov, Orada şi Şimleu.

Din motive lesne de înţeles, sub regimul trecut al partidelor politice, nu s'a putut realiza legiferarea celor două postulate, Primatul Muncii Româneşti şi desfiinţarea cartelurilor; dar Naţiunea Română în general şi clasa de mijloc în special, reprezentată prin Centrala Reuniunilor, cu sediul la Cluj, n'a renunţat şi nu va renunţa vreodată la realizarea acestor două postulate. Ea crede cu tărie că nu este departe timpul, când naţiunea română, să fie ridicată la locul cuvenit, ca element făuritor şi alcătuitor al statului român.

In legătură cu măreaţa operă a înzestrării, activita-

ŞTEFAN PENEŞ
Secretar general al Centralei Reuniunilor Meseriaşilor, Comercianţilor şi Muncitorilor Români

tea „Centralei", — graţie stăruinţelor depuse de d-l preşedinte Dr. *Augustin Raţiu* şi înţelegerii găsite la D-l *Dr. Valeriu Pop,* creatorul „Fondului Industrial" a fost încununată cu deplin succes. Sute de meseriaşi români şi-au sporit utilajul mărindu-şi capacitatea de producţie şi de câştig. Zeci de ateliere noui au răsărit în toate oraşele ţării de dincolo de Carpaţi, chemate fiind să sporească producţia naţională şi să crească noui generaţii de meseriaşi de limbă şi lege românească.

Pătrunsă de cele mai desăvârşite sentimente de supunere şi loialitate faţă de Tron, de dragoste şi credinţă faţă de biserica noastră, iubitoare de neam, Centrala Reuniunilor n'a făcut politică şi nici confesionalism. Ridicându-se peste îngrădirile înguste ale partidelor politice şi peste deosebirile confesionale şi personale, a îmbrăţişat pe toţi meseriaşii, muncitorii, comercianţii şi funcţionarii de limbă şi lege românească.

Actualul Comitet de conducere este compus din d-nii:

Dr. Augustin Raţiu, preşed.
Ştefan Peneş, secretar gen.

vice-preşedinţi

Petre Pop — *Dr. Coriolan Sucia*
Gheorghe Foale — *Pr. Iuliu Mut*

Membrii în comitet:

Luca Biris — *Teodor Ardevan* — *V. Pascu,* controlor
Gavril Aiudean — *Dr. Adrian Iacob* — *A. Vonica,* bibliotecar
Toma Surlasu

„EXPRESUL"

Societatea de ajutor mutual a personalului C. F. R.

Ceferistul este veşnic în serivciul economiei şi industriei naţionale precum şi în acel al armatei.

Diverşi pescuitori în apă turbure au căutat să arunce între ei sămânţa vrajbei şi a răzvrătirei, dar care nu a prins pentru că acest modest dar important factor de producţie este, prin excelenţă patriot, cetăţean de ordine şi devotat Administraţiei.

Societatea a luat fiinţă din iniţiativa spontană a câtorva membrii cari au voit să curme lamentabilul spectacol al listei de subscripţie la fiecare leafă, deşi pe acele timpuri o atare iniţiativă era cu totul temerară.

Scopul acestei societăţi se evidenţiază în deosebi, prin art. 3 din statute, care între altele spune

„Scopul societăţei este de a strânge legăturile frăţeşti între membrii ei, de a cultiva spiritul de camaraderie, de a face educaţie profesională prin conferinţe, ţinzând la păzirea şi păstrarea religiei strămoşeşti; înlăturarea tuturor viciilor cari demoralizează Neamul şi compromite familia; cultiavrea sentimentului de deotamevnt şi sacrificiu pentru Patrie şi Tron; apărarea pe cale legală a intereselor membrilor ei şi de a acorda ajutoare membrilor în cazuri de boală sau deces, şi, un ajutor bănesc la eşirea la pensie, odată pentru totdeauna".

La început cotizaţia a fost de 1,50 lei lunar. In 1913 obţinând personalitatea juridică, Casa Meseriilor din Ministerul Muncii a impus majorarea cotizaţiei cu un leu.

In 1925, datorită perturbaţiei creiate prin ridicarea preţurilor în toate ramurile de comerţ şi industrie, cotizaţia a fost mărită la 5 lei pentru membrii până la 40 ani şi 6 lei pentru cei cari aveau între 40—50 ani.

Ajutoarele de deces au fost fixate la 600 lei pentru cei cu vechime până la 1 an; 800 lei pentru cei cu ve-

chime până la 5 ani şi în fine 1000 lei după o vechime de 10 ani.

Totuşi, faţă de scumpetea pieţei, aceste ajutoare erau cu totul insuficiente, astfel că au fost majorate ajutoarele prin adunarea generală dela 14 Aug. 1927 la 8000 lei ajutor de înmormântare pentru cei cu vechime până la 1 an şi 10.000 lei pentru cei cu vechime mai mare; soţiilor li s'a acordat 6000 lei.

Cotizaţiile au fost şi ele sporite la 30 lei lunar şi 3 lei pentru şomaj.

Tot atunci s'a hotărît să se acorde un ajutor membrilor la eşirea la pensie.

In decursul celor 25 de ani de activitate societatea „Expresul" a mers progresând.

Astăzi are 66 de filiale în toată ţara şi anume la: Adjud, Arad, Bacău, Bazargic, Bălţi, Bârlad, Brăila, Botoşani, Braşov, Burdujeni, Basarabeasca, Buzău, C.-Lung (Muscel), Caransebeş, Cernăuţi, Cetatea Albă, Chişinău, Cluj, Constanţa, Coşlariu, Craiova, Călăraşi, Câmpina, Dej, Dolhasca, Dorneşti, Dorohoi, Feteşti, Focşani, Galaţi, Giurgiu Ghiorghieni, Huşi, Iaşi, Lugoj, Mărăşeşti, Oradea, Oraviţa, Orşova, Paşcani, Piatra-Olt, Piteşti, Ploeşti, Petroşani, Reni, R.-Vâlcea, Sibiu, Sighişoara, Simeria, Slatina, Tecuci, Teiuşi, Tg.-Jiu, T.-Măgurele, Ţimişoara, Tighina, T.-Mureş, Tg.-Ocna, Titu, T.-Severin, Vasiova, Vaslui, V. Lupu.

In anul 1937 s'au dat ajutoare de deces în sumă de 1.476.500 lei, ajutoare de boală 370.120 lei, pentru şomaj 33.000 lei, iar membrilor eşiţi la pensie 2.421.425.

Au fost ajutaţi pentru deces deci 120 membri, 49 soţii şi 75 copii. Pentru boală au primit ajutoare 639 membrii, iar ajutoare de pensie s'au distribuit la 163 de pensionari.

Fondurile de rezervă sunt plasate parte în efecte de Stat şi parte sunt depuse la Casa de Economie a Statului.

Societatea mai are de asemenea 2 imobile în Calea Griviței No. 243—245, cari fac parte din averea Societății.

Din Consiliul de Administrație fac parte d-nii:

Ionescu Gheorghe, președinte.
Gh. Niculescu, casier general
Ioan Diaconescu, *Gh. Romanescu*, } vice-președinți

Membrii în comitet:

Constantin Ștefanov	*Valeriu Paloșeanu*
Petre Doandeș	*Mihail P. Chiru*
Ștefan Dinu	*Alexandru Popescu*
Ioan B. Oprea	*Florea Mitroi Radu*
Radu Dragomirescu	*Nicolae Gh. Popescu*
Dumitru Drăgan	*Ioan Saman*
Petre Coman	*Gheorghe Dora*

Cenzori:	Supleanți:
Ilie Preda	*Mihail Gila*
Ioan Speriatu	*Toma Gheorghiu*
Constantin Drăghici	*Grigore Grigorescu*

Noi, nu putem decât să aducem cele mai frumoase cuvinte de laudă acestor inimoși organizatori, cari prin munca lor neobosită au știut să organizeze atât de temeinic pe muncitorii ceferiști.

Deasemenea, aceleași cuvinte de laudă găsim de datoria noastră să aducem și actualilor conducători ai societății „Expresul".

ASOCIAŢIA MESERIAŞILOR ŞI MUNCITORILOR ROMÂNI DIN ARDEAL

IOAN STĂNILĂ
preşedintele Asociaţiei Meseriaşilor şi Muncitorilor Români din Arad

La graniţa de Apus a Ţării, într'o regiune unde opera de desnaţionalizare întreprinsă veacuri dearândul de guvernele dela Buda-Pesta s'a manifestat mai puternică, nici o categorie de profesionişti români nu s'au putut manifesta liber şi lupta pentru revendicările lor drepte şi juste.

Abea la 1929 Decembrie 23, la Arad, Păduricea Oraşului, a luat fiinţă din iniţiativa unor meseriaşi români, bravi reprezentanţi ai breslei lor, o asociaţie care şi-a înscris în programul său de realizări ca prim deziderat românizarea tuturor categoriilor producătoare din Arad. „Asociaţia Meseriaşilor şi Muncitorilor Români din Arad" număra 2353 membrii activi. Sediul Asociaţiei este în Arad, Păduricea Oraşului, şi este formată din următoarele meserii: strungari, lăcătuşi, turnători, cazangii, tinichigii, sudori electrici şi autogeni, tâmplari, vopsitori, tapiţeri, textilişti, croitori, pantofari şi forjari.

Asociaţia a fost recunoscută persoană juridică prin sentinţa No. 22 din 1929 a Trib. Arad S. I,

Scopul Asociaţiei este între altele: să promoveze interesele culturale şi economice ale membrilor săi, în legătură cu desvoltarea meseriilor, a comerţului şi muncii româneşti, în cadrul intereselor superioare naţionale.

SABIN PÂRVA

Secretarul general al Asociației Meseriașilor și Muncitorilor Români din Arad

---

Asociația este condusă de următorul comitet:

Ion Stănilă, președinte
Dan Iosif, vice-președinte
Sabin Pârvu, secretar
Nicolae Lala, casier
Liviu Țigu, controlor
Ilie Popa, bibliotecar
Ion Codoș, stegar
Dimitrie Luca, econom

Membrii în comitet:

Iancu Bătrâna
Năbăban Pavel
Deac Pavel
Mica Nicolae
Rosalin Caba

Cenzori:
Ion Sărăndan
Carol Chevereșan
Ion Lipovan

Să sprijine și să susțină toate năzuințele și revendicările morale, intelectuale și profesionale ale membrilor.

Să acorde ajutoare materiale membrilor, să înființeze birouri de plasare, să acorde asistența juridică gratuită în litigiile de muncă, să organizeze expoziții permanente sau temporare, din domeniul meseriilor, să stabilească armonioasa conlucrare cu toate celelalte asociațiuni profesionale, etc., etc.

Asociația este afiliată „Centralei Reuniunilor de Industriași, Comercianți și Muncitori Români", cu sediul la Cluj.

„ARTA CULINARĂ"
SINDICATUL LUCRĂTORILOR OSPĂTARI

Una din profesiunile cari au scăpat până acum câtva timp atenţiei celor ce au datoria să se ocupe de soarta muncitorilor şi chiar a marelui public, este ospătăria.

S'a întrebat vreodată, cineva, consumând într'un restaurant luxos sau de mâna a doua, cine prepară mâncările gustoase şi picante, servite cu atenţie de chelnerul în frac sau încins cu şorţul alb?

Desigur că nu. Fiecare este mulţumit să mănânce gustos şi consistent şi puţin îi pasă că aceste mâncări au fost preparate de semeni de ai lor cari stau în luna Iulie 10—12 ore lângă maşina de gătit.

Este sub acest raport una din profesiunile cele mai grele şi obositoare.

Chelnerii nu sunt cu mult mai avantajaţi. Stând zile sau nopţi întregi, cu atenţia încordată, să servească şi să mulţumească pe fiecare, el se uzează fiziceşte.

Din aceste motive ei au simţit nevoia să se organizeze în asociaţiuni pentru a putea cere reglementarea profesiunii lor şi pentru a fi încadraţi în legile de protecţie a muncii.

Ospătarii şi chelnerii s'au constituit în sindicate, dintre cari cea mai puternică este „Sindicatul Arta Culinară" din Bucureşti. Infiinţat în 1935 la 18 Oct. din iniţiativa unui număr de oameni hotăriţi să lupte pentru drepturile lor, acest sindicat a obţinut personalitatea juridică la 13 Dec. 1935.

Sediul este în str. Câmpineanu No. 17, etaj. II, Bucureşti şi reprezintă majoritatea profesioniştilor alimentari

şi asimilaţii lor din Capitală. Numărul membrilor cotizanţi trece de 800.

La 1 Ianuarie 1938 conform prevederilor statutare s'a ales următorul comitet:

Filip Nicolae, preşedinte
Vasile Marinescu, vice-preşed. şi secret. gen.
Mişu Gheorghiu, secretar
Nicolae Tănăsică, secretar propagandist

Membrii în comitet:

Petre Triplea — *Gică Chiru*
Ilie Mihăilescu — *Ilie Comănici*
Constantin Rădulescu — *Andrei Dan*

Sindicatul a organizat până acum, 765 de membrii noui, a înfiinţat ziarul „Arta Culinară" care apare în format mare, îngrijit şi bine redactat şi a organizat o serie de şezători artistice-culturale pentru educarea şi recreerea membrilor săi, şi cari au avut un mare succes.

Cea mai importantă realizare rămâne însă, înfiinţarea şcolii de limbi streine, (franceză, germană şi engleză) care este frequentată zilnic de 300 de membrii.

In cursul anului trecut, Sindicatul „Arta Culinară" a organizat patru baluri mari în importantele noastre staţiuni de băi, Călimăneşti, Carmen Sylva, Slănicul din Moldova şi Eforie.

Din sumele realizate s'a alimentat fondul pentru ajutorare al Sindicatului.

* * *

Le urăm cel mai deplin succes şi pe viitor, şi, suntem siguri că în curând, toţi muncitorii ospătari, vor fi alături de neobosiţii conducători ai acestei frumoase organizaţii profesionale, care poate servi ca exemplu pentru multe altele.

CUVÂNT DE INCHEIERE

Am întocmit acest „Almanah" pe care-l consider ca o lucrare de încercare în acest gen de literatură profesională, cu prețul unor mari sacrificii materiale și pe care le-am făcut cu toată abnegația unei vieți de salariat în domeniul muncii.

La aceste sacrificii se adaugă și concursul larg, pe care l-am primit din partea domnilor patroni ai Imprimeriei „FINANȚE ȘI INDUSTRIE" și care au înțeles să dea prețioasa lor contribuție la realizarea „Almanah"-ului de față, pentru care fapt le exprim toată recunoștința mea.

Același prinos de recunoștință îl am și pentru conducătorii Institutului de Arte Grafice „MARVAN", precum și pentru toți camarazii mei din câmpul muncii, cari m'au încurajat în opera ce am întreprins-o.

N. COCA
TYPOGRAF-LINOTIPIST
CONSILIER AL UNIUNII CAMERILOR
DE MUNCĂ

CUPRINSUL

Pag.

Mihail Teodorescu, Inchinare M. S. Regelui Carol II . . . . . .
N. Coca, Prefaţă 5
VIRGIL MOLIN, *presed. Uniunii Camerelor de Muncă,* Cuvânt înainte la primul „Almanah al Muncii" 7

PARTEA CALENDARISTICA

Sărbători legale 10
Calendarul pe anul 1939 11
Tariful C. F. R. 23

PARTEA LITERARA

Prof. M. RALEA, *Ministrul Muncii,* Fizionomia Statului de mâine 27
GR. TRANCU-IAŞI, *Intemeietorul Ministerului Muncii,* Pentru Almanahul Muncei" 32
Mihail Teodorescu, Muncitori (poezie) 34
GR. TRANCU-IAŞI, Reflecţiuni asupra muncei româneşti . . . 35
D. R. IOANIŢESCU, *fost Ministru al Muncei,* Pentru „Almanahul Muncei" 38
M. T., Lui Moş Crăciun *(poezie)* 40
D. R. IOANIŢESCU, Pensia de bătrâneţe 41
M. T., Lui Moş Crăciun (poezie) 44
General Manolescu, Cultul Muncii 45
D. I. Suchianu, Dreptul muncitorimei la cultură 49
Vintilă Pantazopol, Gândul Măriei Sale 55
N. N. Mateescu, Descreşterea şomajului mondial e reală 57
M. T., Colinda *(poezie)* 60
H. Blazian, Ştanţa Capitalei 61
M. T., Anul Nou 64
Şt. Vlădescu, Cuvinte din inimă (supliment)
Ion Negescu, Poetul (poezie) (poezie-supliment)
V. M., O manifestaţie a muncii şi a comerţului românesc 65
Mircea Şt. Ionescu, Desfiinţarea contractului individual de Muncă 69
Prof. *C. D. Fortunescu,* Rânduri pentru lucrătorul tipograf 73
Hr. Zigrea, Pregătirea profesională şi ridicarea meseriilor prin selecţionare 74

Pag.

D. Moldovanu, Să avem grijă de lucrătorii din păduri 77
Simion Albu, Camera de Muncă Arad 78
I. Iliescu, Statutul funcționarilor particulari 83
Tr. Dumitrescu, Școala de perfecționare în Artele Grafice 87
M. Cojgoreanu, Retrospective și instantanee 90
Vasile Al. George, Casa Asigurărilor Sociale Chișinău 92
N. Coca, Muncă și voe bună 95
Andrei Răsvan, Evoluția Asigurărilor Sociale 100
Eug. Constantinescu, Importanța examenului psihotehnic în pregătirea profesională 105
Al. Ogrinjeanu, De Florii (poezie) 109
Petre Belu, Băețică (nuvelă) 110
*** „Clopotul bietului păcătos" 114
Gh. Moraru, D-l șef de cabinet 115
*** Graba strică treaba 119
*** Plumbul 121
F. M. Petre, Puștiul 123
I. I. Lateș, Destin (poezie) 124
*** Intre un meseriaș și un mare industriaș 126
Al. Ogrinjeanu, Iluzii (poezie) 127
*** Cluburi pentru personalul de serviciu 128

DIN CAMPUL MUNCII

Matei Năstăsescu, Succesul unei întreprinderi de tipografie . . . 130
N.. Coca, Organizarea breslelor, Universitatea muncitorească, Locuințe pentru muncitori 133
N. Coca, Expoziția Intern. a Meser. dela Berlin din 1938 141
Petre Belu, Meseriașii români la expoziția dela Berlin 146
Meseriașii premiați la Expoziția dela Berlin 150
Activitatea Camerei de Muncă București 155
Ghempet Petrescu, Flori și lacrimi pe morm. Reginei Maria . . . 159
Tablou de inspectorii și sub-inspectorii muncii (supliment)
Comisii Interimare, Camerile de Muncă și oficiile județene 161
Comisii Interimare, Casele de Asigurări Sociale 169

ORGANIZAȚII PROFESIONALE

N. Coca, Asoc. maeștrilor și conduc. din Industria Arte Grafice . 176
„ Banca „Artele Grafice" a lucrătoriolr tipografi 178
„ Adăpostul de odihnă al lucrătorilor tipografi 180
„ „Gutemberg", Sindicatul lucrătorilor tipografi 182
„ Centrala Reuniunilor meseriașilor, comercianților și muncitorilor români 186
„ „Expresul", Soc. de ajutor mutual al pers. C.F.R. . . . 188
„ Asoc. meseriașilor și muncitorilor români din Ardeal . 191
„ „Arta Culinară". Sindicatul lucrătorilor ospătari . 193
„ Cuvânt de încheiere (supliment)

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ
PERIODICE
ROMANIA

Departe, pe meleaguri străine,
cu valiza Djabourov.

Este cel mai credincios
tovarăș de drum.

Cumpărați dela magazinul
Djabourov toate piesele de
bagaje și sunteți siguri că veți
avea geamantane și valize
din cea mai bună calitate.

ARTICOLE DE VOIAJ

DJABOUROV

CALEA VICTORIEI 76

TELEFON: 3-58-98

ATELIERUL DE PRECIZIUNE

Gh. Vasilache

Mecanic ceasornicar și inventator în mecanisme

B-dul Regele Carol II Casele Hotelului „Suisse", Chișinău.

Institutul de Editură şi Arte Grafice

SCRISUL ROMÂNESC S. A.

Cont la Cec No. 60.041

TIPOGRAFIE
LITOGRAFIE
O F F S E T
ROTOGRAVURĂ
LEGĂTORIE
CARTONAJE
NOTE MUZICALE

Centrala:
CRAIOVA
Bulev. Mihai Viteazul, 4
Telefon 12-99

Sucursala:
BUCUREŞTI, I
Piaţa Academiei, 1
Telefon 3-35-14

GHEORGHE N. COMAN
Calea Rahovei Nr. 5
Telefon: 4.22.95

◆

ULEIURI
calităţi superioare
VOPSELE
EMAILURI
LACURI
SISTEM
DUCO

◆

Cele mai moderne tapete şi rulouri pentru zugrăveli
Vinde eftin şi conştiincios
Expediţii în toată ţara

Cele mai frumoase legături de cărţi, în piele, lux, pânză, 1/2 pânză, cărţi rituale în catifea, etc. Registre speciale pentru bănci, cu şanţ, etc. Albume în diferite modele, încadrarea hărţilor, etc. etc., se execută la

Legătoria Diecezană
din Arad

condusă de maestrul-legător

TOMA IACOB
premiat cu diplomă la Expoziţia internaţională din Berlin în 1938

Comandaţi deci toate lucrările artistice la:
LEGĂTORIA DIECEZANĂ
care vă serveşte prompt şi cu
PREŢURI CONVENABILE.

Comerțul Grafic

BUCUREȘTI I
Str. Smârdan Nr. 43
TELEFON 3.42.80

- Intreprindere pentru comerțul de articole și mașini grafice.
- Reprezentanța generală pentru România a marilor uzine de mașini grafice din Germania.
- Furnizor al marilor tipografii, litografii, legătorii de cărți, etc. din România.

KAST & EHINGER

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU FABRICAT CERNELURI
PENTRU TOATE RAMURILE
ARTELOR GRAFICE
• TIPO • LITO • OFFSET •

BUCUREȘTI IV • STR. CULTUL PATRIEI, 7
TELEFON 5-08-22

In

Magazinul de Coloniale și Delicatese

AL. CONSTANTINESCU

STRADA AVIATOR BELLER

se servește
prompt și conștiincios.

Incercați pentru convingere.

ATELIERUL DE POLEITORIE
și
RAME

C. Constantin C. Ioan & F. Alexandru

STR. BISERICA ENEI Nr. 4

LUCRĂRI ARTISTICE
-:- cu prețuri modeste -:-

GRAFICA MODERNĂ

S. A. R.

DEPOZIT DE HÂRTIE

MAŞINI

MATERIALE GRAFICE

STR. OTETELEŞANU, 1

Gogu Ionescu

Medaliat cu Grand-Prix la Expoziţia Internaţională a Meseriilor dela Berlin din Mai 1938.

Str. Sebastian 1 bis. *Bucureşti*

BUTOAIE, ZĂCĂTORI, DIFERITE MĂRIMI ŞI FORME
MATERIALE PRIMA CALITATE

MONTĂRI DE VASE LA DOMICILIU
IN CAPITALĂ ŞI ÎN PROVINCIE

Royal Shöe

FURNIZORUL CURȚII REGALE

BUCUREȘTI
CALEA VICTORIEI, 84

PLOEȘTI
STRADA UNIREI, 2

Magazinele cari au lansat și creat cea mai mare faimă industriei Românești de încălțăminte

INDUSTRIA FIERULUI

SOC. AN. ROM.

SEDIU:
Str. R. Poincaré 35/37
București

UZINA:
Str. Sutașului Nr. 24
București

JOHANN ZINK

Medaliat cu Grand-Prix la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin din Mai 1938.

TÂMPLĂRIE
DE MOBILE ȘI BINALE

BRAȘOV
STRADA MUREȘENILOR Nr. 41

TELEFON Nr. 291

INSTITUT DE
ARTE GRAFICE

MARVAN s.a.r.

PREMIAT CU DIPLOMĂ LA EXPOZIȚIA INTERNAȚIONALĂ A MESERIILOR DELA BERLIN DIN 28 MAIU 1938

Execută orice
lucrări grafice de

TIPOGRAFIE
OFFSET
ZINCOGRAFIE

BUCUREȘTI
BULEVARDUL PRINCIPELE MIRCEA Nr. 10
Telef. 3.72.46 și 5.51.88

„CHILIMBAR"

INDUSTRIA ŞI COMERŢUL

CHILIMBARULUI DE BUZĂU

Medaliat cu Grand-Prix la Exp. Internaţională a Meseriilor dela Berlin din 28 Maiu 1938.

coliere

inele

brăţări

ţigarete

8, PASAGIUL ROMÂN, 8

BUCUREŞTI

TEL. 3.81.48

FRUMUSEȚEA D-VOASTRĂ DOAMNĂ

depinde de coafura ce purtați!

- **VOPSITUL CU „KOMOL" ȘI CU ORICE VOPSEA.**
- **EXECUȚIE IREPROȘABILĂ.**
- **PERMANENTE executate cu cele mai noi aparate.**

COAFURILE ARTISTICE NU AU RIVAL

EXECUTĂ NUMAI SALOANELE

PANDELESCU TRAIAN

STRADA UNIRII, 96 și 114. — Telefon 14.59

IOAN PETRESCU

BLĂNĂRIE

Premiat cu Diplomă la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin din 28 Mai 1983

București — Str. Louis Barthou Nr. 14

fost Biserica Enei

TELEFON 4.6939

CONFECȚIUNI ARTISTICE

VIZITAȚI
CU
INCREDERE

Cizmăria Ofițerilor

C. POPESCU

Medaliat cu Grand-Prix la Expoz. Internațională a Meseriilor dela Berlin din 28 Maiu 1938.

Furnizor al Atelierului Central de Haine Ofițerești, precum și a diverselor Școli Militare din țară.

BUCUREȘTI I. - Strada Domnița Anastasia Nr. 7
(fost Belvedere)

unde se execută încălțăminte de prima calitate, prompt și convenabil

ATÂT PENTRU DOMNII OFIȚERI CÂT ȘI CIVILI

m a e s t r u

a n t r e p r e n o r

z u g r a v

vopsitor de case

stanciu g. marin

absolvent al școalei de meserii din București
medalia de aur a municip. București, 1914
medaliat la expoziția munic. București, 1905
și la expoziția internațională a meseriilor
dela berlin din 28 mai 1938

b u c u r e ș t i, VI

str. elena doamna, 54

t e l e f o n: 5.47-96

NICOLAE IVANOVICI S-sori

Furnizorii Curții Regale și Sf. Patriarhii

BIROU DE RAȚIONALIZARE ȘI MECANIZARE

BUCUREȘTI ◆ ◆ Calea Victoriei 25, etaj II

REPREZENTANȚA GENERALĂ PENTRU ROMÂNIA

A mașinilor de adunat
A mașinilor de calculat
A mașinilor de contabilitate-electrice
A mașinilor de reprodus
A mașinilor de copiat
A clasoarelor, cartotecilor
A mașinilor de statistică
A caselor de înregistrat
A mașinilor de adresat

REMINGTON RAND
Original ODHNER
C O R D T
„ROTO“ și „PRIMUS“
SOENNECKEN
K A R D E X
P O W E R S
N A Ț I O N A L
ADDRESSOGRAPH-MULTIGRAPH

A mașinilor de scris

REMINGTON

PORTATIVE ȘI NOISELESS

Tăcute (fără sgomot)

Precum și toate accesoriile necesare

Scaune, Mese, Panglici, Carbon, etc.

D. N. Dumitrescu

Intreprinderi publice şi particulare de Instalaţiuni Sanitare şi Mecanice

INSTALAŢIUNI

DE APĂ, GAZ, CANALIZĂRI

ŞI PUŢURI ABSORBANTE

INSTALAŢIUNI

DE BĂI ŞI CLOSETE toate sistemele

HIDROFOARE, POMPE dif. sisteme

BUCUREŞTI, STR. ION CREANGĂ, 17 (CASA PROPRIE)

ATELIERELE MECANICE

M. PETROVICI-BERINDEY

CALEA SEVERIN Nr. 59

TELEFON **14-40**

CRAIOVA

TURNĂTORIE DE FONTA ŞI BRONZ

FABRICA DE IMPLETITURI ŞI TRICOTAGE s.a.

ARAD

produce

tot felul de

ARTICOLE TRICOTATE:

pullovere ◆ flanelărie de dame, bărbaţi şi copii
broboade Berliner ◆ broboade plusate
ciorapi ◆ articole de sport şi modă
mănuşi ◆ cămăşi Polo ◆ costume de bae ◆ etc.

Librăria
Pavel Suru

Magazin cu obiecte bisericești

Distins cu diplomă la Expoz. Internațională a Meseriilor de la Berlin din Maiu 1938

BUCUREȘTI

CALEA VICTORIEI, 108

TELEFON Nr. 3.43.56

Este una dintre cele mai bine asortate librării cu: **Cărți românești,** literare, teologice, pedagogice, de istorie, etc.; **Articole de cancelarie** și **requisite școlare,** de cea mai bună calitate, precum și o secție specială de **Obiecte bisericești:** cruci, candele, icoane, potire, odăjdii (vestminte preoțești).

Atelierele Centrale Române

pentru

Sudură Autogenă

M. BREZOIANU

Premiat cu diplomă la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin din Maiu 1938.

Str. Nisipari, 1 — Bucureşti III

Execută

Orice fel de Sudură Autogenă la piese de Mașini mari și mici, rupte sau sparte de gheață, Capete de motoare „Diesel“ axe de motoare, pistoane, volane, dinți și spițe la angrenaje, pompe de aburi, pompe petrolifere, blocuri, vilbrachene, cartiere de aluminium, șaseuri pentru automobile și tractoare, elemente de calorifere, cazane de aburi pentru locomotive, locomobile și pentru cuptoare de brutării, rezervoare de orice mărimi, conducte petrolifere la presiune înaltă, etc.

Instalează posturi de Sudură Autogenă mari și mici, cu cele mai moderne aparate.

Experiențe la cerere.

Prima fabrică de Tâmplărie Mecanică de Bina și Mobilă

ȘI CONSTRUCȚIUNI de SCĂRI de LEMN de LUX

INVÂRTITE, DREPTE ȘI DIFERITE FORME

TELEFON 3.77.78

Medalia de aur Expoziţiunea Universală Paris 1900.

Diploma de onoare cu medalia de aur la expoziția generală română din Parcul Carol Bucureşti 1906.

Diploma de onoare de aur cl. I dela Expoziția Națională a Muncii din Bruxel de la 1930
Medalia Meritul Comercial și Industrial cl. I. — Crucea Meritul Sanitar cl. I

GHIȚĂ GEORGESCU

Premiat cu medalia de aur și argint la Expoziția Cooperatorilor Români 1894 — 1895
Medalia de aur la la Expoziția târg a industriei Românești din Parcul Carol 1934
Premiat cu medalia de aur de com. București în anul 1905
Diplomă de onoare a Primăriei Municipiului București la Exp. și Târgul Moșilor — 1934

Cavaler și Ofițer al ordinului Coroana României și Cavaler al ordinului Steaua României.
fost 30 ani Președintele Corporației Scărarilor, parchetarilor, dogarilor și rotarilor din București
Consilier al Camerei de Comerț din București.

BUCUREȘTI — STRADA ION CREANGĂ Nr. 7

CASĂ PROPRIE FONDATĂ IN ANUL 1880

Singurul în România premiat cu asemenea distincțiuni în această branșă

In fabrică se execută tot felul de lucrări de această artă

Deviza atelierului :
ACURATEȚĂ — EXECUTARE LA TIMP — PREȚ MODERAT

RACITOARE

izolate cu plută, rezervor cu apă rece patent, solide, sistematice și eftine.

MAȘINI

de bucătărie renumite, cu plăci faianțe și izolație cu asbest, funcționarea — garantată —

VIZITAȚI EXPOZIȚIA FABRICEI

Fabrica KAUKAS

BUCUREȘTI — Calea Văcărești 108

HANS MÜLL

Atelier pentru construcții de fier

Fondat 1897

Propr. P. MÜLL

Medaliat cu Grand-Prix la Exp. Internațională a Meseriilor dela Berlin din Mai 1938

CODLEA, Jud. Brașov

Articole speciale:

Automate
Mobile de fier
Bănci de școală
Mașini de bucătărie
Lucrări artistice

LA CISMĂRIA ELEGANTĂ

C. MIHĂILESCU

Premiat cu diplomă la Exp. Internațională a Meseriilor dela Berlin

Târgoviște, — str. Rosetti, 16

●

execută
încălțăminte
de prima calitate,
prompt și convenabil
pentru Domnii
Ofițeri și civili

WOLENTIER ȘTEFAN

BRAȘOV

Strungar în lemn

Str. I. G. DUCA Nr. 109

Atelier special de precizie

Premiat la Exp. Internațională a Meseriilor dela Berlin din 28 Mai 1938

SPECIALITĂȚI:

Fusuri de lemn pentru tors lână pentru fabrici de lână.

Fusuri de lemn pentru țesătorii de pânză.

Mânere speciale pentru răzuitoare.

Bastoane pentru netezirea, sau lăcuirea interioară a tuburilor.

Piese de lemn speciale pentru turbine, sau fabricelor de petrol. — Articole speciale de comerț.

Cereți oferte

HJALMAR PETERSEN

PICTOR DECORATOR

Premiat la Expoziția Internațională a Meseriilor dela Berlin din Maiu 1938

Strada Pictor Luchian 17.

Telefon 3.39.48

Execută lucrări de orice fel de decoratură și vopsitorie de casă

Fabrica Română de Cerneluri de Tipar

MILORI

Bucureşti VI - Calea Rahovei 240 - Tel. 3.48.50

Produce orice fel de cerneluri şi adaosuri pentru cerneluri de tipo, lito, ofset, fotogravură (tiefdruck). Cerneluri spornice, rezistente la apă şi soare.

MAGAZIN & ATELIER SPECIAL
DE PĂLĂRII BĂRBĂTEŞTI

IOAN TORCĂTORU-ŢICU

Premiat cu diplomă la Exp. Internaţională a Meseriilor dela Berlin din 28 Maiu 1938.

CENTRALA:
CALEA VACAREŞTI, 14
Telefon 4.36.14
(vis-à-vis de Prim. S. II Albastru)

SUCURSALE:
STRADA CAROL, 10
STRADA DOAMNEI, 1
(colţ Victoriei)

BUCUREŞTI

IMPORTAŢIUNE DIRECTA

Asortat în permanenţă cu toate mărcile străine în pălării fine şi moderne. Şepcărie de stofe Englezeşti. Bascuri pentru copii. Căciuli de Lutru. Specialist în reparatul şi transformatul pălăriilor.

ÎNCERCAŢI SPRE CONVINGERE

ROMEX

s. a. r. pentru

EXPEDIȚIUNI INTERNAȚIONALE

ROMEX

Transporturi internaționale
terestre, fluviale, maritime
înmagazinare, asigurări, etc.

TELEFON Nr. 4-41.79

Adr. telegr. „SAROMEX"

BUCUREȘTI • STR. MIHAI VOVĂ, 25

DEVENIȚI
MILIONAR

cumpărând lozuri
dela cea mai norocoasă
colectură din Banat

»MERCUR«
SEDIUL DE VÂNZARE:
BANCA TIMIȘOAREI

Loteria de Stat

UZINELE
»DURA«
TIMIȘOARA

Fabrică de candelabre și
instalațiuni electrice

•

BATERIILE DURA
sunt cele mai economice

•

Consumați numai baterii
DURA

GICĂ HRISTESCU

CALEA VICTORIEI Nr. 100

BUCUREȘTI

CROITORIE de prim rang

Modele noui

Croială modernă

CEREȚI PRETUTINDENI

Extractul de oțet din vin 50°

fabricat de **„Margina-Reșița" s. a. r., Timișoara** fabricat de

prin fermentație.

Din fiecare 1/2 decilitru al acestui extract se prepară circa 1 LITRU OȚET ALIMENTAR DE PRIMA CALITATE.

→ Să nu se întrebuințeze decât după amestecare cu apă. ←

Gustați conservele noastre:

„CASTRAVEȚI DE BANAT"

în borcane de sticlă

CONȚINÂND circa 1 sau 3 kg. CASTRAVEȚI DELICIOȘI.

Observați marca fabricii:

„Margina-Reșița" s. a. r., Timișoara

CEA MAI MARE FABRICĂ DE OȚET ALIMENTAR DIN VIN DIN EUROPA.

NELLU MIHĂILESCU

CALEA VICTORIEI

BUCUREŞTI

PREMIAT LA EXPOZIŢIA INTERNAŢIONALĂ
A MESERIILOR DELA BERLIN DIN 1938

INCĂLŢĂMINTE FINĂ

ULTRAMODERNĂ

ATELIERE PROPRII

TIPOGRAFIE LEGATORIE
LINOTYPE STERIOTIPIE

BUCUREŞTI II

STRADA GENERAL BUDIŞTEANU, 8

TELEFON: 3.7863

RMI 945/80

DISTRIBUȚIA

SOCIETATE ANONIMĂ PENTRU DISTRIBUIREA PRODUSELOR PETROLEULUI

CAPITAL SOCIAL LEI 150.000.000 DEPLIN VĂRSAT

VÂNZAREA ÎN ȚARĂ A PRODUSELOR FABRICILOR SOCIETĂȚILOR:

OSIN-OIL

VEGA-OIL

FURNIZOR AL CURȚII REGALE

Stimată Doamnă,
Stimate Domn,

Ne permitem a vă informa că Societatea noastră care se ocupă cu vânzarea produselor de petrol, A CREAT UN SERVICIU SPECIAL PENTRU LIVRAREA LA DOMICILIU.

La prima Dvs. avizare telefonică sau scrisă, autocamioneta noastră va fi la domiciliul Dvs. cu produsul dorit.

Atragem atențiunea Dvs. asupra PRODUSELOR NECESARE IN GOSPODĂRIE, a căror întrebuințare vă aduce ECONOMIE și CONFORT.

1. **Benzina „Crinul alb"** pentru curățat lenjuri, mătăsuri, pielărie fină, etc. Are mirosul plăcut și se evaporă fără a lăsa urme. Fiind perfect pură, ea poate fi întrebuințată ca dizolvant precum și pentru scopuri farmaceutice.

2. **„Petrosin", pt. parchete** este cel mai eficace și economic produs pentru spălatul parchetelor. Înlocuește benzina față de care are avantajul de a fi mai puțin inflamabil și cu miros plăcut.
După spălarea parchetelor cu **„PETROSIN"** aplicați:

3. **Ceara de parchete „Distribuția"**, care nu pătează parchetul și produce un luciu frumos. Ceara **„Distribuția"** POSEDĂ O PUTERNICĂ ACȚIUNE BACTERICIDĂ, apărându-vă de boală.

4. **„Pardosin" pt. pardosele.** Dacă aveți pardosele din scânduri, piatră sau mozaic, întrețineți-le cu **PARDOSIN,** recomandabil în special pentru sălile de școală sau spectacole, cabinete medicale, camerile de baie, etc.

5. **Petrolul rafinat „Trandafirul alb"** este un produs superior, fabricat cu multă îngrijire, destinat pentru MAȘINELE DE ÎNCĂLZIT ȘI GĂTIT, DE TOATE TIPURILE. **Petrolul „TRANDAFIRUL ALB"** arde fără miros, fără fum, calități foarte apreciate în gospodorie.

6. **Benzina pt. brichete „Distribuția".** Bidoane mici, prevăzute cu dispozitiv special pentru umplerea brichetelor de benzină și conținând o benzină care asigură aprinderea fără întârziere și care se menține timp îndelungat.

Calitatea bine studiată a produselor noastre precum și **serviciul prompt,** vă asigură întotdeauna satisfacție deplină

Faceți uz de serviciul nostru la domiciliu, adresându-vă **Serviciului de Vânzări, telefon 3.70.10.**

Cu deosebită stimă,
„DISTRIBUȚIA"
Societate Anonimă pentru Distribuirea Produselor Petroleului

BIROUL CENTRAL:

BUCUREȘTI II • STR. GENERAL BUDIȘTEANU Nr. 11 bis

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ PERIODICE ROMANIA

40 lei

A 91780

Henry & Emanuel Fränkel

S. I. N. C. — BUCUREŞTI I

STRADA SMÂRDAN Nr. 4 — TELEFON 3-17-43

Depozit de: Cerneluri pentru tipografii, litografii, offset etc., fabricat Jänecke & Schneemann, Hannover, Firnisuri, Secative, Bronz în praf, Clei de valuri „Reform", Sârmă de legătorie de fabricaţie J. D. Boecker Söhne, Hohenlimburg, Paginatoare, regleţi de fontă, Pânză de legătorie, Maşini de tipar, etc., etc.

Reprezentanţe exclusive pentru România:

„Planeta" Druckmaschinenwerk Aktiengesellschaft Coswig
Maşini offset merca „Planeta"

The Monotype Corporation Ltd. London
Singura maşină din lume pentru cules care toarnă caractere mobile.

Johne-Werk A. G. Bautzen
Maşini de tăiat „Perfecta" şi tighele „Monopol".

G. E. Reinhardt, Leipzig
Maşini de liniat din cele mai noui construcţiuni. Cea mai nouă specialitate „Petit-Reinhardt", maşina care niciodată nu stă, liniază, taie, perforează, riţuieşte şi tipăreşte hârtie cu desene.

Preusse & Co. A. G. Leipzig
Maş ni de cusut şi de făţuit

Jänecke & Schneemann, Hannover
Fabrică de cerneluri de tot felul.

Victoria-Bronzenfarbenwerke Fürth I. B.
Tot felul de bronzuri pentru litografi şi tipografi.

I. D. Boecker Söhne, Hohenlimburg
Fabrică de sârmă pentru legătorii şi cartonaje.

König & Bauer A.G. Mödling-Würzburg
Fabrică de maşini de tipar plane, rotative, etc.

Druckma-Schnellpressenfabrik G. M. B Lipsca
Maşini de litografie şi tipar pe tablă.

Falz & Werner, Leipzig
Klimsch & Co. A. G Frankfurt A. M.
Maşini pentru z'ncografie.

Sächsische Cartonnagen-Maschinen A. G., Dresden
Tot felul de maşini pentru cartonaje.

„Martini" A. G. Frauenfeld
Maşini speciale de cusut cu aţă.

H. Moebius & Fils, Basel (Elveţia)
Cel mai bun clei de valuri „Reform".

Max Nitzsche & Co. Obercarsdorf I. S.
Flancuri de stereotipie „Flexityp".

Herman & Karing. Viena
Maşini speciale de numerotat cu mâna şi pentru formă.

Kunststeinwerk Teratolith G. M. B. H. München
Pietre speciale pentru ş'efuit cilindri de aramă.

Instalaţiuni complecte de tipografii, litografii, offset, legătorii şi fabrici de cartonaje.

ANTIC 40
I 05666

Lei 120